

voice ATHENS

In- Edit Greece

Μουσική για τα μάτια σου

Του Γιώργου Φλωράκη

Κυρο

Η ιστορία πίσω από
το κουταβάκι Cavalier
που μιλάει

Της Κατερίνας Καμπόσου

13 νέα στέκια για τις πρώτες καλοκαιρινές βόλτες

Της Νενέλας Γεωργελέ

Σταθμός Λαρίσης

Ένας σταθμός τρένων
με μεγάλη ιστορία

Της Μανίνας Ζουμπουλάκη

Γιάννης Μανιάτης

Ο πόλεμος
της ενέργειας

Της Δήμητρας Γκρους

#karisesena

Αίσα
Διευθύντρια
Καταστήματος,
Ιστανάια

**Είναι
πολλές
αλλά
μοναδικές!**

Στη Lidl Ελλάς στηρίζουμε
τις γυναίκες στην πράξη.
Όχι μόνο επειδή το 41%
των διοικητικών θέσεων
καλύπτονται από γυναίκες,
αλλά και γιατί έχουμε
συνολικά 4.456 γυναίκες
Lidlers. Όλες τους
μοναδικές!

Δώρα
Team Leader
Quality Assurance
Declaration,
Θεσσαλονίκη

Σμαραγδή
Άντα Ματσίρη,
Κατερίνη

Όλα όσα είμαστε,
χάρη σε σένα.
team.lidl.gr

**Ισότητα στην
καθημερινότητα.
Για εμάς δεν είναι νέο,
αλλά είναι σπουδαίο.**

Εκδότης-Διευθυντής Φώτης Γεωργελές	
Σύμβουλος Έκδοσης Σταυρούλα Παναγιωτάκη	Διευθύντρια Σύνταξης Αγγελική Μπιρμπίλη
Γενική Διεύθυνση Διαφήμισης Λουίζα Ναθαναήλ	
Art Director Φώτης Πechλιβανίδης	
Τεχνικός διευθυντής Βάσιος Συντσίρμας	
Υπεύθυνος Ύλης Τάκης Σκριβάνος Επιμέλεια Ύλης Δήμητρα Γκρους, Κωνσταντίνα Τσιάγκα	
Διεύθυνση Web Δημήτρης Αθανασιάδης	
Συντακτική ομάδα: Κ. Αθανασιάδης, Ν. Αμανίτης, Μ. Βελέντζας, Σ. Βλέτσας, Κ. Βνάτσιου, Ρ. Γεροδήμος, Ν. Γεωργελέ, Μ. Γκανά, Ι. Γκομούζα, Ν. Γεωργιάδης, Κ. Γιαννακίδης, Β. Γραμματικογιάννη, Β. Γρυπάρης, Θ. Ευθυμίου, Τ. Ζαβαρέλα, Μ. Ζουμπουλάκη, Κ. Καϊμάκης, Σ. Καλαμαντή, Κ. Καμπόσου, Δ. Καραθάνος, Α. Κερώση, Γ. Κοροβέσης, Β. Κορωναίος, Σπ. Λαμπρόπουλος, Τζ. Μελιτά, Δ. Μαστρογιαννίτης, Β. Ματζάρογλου, Ευ. Μουζακίτη, Ελ. Μπεζιριάνογλου, Γ. Νένης, Α. Παπαδάκη, Γ. Χ. Παπαδόπουλος, Δ. Παπαδόπουλος, Π. Παναγιωτόπουλος, Κ. Παναγοπούλου, Ν. Παπαηλιού, Γ. Παυριανός, Μ. Προβατάς, Τζ. Ρουσάκη, Τ. Σκραπαλιώρη, Ζ. Σφυρή, Α. Τριανταφυλλίδη, Σ. Τριανταφύλλου, Zarastro, Σ. Τσιτσόπουλος, Γ. Φλωράκης, Ε. Χελιώτη, Γ. Ψύχας	
Γραμματεία Σύνταξης Γεωργία Σκαμάγκα info@athensvoice.gr Υπεύθυνη οδηγού Δανάη Καμζόλα avguide@athensvoice.gr	
Ατελιέ Sotos Anagnos LOOKmag Κωνσταντίνα Βλαχοπούλου	
Εικονογραφήσεις art@athensvoice.gr Φωτό: Θανάσης Καρατζάς, Γιώργος Ζαρχώνης, Τάσος Βρεττός, Έκτορας Δ. Βούτσας, Κώστας Αμοιρίδης, Βαγγέλης Τάσης, Χρήστος Κισατζεκιάν, Δημήτρης Κλεάνθης, Μαρία Μαρκεζή, Πέτρος Νικόλτσος	
Creative Marketing Director Βασιλική Κώτσου Creative Director Στρατής Κανιμάς	
Digital Advertising Director Εύα Βαγγέλη	
Advertising Manager Πέπη Κράλιοβιτς	
A.V. Network Advertising Manager Αγγελική Κοκκορόγιαννη	
Direct Market Advertising Managers Μιχάλης Δρακάκης, Εύα Βαλαμβάνου, Νώντας Νταμπάνης	
Υποδοχή Διαφήμισης Νίκη Σκαμάγκα Συντονισμός Διαφήμισης Μαίρη Κούρτη marketing@athensvoice.gr Digital Traffic Manager Εύν Ταρνάρη Digital Advertising Coordinator Μίνα Γιαννάκη	
Διεύθυνση Λογιστηρίου Έιρη Μούρτζη Λογιστήριο Ουρανία Μιχάλη, Βασίλης Νάκος, Μαίρη Λυκούση	
Διαχωρισμοί - Εκτύπωση «Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ»	
Athens Voice S.A. Χαρ. Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα Σύνταξη: 210 3617.360, 3617.369 fax: 210 3632.317 Διαφημιστικό: 210 3617.530, fax: 210 3617.310 Athens Voice Radio 102.5: 210 3648.213 Αγγελίες: 210 3617.369 Λογιστήριο: 210 3617.170	
www.athensvoice.gr Αν δεν βρίσκετε την Α.Β. στα σημεία διανομής, μπορείτε να επικοινωνήσετε στα τηλέφωνα: 210 3617.360, 210 3617.369 Κωδικός εντύπου: 7021 ISSN 1790-6164	

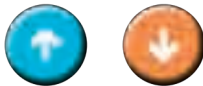

Πολύ ευφάνταστη η μάσκα της κυρίας, μόνο που έχει ένα ελάττωμα. Κollάει εύκολα γρίπη (η μάσκα) και χρειάζεται να της φοράτε κασκολάκι.

Αυτή την εβδομάδα το σχεδιάζει ο **Mike Rafail**. Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1980. Αποφοίτησε από το Pithagoras - Graphic design school, διετέλεσε μέλος της Beetroot Design Group (2001-2017) και πια δημιουργεί ως freelancer (2017-2020). Μετά από 20 χρόνια εμπειρίας ίδρυσε τη δική του εταιρεία That Long Black Cloud, ένα σχεδιαστικό स्टούντιο και interactive space, με έδρα τη Θεσσαλονίκη, που φιλοξενεί γραφιστική, φωτογραφία, video και προσκαλεί καλλιτέχνες να παρουσιάσουν τη δουλειά τους. Με μεγάλη αγάπη για τον πολιτισμό, έχει σχεδιάσει Φεστιβάλ και έχει αποσπάσει διακρίσεις.

Info~DIET

Της ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ

ΤΟ ΠΙΟ ΖΕΝ ΣΗΜΕΙΟ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ
Η ανθοκομική έκθεση της Κηφισιάς. Δεν είναι μόνο τα άνθη και οι μυρωδιές που σε πρεμούν, είναι και οι πολύτιμες συμβουλές που δίνουν οι ανθοπαραγωγοί. (μέχρι 15/5 στο Άλσος Κηφισιάς)

«ΦΤΗΝΗ ΠΟΠ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΙΤ»
Το ιστορικό και cult πλέον άλμπουμ των Κερκυραίων Κόρε. Ύδρο. με το επικό εξώφυλλο επανακυκλοφορεί την επόμενη Δευτέρα, μετά από 16 χρόνια, για να μάθουν και οι νέες γενιές τι εστί «Οχι πια έρωτες».

25ο ΠΑΖΑΡΙ ΒΙΒΛΙΟΥ
Έρχεται στην πλατεία Κλαυθμώνος από 6 ως 29 Μαΐου, με κεντρικό σύνθημα «Το βιβλίο είναι η δύναμή σου». Δεν υπάρχει μεγαλύτερη παρηγοριά από ένα βιβλίο.

ΤΟ TWEET ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΖΩΟΥΣ ΤΟΥ ΚΑΝΑΠΕ
«Γεμίσαμε φιλόζωους, που αν δεις τις αγγελίες ενοικίασης ακινήτων το 90% γράφει παράνομα ότι απαγορεύονται τα κατοικίδια» (@shawshanck)

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΣΕ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟ
Έχετε κάτι light που να μην παχαίνει;
-Τις χαρτοπετσέτες μας.

ΤΟ ΚΑΦΕ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ
Άνοιξε με καφέ στα 5 ευρώ και τυρόπιτα στα 7,5. Θα ανοίξω τρύπα στο πάτωμα και θα πέσω στον Ιλισσό.

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ
Η είσοδός του μου προκαλεί τον ίδιο πόνο, όπως όταν βλέπω το (αριστουργηματικό) άγαλμά του στην Ακαδημία, βανδαλισμένο.

ΟΙ ΖΑΡΝΤΙΝΙΕΡΕΣ ΣΤΟΝ ΜΕΓΑΛΟ ΠΕΡΙΠΑΤΟ
Μπίχλα, μαραμένα ισχνά φυτά, παρατημένες γούρνες στη μέση του δρόμου. Τι συνέβη με το νέο πρότζεκτ; Ναυάγησε πριν ξεκινήσει;

SURVIVOR 2022
Κανένα παιχνίδι, μόνο ριάλιτι.

ΡΗΤΡΑ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ
Εντωμεταξύ οι έρευνες για να καταλάβουμε τι είναι αυτό και πώς το υπολογίζουμε, συνεχίζονται.

ΑΠΟΓΡΑΦΗ 2021
Ακόμα να τελειώσει το μέτρημα;

ΑΠΟ ΠΡΩΤΟΣΕΛΙΔΟ
«Η Παπαρίζου (όχι η Έλενα) θάμνωσε το Προεδρικό».

★ ΛΟΓΙΑ ΠΟΥ ΑΚΟΥΣΤΗΚΑΝ ΔΗΜΟΣΙΩΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ★

«Πωπω, ουρά!»
«Είναι η ώρα που έρχονται οι πεινασμένοι φοιτητές της περιοχής».
(ΚΦC Αμπελοκήπων, Τετάρτη βράδυ)

Κυρία σε σούπερ μάρκετ βγάζει να πληρώσει τα λιγοστά ψώνια της με πενήντάρικο. Η ταμίας ξινίζει:
«Πενηντάρικο; Πού να τα βρω τα ψιλά, κυρία μου;»
(Εξάρχεια, Σάββατο πρωί)

«Νομίζεις πως είμαι καλά; Νομίζεις πως είμαι καλά; ΝΟΜΙΖΕΙΣ πως είμαι ΚΑΛΑ;»
(Μεσήλικας τα λέει αννευστί σε μία κυρία, συνομιλώντας επί της Ακαδημίας, Δευτέρα πρωί)

«Και γυρίζει και μου λέει: είμαι η διευθύντρια, δεν πρέπει να λερώνω τα χέρια μου».
(Φίλες συνομιλούν. Βασιλίσσης Σοφίας, Σάββατο πρωί)

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΕΣΑ ΣΕ ΤΑΞΙ
«Κοίτα, κοίτα κατάσταση. Δώσε, ρε Μπισσοτάκη, εκεί πέρα πεντακόσα χιλιάρικά να βάψεις τα παντζούρια της Βουλής που έχουνε γίνει χάλια!»
(Αλβανός ταξιτζής, Βασιλίσσης Σοφίας, Παρασκευή πρωί)

Ταξιτζής: «Ξέρετε πόσο καιρό έχω να περάσω από την Αλεξάνδρας;». Επιβάτης: «..... (;)». Ταξιτζής: «Πάνω από ένα χρόνο!».
(Αλεξάνδρας, Πέμπτη πρωί)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ
panikoval500@gmail.com

ΗΠΑ: Η ΠΟΙΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΜΒΛΩΣΗΣ

Της ΣΩΤΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Το 1973, όταν κατοχυρώθηκε συνταγματικά το δικαίωμα της άμβλωσης ήταν μια πολύ διαφορετική εποχή για τις ΗΠΑ: οι Lynyrd Skynyrd τραγουδούσαν το “Free Bird”, ο Marvin Gaye το “Let’s Get It O”· ο Αλ Πατσίνο υποδύοταν τον Σέρπικο. Αν και οι νοοτροπίες έχουν εξελιχθεί στο πέρασμα των δεκαετιών — με κάποιες αναπόφευκτες πρόσκαιρες οπισθοδρομήσεις — η προοπτική μιας δημοκρατικής κοινωνίας όπου οι χωρικοί των Απαλλαχίων δεν θα καθορίζουν τα ήθη νομίζω πως έχει καταρρεύσει. Η πιο προβληματική πλευρά του αμερικανικού ιδεώδους, εκτός από εκείνο το είδος της ελευθερίας που ενθαρρύνει τον πλουτισμό, είναι ένα νομικό σύστημα θεμελιωμένο στη μεγάλη πλειοψηφία. Εδώ το πράγμα μπερδεύεται: η πλειοψηφία φέρει υπερβολικά μεγάλο βάρος από προκαταλήψεις και δεισιδαιμονίες. Η υπόθεση της άμβλωσης — ένα δικαίωμα που αμφισβητείται σταθερά από το 1973 — δείχνει ότι για να γίνονται σεβαστοί οι νόμοι, ακόμα κι όταν πρόκειται για «ελευθερίες», όχι για υποχρεώσεις, απαιτείται η έγκριση της πλειοψηφίας. Κι ότι αυτή η πλειοψηφία, παρά τις εκτεταμένες δημογραφικές αλλοιώσεις, παραμένει θρησκευτική — όχι απαραίτητως «χριστιανική», εφόσον όλες οι μονοθεϊστικές θρησκείες έχουν κοινό έδαφος ως προς τα ήθη. Οι τελετουργίες είναι που διαφέρουν.

Σε λίγο καιρό η διακοπή της κύησης θα είναι παράνομη στις ΗΠΑ. Αν και το ομοσπονδιακό σύστημα ίσως περισώσει την αμερικανική δημοκρατία — 16 πολιτείες και η Περιφέρεια της Κολούμπια εγγυώνται το δικαίωμα ανεξάρτητα από την απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου — το νομικό τοπίο που θα προκύψει θα είναι ρευστό: 19 πολιτείες έχουν ήδη περιορίσει το δικαίωμα· είναι τέτοιες οι προϋποθέσεις (για παράδειγμα, το όριο των 6 εβδομάδων και η γονική συγκατάθεση) ώστε καθιστούν την άσκησή του σχεδόν αδύνατη. Στις υπόλοιπες 15 πολιτείες η πίεση είναι αφόρητη: από το 1973, η χριστιανική προπαγάνδα έπεισε δύο γενιές Αμερικανών ότι η άμβλωση είναι έγκλημα κι ότι η καλύτερη λύση είναι η σεξουαλική αποχή, εφόσον το σεξ χρησιμεύει αποκλειστικά για την αναπαραγωγή (ιδιαίτερα για τις γυναίκες φυσικά). Εξάλλου, σε όλες τις πολιτείες, ακόμη και σ’ εκείνες που θεωρούνται φιλελεύθερες — Καλιφόρνια, Όρεγκον, Μινεσότα, Νέα Υόρκη, πολιτείες της Νέας Αγγλίας — η άμβλωση συνεπάγεται γραφειοκρατική φασαρία, έξοδα και, όχι σπάνια, μυστικά και ψέματα.

Πράγματι η κοινή γνώμη είναι εναντίον των άμβλώσεων, αν και όχι πάντοτε με αγωνιστικό τρόπο. Οι Αμερικανοί έχουν αποκτήσει παλαβές ιδέες γύρω από την ιατρική επέμβαση — υποτίθεται ότι πετιούνται σε σκουπιδοτενεκέδες βρέφη που κλαίνε γοερά — και γύρω από τη σεξουαλική ανευθυνότητα που έχει δήθεν καταστήσει τις ΗΠΑ τα σύγχρονα Σόδομα. Δεν είναι αλήθεια· ο αριθμός των άμβλώσεων βαίνει μειούμενος: από 1.578.800 το 1985 σε 619.000 το 2018. Αλλά κανείς δεν ασχολείται με hard facts: στις ΗΠΑ οι ιδεολογίες υπερβαίνουν τα γεγονότα. Είμαι σίγουρη πως υπάρχει ένα μέρος του κοινού που στηρίζει «κάποια» πρόσβαση στις άμβλώσεις, ειδικά στην αρχή της εγκυμοσύνης, και αντιτίθεται στην ποινικοποίηση των γιατρών ή των γυναικών, αλλά κανείς δεν ξέρει με ακρίβεια πόσο είναι αυτό το μέρος του κοινού. Όμως, αν το Ανώτατο Δικαστήριο αποκηρύξει ξεκάθαρα τον νόμο που προέκυψε από την υπόθεση Roe v. Wade, ίσως κινητοποιηθούν άνθρωποι που δεν συνθηθίζουν να συμμετέχουν σε πολιτιστικές και νομικές διαμάχες — σε μερικές πολιτείες τουλάχιστον. Θέλω να πω ότι μια απαγόρευση ομοσπονδιακού τύπου δεν θα γίνει εύκολα δεκτή από όλους σε βάθος χρόνου: ακόμα κι όσοι πιστεύουν ότι η άμβλωση δεν τους αφορά σήμερα, θα έρθει μια στιγμή που θα τους αφορά.

Το πιθανότερο είναι να ποινικοποιηθεί η άμβλωση στις πιο συντηρητικές πολιτείες όπου υπάρχει ευρεία συναίνεση — Τέξας, Οκλαχόμα, Μισισίπι, Τενεσί — και να χρειάζεται να διανύσει κανείς πάνω από 1.000 μίλια για να αποκτήσει πρόσβαση στις σχετικές υπηρεσίες. Εδώ, πρέπει να δούμε την οικονομική όψη του ζητήματος: η άμβλωση περιλαμβάνεται σε πολλά ασφαλιστικά συμβόλαια στις «μπλε πολιτείες» αλλά δεν ήταν ποτέ δωρεάν·

το κόστος κυμαίνεται από 500 μέχρι 3.000 δολάρια. Άρα, οι κλινικές που θα παραμείνουν ανοιχτές στις λιγοστές μπλε πολιτείες θα κάνουν χρυσές δουλειές — αυτός είναι ένας λόγος που το ιατρικό προσωπικό δεν έχει βάλει επαρκώς τις φωνές εναντίον της επικείμενης απαγόρευσης. Follow the money. Προς το παρόν, τους διαφεύγει το ότι φτωχά κορίτσια από τον Νότο δεν θα καταφέρουν να ταξιδέψουν μέχρι το Νέο Μεξικό ή μέχρι το Ιλλινόι, κι ότι η παροχή υπηρεσιών άμβλωσης θα πρέπει να γίνει φτηνότερη προκειμένου να καλύπτει τη μετακίνηση σε άλλη πολιτεία, συχνά ούτε καν γειτονική. Παράλληλα, για να μην αυξηθούν εκθετικά οι ανεπιθύμητες γεννήσεις, οι οποίες έχουν τεράστιο κοινωνικό και οικονομικό κόστος, οποιοσδήποτε περιορισμός του δικαιώματος πρέπει να συνοδεύεται από ευρύτερη και καλύτερη αντισύλληψη, ξεκινώντας από την ευρύτερη και την καλύτερη ενημέρωση. Αν και η θρησκευτική δεξιά δεν βλέπει με καλό μάτι ούτε την αντισύλληψη, νομίζω ότι σ’ αυτό έχει ελάχιστες πιθανότητες να επιβάλει τη γνώμη της.

Η απαγόρευση της άμβλωσης σημαίνει αύξηση της κοινωνικής δυστυχίας: τα ανεπιθύμητα παιδιά έχουν πολλές πιθανότητες να γλιστρήσουν στο κοινωνικό περιθώριο· ιδιαίτερα αν οι μητέρες τους είναι φτωχά ανήλικα κορίτσια. Σε 15 χρόνια οι Ρεπουμπλικανοί θα βρεθούν μπροστά σε άνοδο της εγκληματικότητας: κι άλλες δίκες, κι άλλες ποινές, κι άλλες φυλακές — σε δουλειά να βρισκόμαστε. Εξάλλου, αν η αμερικανική δεξιά ανησυχεί για τη λεγόμενη δημογραφική αντικατάσταση και για τα επιδόματα που χορηγούνται στις Welfare Queens, η απαγόρευση της άμβλωσης θα εντείνει αυτές τις ανησυχίες.

Ένα φαινόμενο που επίσης δεν φαίνεται να μη λαμβάνεται υπόψη είναι το ότι θα δημιουργηθεί παράνομο κύκλωμα που θα επιδεινώσει την πίεση στο σύστημα της δικαιοσύνης. Όσες περισσότερες διατάξεις και απαγορεύσεις υπάρχουν, τόσο πολλαπλασιάζονται οι παρανομίες, οι δίκες και οι τιμωρίες. Ποιος θα παρακολουθεί την κυκλοφορία χαπιών για φαρμακευτική άμβλωση; Θα βαλθούν οι αρχές να κυνηγάνε τον κόσμο που καταφεύγει σε αγορά σκευασμάτων στο διαδίκτυο; Και τι θα γίνει αν στηθούν παράνομες κλινικές όπως εκείνες που λειτουργούσαν στα σκοτεινά δρομάκια πριν από το 1973; Η αστυνομία θα μπουκάρει για να συλλάβει γιατρούς, νοσοκόμες, 16χρονα και πολύτεκνες μητέρες; Και σε ποιες περιπτώσεις θα είμαστε σίγουροι ότι οι εγκυμοσύνη δεν είναι αποτέλεσμα βιασμού; Στις μικρές ηλικίες, τα όρια μεταξύ συγκατάθεσης και μη συγκατάθεσης είναι και θα παραμείνουν συγκεχυμένα.

Πριν από την κατοχύρωση του δικαιώματος οι διώξεις για την άμβλωση ήταν η εξαίρεση, όχι ο κανόνας· συνήθως συνδεδεονταν με ιατρική αμέλεια που οδηγούσε στον θάνατο μιας γυναίκας. Κανείς δεν μιλούσε για τις άμβλώσεις και ο μηχανισμός της δικαιοσύνης δεν πολυασχολούνταν. Τώρα, βρισκόμαστε μπροστά σε κάτι που θυμίζει την Ποτοαπαγόρευση, η οποία, θα συμφωνήσουμε όλοι, ήταν μια στιγμή τρέλας που ωστόσο διήρκεσε 13 ολόκληρα χρόνια. Η Ποτοαπαγόρευση, εκτός του ότι προκάλεσε τεράστια ζημιά στην επίσημη οικονομία, ενίσχυσε τον γκανγκστερισμό και επιβάρυνε τους φτωχότερους με ποινές, διαψεύδοντας τις φαντασιώσεις περί ατομικής ελευθερίας και προσωπικού χώρου: απαγορεύτηκε η κατανάλωση οινόπνευματων ποτών — πόσο αλλόκοτο... Και τώρα, με επιχειρήματα junk science, απαγορεύεται το να επιλέξεις αν θα αποκτήσεις παιδί ή όχι.

Όσοι λαμβάνουν αποφάσεις στις ΗΠΑ είναι τυφλοί μπροστά στην τεράστια απόκλιση των επιπτώσεων ανάμεσα στα διάφορα κοινωνικά στρώματα. Η απαγόρευση της άμβλωσης δεν θα επηρεάσει δραματικά τους προνομιούχους — περιττό που το γράφω. Θα ικανοποιήσει μια μεγάλη μερίδα χωρικών και φανατικών χριστιανών, αλλά θα διχάσει ακόμα βαθύτερα την αμερικανική κοινωνία η οποία δεν έχει πολλά περιθώρια διαίρεσης, είναι ήδη εμφυλιοπολεμική. Το φαινομενικά παράδοξο είναι ότι στις ΗΠΑ οι άνθρωποι που πλήττονται περισσότερο από τις απαγορεύσεις είναι εκείνοι που τις επιζητούν. **Α**

ΑΠΟ ΤΟΝ ΛΑ

Στη Μόσχα ένας κατά τεκμήριο «σοβαρός» πολιτικός με αυστηρό ενδυματολογικό κώδικα και άψογα κοστούμια το «τερμάτισε». Ο Σεργκέι Λαβρόφ, υπουργός Εξωτερικών και από τους διαχρονικούς συνεργάτες του Βλαδίμηρου Πούτιν, «ανακάλυψε» πως ο Αδόλφος Χίτλερ «είναι και εβραϊκής καταγωγής». Οι Ρώσοι είναι μαέστροι στο στήσιμο σεναρίων συνωμοσίας. Πριν από έναν αιώνα ήταν η μυστική αστυνομία του Τσάρου η «ΟΧΡΑΝΑ» (Υπηρεσία Προστασίας της Δημόσιας Ασφάλειας και Τάξης) που έστησε την υπόθεση «Τα Πρωτόκολλα των Σοφών της Σιών» στα ρωσικά «Протоколы сионских мудрецов или Сионские протоколы». Για πρώτη φορά κείμενα αυτού του δήθεν ντοκουμέντου δημοσιεύθηκαν το 1903. Πρόκειται για πλήρη κατασκευή μίας θεωρίας συνωμοσίας που είχε σαν βασικό πυρήνα το σενάριο της κυριαρχίας του κόσμου από τους Εβραίους και τους Μασόνους. Ο Αδόλφος Χίτλερ αναφέρεται επί μακρόν σε αυτά τα κείμενα στο γνωστό βιβλίο του «Mein Kampf». Πρόκειται για μία καραμηνιά υπόθεση fake news στην οποία ωστόσο βασίστηκε σε μεγάλο βαθμό η αντισιωνιστική προπαγάνδα. Δεκαετίες μετά το Ολοκαύτωμα ο Σεργκέι Λαβρόφ επανέρχεται στην παλιά ρωσική παράδοση της κατασκευασμένης πληροφορίας με τη θεωρία ότι ο Αδόλφος Χίτλερ ήταν και Εβραίος στην καταγωγή. Τι ήθελε να πει ακριβώς ο ποιητής; Τίποτε απολύτως. Ως γνήσιο τέκνο και αυτός του βαθέος κράτους της Ρωσίας, ο σημερινός υπουργός Εσωτερικών επιχειρεί να θολώσει τα νερά παρομοιάζοντας τον πρόεδρο της Ουκρανίας Ζελένσκι με τον Αδόλφο Χίτλερ. Ότι δηλαδή και οι δύο έχουν εβραϊκή καταγωγή, που σημαίνει πως πίσω από το Ολοκαύτωμα κρύβονταν και Ναζί Εβραίοι. Άρα οι ενοχές και οι ευθύνες πολυμερίζονται. Το «Fake» μέχρι τελικής πτώσεως. Προφανώς υπάρχουν πολλοί άνθρωποι που θα υιοθετήσουν αυτή την προσέγγιση. Έτσι στήνονται οι θεωρίες συνωμοσίας.

Στην άλλη άκρη του Ατλαντικού η γέτιδα δύναμη της Δύσης οδεύει στη δεύτερη πράξη μίας προαναγγελθείσης καταστροφής. Δύο περίπου χρόνια μετά την εκλογή του Τζο Μπάιντεν και οι Αμερικανοί προετοιμάζονται να ψηφίσουν για την ανανέωση πάνω από το 50% του Κογκρέσου. Οι εκλογές θα διεξαχθούν τον επόμενο Νοέμβριο βέβαια. Το πολιτικό κλίμα ωστόσο δείχνει θεαματική επάνοδο στο προσκήνιο των ακροδεξιών υποστηρικτών του Ντόναλντ Τραμπ.

Τη Δευτέρα το πρωί η Ουάσινγκτον ξύπνησε με μία εφιαλτική είδηση. Το «Politico» δημοσίευσε ένα ντοκουμέντο προϊόν διαρροής από το Ανώτατο Ομοσπονδιακό Δικαστήριο σύμφωνα με το οποίο βρίσκεται στα σκαριά απόφαση που ακυρώνει το δικαίωμα των γυναικών στην άμβλωση. Χειρότερα. Ο ανώτατος δικαστικός αλλά και συνταγματικός θεσμός

ΒΡΟΦ ΣΤΟ ΜΕΙΝ ΚΑΜΡΦ ΤΟΥ ΑΔΟΛΦΟΥ

Η στρατηγική του «Fake» και η λεγεώνα των ακροδεξιών «ζόμπι»

Του ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

των ΗΠΑ ετοιμάζεται να ακυρώσει το δικαίωμα της γυναίκας να ορίζει το κορμί της. Με μία πλειοψηφία υπερσυντηρητικών ανώτατων δικαστών που διαθέτει αυτό το σώμα, την οποία είχε επιμελώς φροντίσει να διασφαλίσει ο Ντόναλντ Τραμπ κατά την τετραετή θητεία του, το Ανώτατο Δικαστήριο ακυρώνει τον επαναστατικό νόμο που άλλαξε την κοινωνία της Αμερικής. Τον νόμο Roe v. Wade του 1973. Το «Politico» έκανε τη δουλειά του δημοσιεύοντας μία πληροφορία η οποία προφανώς «δι-οχετεύθηκε» από κάποιον ανώτατο δικαστή της δημοκρατικής μειοψηφίας, πράγμα πρωτοφανές για τα αμερικανικά δικαστικά χρονικά σε επίπεδο Ανωτάτου Δικαστηρίου. Και μόνον το γεγονός ότι υπήρξε «διαρροή» σημαίνει πως η κατάσταση είναι απείρως χειρότερη απ' όσο έχουμε φανταστεί. Κάτι συμβαίνει στις ΗΠΑ που τρομοκρατεί τους δημοκρατικούς πολίτες και πολιτικούς καθώς και στελέχη των θεσμών και του κρατικού μηχανισμού. Η επίθεση στο Καπιτώλιο, στις 6 Ιανουαρίου του 2020, δεν ήταν παρά η αρχή μίας διαδικασίας η οποία «ωριμάζει». Πρόκειται για τη διαδικασία άλωσης του κράτους, των θεσμών

και του στρατού από τους πυρήνες των ακροδεξιών μορφωμάτων τα οποία γαλουχήθηκαν από ένα άθλιο ιδεολόγημα περί παγκόσμιας συνωμοσίας Εβραίων, Μασόνων, Τραπεζιτών, Επιστημόνων, Κεφαλαιούχων, Διανοούμενων οι οποίοι θέλουν την ισοπέδωση του American Dream και της White Superiority. Σας θυμίζει κάτι; Μήπως τις νεοναζιστικές παραισθήσεις των καθοδηγητών του Πουτινισμού; Δεν αρκεί βεβαίως μία ακριβής περιγραφή της ανατομίας του εγκλήματος για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των συνεπειών της εγκληματικής ενέργειας. Είναι ωστόσο απαραίτητη. Βρισκόμαστε στη φάση της διόγκωσης του ιδεολογήματος του «Αντισυστημισμού». Πρόκειται για μία δεξαμενή η οποία χωρά όλους εκείνους οι οποίοι πιστεύουν πως ανήκουν ή όντως είναι ενταγμένοι στην κατηγορία των αδικημένων. Το φαινόμενο είναι παγκόσμιο και εκτρέφεται από τις ανισότητες. Το κοινό χαρακτηριστικό αυτών των κοινωνικών ομάδων είναι η συστηματική απέχθεια που τρέφουν για τη γνώση και την κουλτούρα γενικότερα. Πρόκειται για ένα σαρωτικό κίνημα «α-

πομόρφωσης» με μία παράλληλη διαδικασία «αναμόρφωσης». Συνέβη με τον ίδιο ακριβώς τρόπο στη Γερμανία του Μεσοπολέμου. Ο «ιός» μεταδόθηκε με μία απίστευτη ταχύτητα στη Κεντρική Ευρώπη. Τότε η σύγκρουση προσδιορίστηκε μεταξύ Φασισμού και Αριστεράς. Στις μέρες μας η σύγκρουση μορφοποιείται σε ένα μέτωπο με αντιπάλους την Προοδευτική Δημοκρατία και τον αυταρχικό νεοδεσποτισμό ασιατικού τύπου.

Τι σχέση έχει λοιπόν ο Λαβρόφ με τους αμερικανούς αντισυστημικούς νεοναζί, τους ακροδεξιούς της βαθιάς γαλλικής επαρχίας και τους φανατικούς ζηλωτές - δικαστικούς λειτουργούς της Ουάσινγκτον που επιχειρούν να αποδομήσουν ό,τι οικοδόμησε η αμερικανική δημοκρατία τον 20ό αιώνα; Λογικά δεν υπάρχει καμία σχέση μεταξύ όλων αυτών των παράταιρων μορφωμάτων. Και όμως. Εντοπίζεται ένας αδιόρατος μίτος, μία διάφανη χορδή η

οποία ενώνει όλους αυτούς τους «αγανακτισμένους» που συμπεριφέρονται σαν «ζόμπι» όπως τους είδαμε να κινούνται στις αίθουσες του Αμερικανικού Καπιτωλίου (και αλλού). Είναι η λατρεία της κατάργησης της γνωστικής διαδικασίας. Είναι η καθιέρωση του «απλουστευτισμού» ως εργαλείου εξήγησης των αδιεξόδων. Είναι η βίαια επιβολή της ισχύος ως μοναδικής θεραπείας του συνδρόμου αδυναμίας και κυρίως ανημπόριας στο οποίο

έχει περιέλθει ένα πολύ μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού λόγω των ισοπεδωτικών ανισοτήτων. Είναι το θεσμοποιημένο ψεύδος, η συγκολλητική ουσία που κρατά παγιδευμένους στη θολούρα της αμάθειας και της ημιμάθειας (ακόμη χειρότερα) εκείνους που διασκεδάζουν τον τρόπο τους κατατρομοκρατώντας συνανθρώπους τους.

Οι θεοί του πολέμου έχουν ανάγκη από στρατιές αποπροσανατολισμένων ψυχών που τις οδηγούν στρατηγοί ταριχευμένοι από το μίσος προς τον πολιτισμό

και τη δημιουργία. Ένας στρατηγός που έκαψε με χημικά μία από τις παλαιότερες πόλεις του κόσμου, το Χαλέπι, βεβαίως και μπορεί να ισοπεδώσει χωρίς κανένα πρόβλημα συνείδησης τη Μαριούπολη κλέβοντας ανευθυγράστα τον Χρυσό των Σκυθών από το Μουσείο της Μελιτόπολης. Έτσι συμπεριφέρονταν ανέκαθεν οι στρατηγοί των χαμένων στρατιών. **A**

**ΒΡΙΣΚΟΜΑΣΤΕ ΣΤΗ
ΦΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΓΚΩΣΗΣ
ΤΟΥ «ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΙ-
ΣΜΟΥ». ΜΙΑ
ΔΕΞΑΜΕΝΗ ΠΟΥ ΧΩΡΑ
ΟΣΟΥΣ ΠΙΣΤΕΥΟΥΝ
Ή ΟΝΤΩΣ ΕΙΝΑΙ
ΣΤΗΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
ΤΩΝ ΑΔΙΚΗΜΕΝΩΝ.**

Η (ΟΧΙ ΚΑΙ ΤΟΣΟ) «ΦΩΤΕΙΝΗ ΠΛΕΥΡΑ» ΤΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΣΤΟ YOUTUBE

Του ΡΩΜΑΝΟΥ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ

Η Μεγάλη Χωματερή του Ειρηνικού Ωκεανού (ΜΧΕΩ – Great Pacific Garbage Patch) είναι ένα απ’ τα πιο περίεργα και σημαντικά φαινόμενα οικολογικής καταστροφής που ίσως δεν έχετε ακούσει. Η χωματερή αυτή δεν βρίσκεται στη στεριά, αλλά στη θάλασσα. Πρόκειται για μία τεράστια δίνη απορριμμάτων που περιφέρεται στον Ειρηνικό Ωκεανό (για την ακρίβεια πρόκειται για δύο ξεχωριστές περιοχές, μία στη δυτική πλευρά κοντά στην Ιαπωνία, και μία στην ανατολική, ανάμεσα στη Χαβάη και την Καλιφόρνια, συν άλλη μία παρόμοια δίνη στον Ατλαντικό Ωκεανό).

Στη ΜΧΕΩ συσσωρεύονται, εδώ και δεκαετίες, εκατομμύρια τόνοι πλαστικών σκουπιδιών από τις χώρες της Ασίας, της Βορείου και της Νοτίου Αμερικής, κυρίως όμως από την Κίνα, την Ινδονησία, τις Φιλιππίνες, το Βιετνάμ, τη Σρι Λάνκα και την Ταϊλάνδη (κάθε χρόνο οκτώ εκατομμύρια τόνοι πλαστικών απορριμμάτων καταλήγουν στις θάλασσες). Η έκταση της ΜΧΕΩ είναι ασύλληπτη – τρεις φορές η έκταση της Γαλλίας – και δεκαπλασιάζεται κάθε δεκαετία μετά το 1945. Η χωματερή αυτή περιέχει ό,τι μπορεί να φανταστεί κανείς: από οδοντόβουρτσες, αναπτήρες, καλαμάκια και καπάκια μπουκαλιών μέχρι κινητά τηλέφωνα, μπιμπερό, πλαστικές σακούλες, συνθετικά ρούχα. Το μεγαλύτερο όμως συστατικό της είναι δίχτυα και πετονιές που χρησιμοποιούν (και μετά ξεφορτώνονται στη θάλασσα) οι ψαράδες των χωρών αυτών.

Πολλοί πιστεύουν ότι η χωματερή αυτή φαίνεται με γυμνό μάτι ή... και από το διάστημα. Στην πραγματικότητα όμως, εξαιτίας της διάσπασης των πλαστικών σε μικροΐνες, η σύστασή της δεν είναι συμπαγής. Πρόκειται, δηλαδή, ουσιαστικά για μια «σούπα» μικροπλαστικών που δηλητηριάζει αδιάκοπα το οικοσύστημα και την τροφική αλυσίδα (σύμφωνα με έρευνα του National Geographic, έχουν ήδη εντοπιστεί σε 114 υδρόβια είδη). Στη Μεσόγειο ένα στα δύο ψάρια έχει πλαστικό στο στομάχι του). Το 2018 ανακοινώθηκε ότι τα μικροπλαστικά είχαν φτάσει στην κορυφή της τροφικής αλυσίδας: υπήρχαν στα κόπρανα οκτώ εθελοντών που συμμετείχαν σε πιλοτική μελέτη.

Τα τελευταία χρόνια γίνονται συντονισμένες προσπάθειες περιορισμού της κατανάλωσης πλαστικών, ειδικά των πλαστικών μιας χρήσης όπως τα καλαμάκια, η μεμβράνη φαγητού και οι σακούλες. Η συγκέντρωση μικροπλαστικών στον ωκεανό επηρεάζει ευθέως τη ζωή μας – τη διατροφή μας, τη δημόσια υγεία, το περιβάλλον. Ταυτόχρονα, αναπτύσσονται ενδιαφέρουσες πρωτοβουλίες και τεχνολογίες καθαρισμού του ωκεανού που μας δίνουν ελπίδα για το μέλλον. Ωστόσο, το ζήτημα των χωματερών στους ωκεανούς το αγνοεί ο περισσότερος κόσμος. Οι πρώτες οργανωμένες αποστολές στον Ειρηνικό έγιναν μόλις το 2008 και το 2009. Οι πρώτες συστηματικές μελέτες ξεκίνησαν λίγα χρόνια μετά. Η αλήθεια είναι ότι δεν υπάρχει αρκετό διαθέσιμο υλικό.

Ψάχνοντας να βρω ένα κατάλληλο ντοκιμαντέρ για να στείλω στους φοιτητές μου, μπήκα στο YouTube, έγραφα *Great Pacific Garbage Patch*

και έπεσα πάνω σε ένα βίντεο με τίτλο «Μία Νέα Ήπειρος Ανακαλύφθηκε στη Γη, στον Ειρηνικό Ωκεανό», που είναι και ένα απ’ τα πιο δημοφιλή βίντεο για το ζήτημα αυτό. Για να μαζέψεις 4,3 εκατομμύρια προβολές στο YouTube κάτι πρέπει να κάνεις πολύ καλά: είτε να παράγεις καλό υλικό, είτε να το προωθείς καλά. Ο συνταρακτικός τίτλος δεν μου έκανε καμία εντύπωση – οι πάντες πλέον στο διαδίκτυο αναγκάζονται να εφευρίσκουν ολοένα και πιο δραματικούς τίτλους-δολύματα (clickbait) για να μαζέψουν θεατές. Άνοιξα το βίντεο και συνειδητοποίησα ότι είναι ένα φτηνό συνονθύλευμα πιασάρικων στατιστικών πρόχειρα μονταρισμένων με δευτερογενές οπτικοακουστικό υλικό και αφήγηση· με άλλα λόγια, ένα βίντεο χαμηλής ποιότητας και δημοσιογραφικής αξίας που μπορεί να το ετοιμάσει ο οποιοσδήποτε μέσα σε λίγες μέρες με μηδαμινό κόστος.

Αναρωτήθηκα: τίνος ήταν αυτό το τόσο δημοφιλές ντοκιμαντέρ; Κοιτάω κάτω αριστερά για να δω την πηγή και βλέπω το όνομα του καναλιού: *Bright Side*. 43,3 εκατομμύρια συνδρομητές. Μα τι κανάλι είναι αυτό το *Bright Side* με τόσους πολλούς φανατικούς θεατές; Τέσσερις φορές τον πληθυσμό της Ελλάδας;

Μετά από σύντομη έρευνα, βρήκα ότι το *Bright Side* δημιουργήθηκε το 2017, ανήκει στην εταιρεία *The Soul Publishing*, δημοσιεύει βίντεο για θέματα ιστορίας και γενικών γνώσεων, έχει μαζέψει σχεδόν 10 δισεκατομμύρια προβολές, και έχει ως έδρα του την Κύπρο.

Όταν έχεις πάνω από 40 εκατομμύρια συνδρομητές και 10 δις προβολές στο YouTube, σημαίνει ότι βγάζεις πάρα, μα πάρα πολλά χρήματα από τις διαφημίσεις που εμφανίζονται στην αρχή ή και κατά τη διάρκεια του βίντεο. Ενδεχομένως βγάζεις περισσότερα χρήματα κι από μεγάλους δημοσιογραφικούς οργανισμούς. Κατά σύμπτωση η Κύπρος τυχαίνει να είναι ένας απ’ τους μεγαλύτερους φορολογικούς παραδείσους στον κόσμο.

Αναζητώντας, λοιπόν, περισσότερες πληροφορίες για την εταιρεία *The Soul Publishing*, έμαθα ότι ανήκει σε δύο ρώσους επιχειρηματίες (κάποιος άλλος ίσως τους ονόμαζε «ολιγάρχες»), τον Πάβελ Ράνταεφ και τον Μαρτ Μουχαμέτοφ, και έχει πάνω από 2.000 υπαλλήλους. Πέραν του *Bright Side*, λειτουργεί και άλλα εξίσου δημοφιλή κανάλια στο YouTube, όπως το *5-Minute Crafts*. Για την ακρίβεια, η *The Soul Publishing* είναι ο μεγαλύτερος παραγωγός περιεχομένου στον κόσμο· στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης όπως το Facebook και το YouTube είναι μεγαλύτερη από την Disney, την 20th Century Fox και τη News Corporation της δυναστείας του Ρούπερτ Μέρντοκ. Τα βίντεο της *The Soul Publishing* ακολουθούν μια αρκετά προβλέψιμη φόρμουλα: σχεδόν ρομποτική παραγωγή περιεχομένου με βάση την ανάλυση των τάσεων στο διαδίκτυο· χαμηλές αξίες παραγωγής· έξυπνη προώθηση μέσα από τίτλους-δολύματα.

Έμαθα όμως μερικά ακόμα ενδιαφέροντα στοιχεία.

Τον Ιούνιο του 2020, ένα απ’ τα κανάλια της εταιρείας, το «*Συνέβη Πραγματικά*» (*Actually Happened*) – που είχε καρτούν με υποτίθεται πραγματικές εμπειρίες αμερικανών εφήβων – εξαφανίστηκε ξαφνικά από προσώπου γης· οι κακές γλώσσες λένε ότι τα περιστατικά ίσως να μην ήταν και τόσο πραγματικά.

Από ρεπορτάζ του Lawfare, μαθαίνουμε ότι άλλα βίντεο της *The Soul Publishing* υμνούσαν τη διακυβέρνηση της Σοβιετικής Ένωσης από τον Στάλιν, ισχυρίστηκαν ότι ο σοβιετικός ηγέτης των δεκαετιών του 1950 και 1960 Νικίτα Χρουστσόφ χάρισε την Αλάσκα στις ΗΠΑ ως δώρο (!), και προέβλεψαν την κατάρρευση των Ηνωμένων Πολιτειών. Το 2019 η *The Soul Publishing* ζήτησε συνγνώμη για την ανάρτηση ιστορικών ανακριβιών και ανακοίνωσε ότι θα έπαυε την παραγωγή ιστορικών ντοκιμαντέρ.

Το αν η συγκεκριμένη εταιρεία είναι μέρος της ρωσικής εκστρατείας προπαγάνδας και ψευδών ειδήσεων που έχει κατακλύσει το διαδίκτυο την τελευταία δεκαετία είναι θέμα που έχει απασχολήσει δημοσιογράφους και ερευνητές, κυρίως στην Αμερική. Απ’ ό,τι φαίνεται πρόκειται μάλλον απλώς για ένα εξαιρετικά επιτυχημένο επιχειρηματικό μοντέλο εκμετάλλευσης του νέου ψηφιακού οικοσυστήματος, παρά για όργανο της εκστρατείας Πούτιν.

Σύμφωνα με μια φιλελεύθερη θεώρηση, από τη στιγμή που δεν υπάρχει παραβίαση του νόμου και εφόσον η εταιρεία κινείται στη λογική της αγοράς – της προσφοράς και της ζήτησης στην παγκόσμια ψηφιακή σφαίρα – δεν υπάρχει τίποτα μεμπτό· ενδεχομένως, μάλιστα, οποιαδήποτε προσπάθεια κριτικής, παρέμβασης ή ρύθμισης να θεωρείται ως αυταρχική.

Ωστόσο, τα ερωτήματα – για εμάς τους χρήστες, για το μέλλον της δημοσιογραφίας, για τη δημοκρατία, για την κοινωνική δικαιοσύνη – παραμένουν: Πόσα γνωρίζουμε για την πηγή, την ποιότητα και τις δημοσιογραφικές προδιαγραφές των βίντεο που παρακολουθούμε; Πόσοι αντιλαμβάνομαστε το πώς (και πόσο εύκολα) χρηματοδοτούμε – με την προσοχή μας και τον

χρόνο μας, και ενδεχομένως με τους διαφυγόντες φόρους που θα μπορούσαν να χρηματοδοτούν τη νοσοκομεία και τα σχολεία μας – δύο ρώσους επιχειρηματίες (ή όσους έχουν στήσει παρόμοια δίκτυα διασποράς βίντεο); Πώς μπορεί να επιβιώσει η σοβαρή δημοσιογραφία συναγωνιζόμενη αυτά τα μοντέλα παραγωγής και προώθησης ευτελούς, ρομποτικού περιεχομένου το οποίο το πακετάρουμε ως διασκέδαση, ιστορία ή ντοκιμαντέρ; Πού τελειώνει η ελευθερία επιλογής του χρήστη-καταναλωτή και πού ξεκινάει η κατάχρηση και η εργαλειοποίηση ενός ψηφιακού οικοσυστήματος για οικονομικούς, πολιτικούς και γεωστρατηγικούς σκοπούς; Και εν τέλει πώς αξιολογούμε εμείς οι ίδιοι τη σοβαρή δημοσιογραφία, αλλά και την ίδια μας την ενημέρωση, και μάλιστα σε καιρό πανδημίας, πολέμου και κλιματικής κρίσης; **A**

ΠΩΣ ΝΑ ΓΙΝΕΤΕ ΕΛΛΗΝΕΣ

Της ΑΝΝΑΣ ΔΑΜΙΑΝΙΔΗ

Την ερχόμενη Κυριακή, στις 8 Μαΐου, οι μαθήτρες και οι μαθητές μου στα μαθήματα «Ελληνικής γλώσσας και πολιτισμού» για προχωρημένους θα περάσουν εξετάσεις για το πιστοποιητικό επάρκειας. Πανελλήνιες εξετάσεις, οργανωμένες κάπως σαν τις κανονικές Πανελληνίες. Αν περάσουν, θα μπορούν να κάνουν αίτηση για ελληνική ιθαγένεια. Χωρίς αυτό το πιστοποιητικό πλέον η αίτηση δεν γίνεται δεκτή.

Τις θυμάστε αυτές τις ερωτήσεις; Είχαμε γελάσει, όταν είχαν δημοσιευτεί. Να ξεχωρίζεις στρατιωτικά πηλήκια, να ξέρεις ποιος τραγουδιστής κέρδισε στη Γιουροβίζιον και τι ήταν το Φροντιστήριο Τραπεζούντας, αν το λέω καλά, μεταξύ άλλων. Ωστόσο αυτή η «Τράπεζα θεμάτων» ήταν μεγάλη πρόοδος για το σύστημα ενσωμάτωσης των μεταναστών που ζουν στην Ελλάδα επί δεκαετίες. Αποδοχή της πραγματικότητας, κι ένα βήμα μπροστά. Κι όταν είδα τη φωτογραφία του Βορίδη στη σελίδα του Υπουργείου με τα χαρτιά στα χέρια, σκέφτηκα ότι οι καιροί αναγκάζουν όλους να αλλάξουν.

Ιστορία ελληνική, λοιπόν, πολιτικοί θεσμοί της χώρας, γεωγραφία, κανόνας κειμένου, θέματα για συζήτηση, πολιτιστικά στοιχεία. Δεν πρέπει να τα ξέρει αυτά κάποιος που θέλει ελληνική ιθαγένεια; Μάλιστα. Με πολύ θετική διάθεση οργανώνουμε τα μαθήματά μας, με χαρά, να δειξουμε, να διδάσουμε την Ελλάδα σε βάθος. Όχι μόνο την αγριότητα της αγοράς εργασίας και τη γλώσσα της καθημερινότητας, αλλά και τα κείμενα, την ποίηση και τα τραγούδια, την Ιστορία που μας έφερε ως εδώ, και το πιο σπουδαίο, τις αρχές του Συντάγματος, την ελευθερία που κατοχυρώνει, τον σεβασμό στα δικαιώματα που εξασφαλίζει, τη συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Και ποιες είμαστε εμείς, θα αναρωτηθείτε, που ξεκινήσαμε μόνες μας όλα αυτά τα φιλόδοξα σχέδια; Θα ομολογήσω ότι δεν είμαστε τίποτε. Βρεθήκαμε με ελεύθερο χρόνο στην Κυψέλη, ζαλιστήκαμε από το κενό της υποδοχής των μεταναστών εδώ και χρόνια, πιάσαμε να διδάσκουμε στους λίγους που μπορούσαμε να

συναντούμε. Βασικό κίνητρο, για μένα προσωπικά, ήταν να έχουν μια συμπαθητική εμπειρία στη χώρα μου. Έχω τον πατριωτισμό μου κι εγώ. Πρώτα στην Αγορά της Κυψέλης, μετά στον Δήμο Αθηναίων, ενδιαμέσα σε χώρους δικούς μας, όπου μπορούσαμε, όπου μας φιλοξενούσαν. Οι μαθητές μας πολύ συχνά νόμιζαν ότι είμαστε κρατικός οργανισμός, δημοτικός οργανισμός. Το αφήναμε αδιευκρίνιστο. Όταν οι χώροι έλειψαν, πιάσαμε το διαδίκτυο, τότε βγήκε και η Τράπεζα Θεμάτων για το πιστοποιητικό επάρκειας. Μάθαμε το Σκάιπ και το Ζουμ, ξεσκονίσαμε τις γνώσεις μας Ιστορίας κ.λπ., οργανώσαμε τα μαθήματά μας, φτιάξαμε πίνακες, κεφάλαια με εικόνες σε ψηφιακή μορφή, βιντεάκια, ομάδες στα κοινωνικά δίκτυα.

Το πιο ωραίο ήταν οι θεσμοί. Να διδάσκεις, και να ξαναθυμάσαι, τις αρχές που προστατεύουν τις ελευθερίες, και το πόσο μακρινές ρίζες έχουν, από τον γαλλικό διαφωτισμό, από την αγγλική επανάσταση, κι ακόμα πιο πίσω, στο ρωμαϊκό δίκαιο, εκείνο το «ουδεμία ποινή χωρίς νόμο» λατινιστί, πόσο σπουδαία κατάκτηση της ανθρωπότητας. Να εξηγείς πόσο σημαντική είναι η διάκριση των εξουσιών, και η αλλαγή στο δίκαιο της ιθαγένειας, διότι, ναι, θα ξαφνιαστείτε, υπάρχει και αυτή στην Τράπεζα θεμάτων, ότι η ελληνική ιθαγένεια δεν αποκτάται μόνο με το *jus sanguinis*, να γεννηθείς Έλληνας, αλλά και με το *jussoli* πλέον, όπως θα την αποκτήσουν οι καλοί μαθητές μας.

Θα την αποκτήσουν; Μόλις παίρνουν το Πιστοποιητικό κι έρχεται η ώρα της συνέντευξης, με περσινή τροπολογία του υπουργού, πρέπει να αποδείξουν ότι είχαν εισόδημα τα εφτά, ή πέντε, ή τρία τελευταία χρόνια, κατά περίπτωση, 7.000 ευρώ το χρόνο. Άνθρωποι που έκαναν τόσο προσπάθεια να μάθουν τόσα και τόσα, από τη ναυμαχία των Αργινουσών μέχρι την εξέγερση του Πολυτεχνείου, μου τηλεφωνούν απελπισμένοι. Η αίτηση απερίφθη γιατί είχαν κενά στις αμοιβές τα προηγούμενα χρόνια. Άνθρωποι που υποχρεώθηκαν να δουλέψουν χωρίς ασφάλιση, ή με πολύ χαμηλές αμοιβές, άνθρωποι που πίστεψαν προς στιγμή στους θεσμούς της Δημοκρατίας, στην ιδιότητα που υπόσχεται η ρύθμιση για την ιθαγένεια.

Ειλικρινά, δεν ξέρω αν θα μπορέσω την ερχόμενη Δευτέρα να ξεκινήσω τον νέο κύκλο μαθημάτων. Αρχίζω να αισθάνομαι ότι συμμετέχω σε απάτη. Δεν ξέρω αν μπορώ να είμαι πειστική πια μιλώντας για τους νόμους της Ελλάδας και για την ελευθερία στην Ελλάδα. Αν πείθω τον εαυτό μου. **Α**

ΤΑ ΝΟΥΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Του ΣΤΑΜΑΤΗ ΖΑΧΑΡΟΥ

50.000 ευρώ πρόστιμο είναι η ανώτατη χρηματική ποινή που μπορεί να επιβάλει η δικαιοσύνη για κακοποίηση ζώου.

15 χρόνια φυλάκισης κατ' ανώτατο μπορεί να επιβάλει επίσης το δικαστήριο για την ίδια πράξη. Το αναφέρουμε δεύτερο διότι –ας μη γελιόμαστε– ξέρουμε ότι κανένα δικαστήριο δεν θα το κάνει.

1.489 καταγγελίες για κακοποίηση ζώων έχουν γίνει το τελευταίο πεντάμηνο και η αστυνομία έχει προχωρήσει σε 140 συλλήψεις.

940 πρόστιμα έχουν επιβληθεί, συνολικού ύψους 1,3 εκατ. ευρώ. Όπως και με τα πρόστιμα της πανδημίας, η ΑΑΔΕ δεν μας λέει πόσα εξ αυτών έχουν πληρωθεί. Επειδή μπορεί.

67 κιλά κάνναβης μετέφερε το 2017 ο «νταής» που κλότσοσε γατάκι και το έριξε μέσα στη θάλασσα για «πλάκα» και επειδή «είχε πει μερικές μπίρες και μερικά ούζα». Αφού πρώτα θεώρησε ότι δέχεται μπούλινγκ μέσω των social media, έπειτα επιχείρησε να υποβαθμίσει το γεγονός. Ευτυχώς δεν ίσχυσε το ίδιο και για τον υπουργό Προ. Πο. Θεοδωρικάκο, ο οποίος –Μανιάτης ων– το πήρε προσωπικά. Ίσως θα έπρεπε να μας εξηγήσει ο συνάδελφός του υπουργός Δικαιοσύνης Τσιάρας πώς με 67 κιλά φρούντα είναι έξω 5 χρόνια μετά. Δεν θα το κάνει μάλλον. Επειδή μπορεί.

17 ετών είναι η κορίτσι που υποστηρίζει ότι απήχθη την προηγούμενη Πέμπτη στην περιοχή του σταθμού Λαρίσης.

3 τουλάχιστον άτομα φέρονται ως εμπλεκόμενοι στην απαγωγή. Ο ένας συνελήφθη. Η υπόθεση πήρε μακράν λιγότερη δημοσιότητα απ' ό,τι η αντίστοιχη με το γατάκι.

17,6 χιλιόμετρα νοτιοδυτικά της Αλεξανδρούπολης και 10 χιλιόμετρα από την πλησιέστερη ακτή θα

18 μήνες φυλάκιση επέβαλε δικαστήριο της Αμβέρσας στον Βέλγο καλλιτέχνη Γιαν Φαμπρ για σεξουαλική παρενόχληση και προσβολή της αιδούς στην εργασία μετά από καταγγελίες από τις χορεύτριες του θιάσου του.

2 μήνες παρέμεινε στη θέση του Καλλιτεχνικού Διευθυντή του Φεστιβάλ Αθηνών από τον Φεβρουάριο μέχρι τον Απρίλιο του 2017, όπου και είχε διοριστεί από τον υπουργό Πολιτισμού της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, Αριστείδη Μπαλτά. Λογικά τις επόμενες ημέρες θα αναζητηθούν οι ευθύνες της Λίνας Μενδώνη η οποία, επίσης λογικά, θα πρέπει να γνώριζε.

βρίσκεται ο νέος πλωτός σταθμός παραλαβής, αποθήκευσης και επαναεριοποίησης υδροποιημένου φυσικού αερίου LNG (FSRU).

5,5 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα φυσικού αερίου θα παραδίδει ετησίως ο νέος σταθμός.

20 μήνες θα χρειαστούν για να ολοκληρωθεί η κατασκευή του.

32% είναι η πληρότητα των δεξαμενών φυσικού αερίου της Ε.Ε. η οποία προετοιμάζεται για σκληρό ενεργειακό εμπόργκο κατά της Ρωσίας. Το ΚΚΕ διαφωνεί και θέλει να αρθεί κάθε εμπόργκο κατά του Πούτιν.

40% του φυσικού αερίου της ΕΕ προέρχεται από τη Ρωσία.

26% του πετρελαίου που καταναλώνει

η Ε.Ε. προέρχεται από τη Ρωσία.

10 ημέρες επάρκεια σε βασικές προμήθειες πρέπει να στοκάρουν οι Γερμανοί πολίτες, σύμφωνα με συμβουλές της υπουργού Εσωτερικών, Νάνσι Φάιζερ. Όχι για το ενδεχόμενο πυρηνικού πολέμου –λέει– αλλά για τον φόβο κυβερνοεπιθέσεων.

20 λίτρα πόσιμων υγρών βρίσκονται στην κορυφή της σχετικής λίστας, η οποία επίσης περιλαμβάνει:

3,5 κιλά δημητριακά, προϊόντα δημητριακών, ψωμί, πατάτες, ζυμαρικά, ρύζι.

4 κιλά λαχανικά και όσπρια.

2,5 κιλά φρούτα και ξηρούς καρπούς.

2,6 κιλά γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα.

1,5 κιλό ψάρια, κρέας, αυγά ή ολόκληρα αυγά σε σκόνη.

0,375 κιλά λίπη και λάδια. Χαρτί υγιείας δεν περιλαμβάνεται στη λίστα.

1,5 εκατομμύρια αιτήσεις έχουν ήδη γίνει για την επιδότηση καυσίμων (Fuel Pass), όπως δήλωσε ο υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης Κυριάκος Πιερρακάκης.

7 ιερείς έστειλαν επιστολή προς τον πρωθυπουργό αντιδρώντας στην καμπάνια που υπογράφει ο Γιώργος Καπουντζίδης υπέρ του γάμου των ομοφυλόφιλων. «Η ομοφυλοφιλία δεν είναι θεμιτή σεξουαλική επιλογή, αλλά παρέκκλιση και διαστροφή της φύσεως» αναφέρουν οι ιερείς. Στη θρησκεία της αγάπης, άλ-

λωστε, είναι γνωστό ότι δεν υπάρχει ούτε ψήγμα ομοφυλοφιλικών συμπεριφορών.

59 ετών ήταν ο οδηγός που σταμάτησε στη Λ.Ε.Α. για να μιλήσει στο κινητό του όταν διερχόμενο όχημα, που κινείτο παράνομα στη λωρίδα, προσέκρουσε στο αυτοκίνητό του και τον σκότωσε.

26 ετών και χωρίς δίπλωμα ήταν ο οδηγός που κινείτο παράνομα στη Λ.Ε.Α. Αφρέθηκε ελεύθερος μέχρι τη δίκη.

10% μόνο των αστικών αποβλήτων θα πρέπει να θάβονται ως το 2030, όπως δήλωσε ο πρωθυπουργός στα εγκαίνια της Μονάδας Επεξεργασίας Απορριμάτων στην Αλεξανδρούπολη.

6 παρόμοιες μονάδες λειτουργούν ήδη, 11 είναι υπό κατασκευή, 7 οδεύουν προς συμβασιολογία και άλλες 12 είναι στη φάση της διαγωνιστικής διαδικασίας.

11,2 εκατ. άνεργοι υπήρχαν στην Ευρωζώνη στο τέλος Μαρτίου 2022, αριθμός μειωμένος κατά 76.000 σε σχέση με τον Φεβρουάριο του 2022 σύμφωνα με τη Eurostat.

6,8% ήταν το ποσοστό ανεργίας στην Ευρωζώνη στο τέλος του Μαρτίου. 6,2% ήταν το αντίστοιχο ποσοστό στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1.084.688 άνεργοι υπήρχαν στην Ελλάδα κατά την ίδια περίοδο, σύμφωνα με στοιχεία του ΟΑΕΔ.

51,76% εξ αυτών ήταν μακροχρόνια άνεργοι.

390.455 (ποσοστό 36%) ήταν άνδρες και 694.233 (ποσοστό 64%) γυναίκες.

50.000 τουλάχιστον είναι οι κενές θέσεις εργασίας στον τομέα του τουρισμού, όπως είχε γράψει προ ημερών στο Twitter ο πρώην πρόεδρος του ΣΕΤΕ, Ανδρέας Ανδρεάδης.

VERBA VOLANT

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΤΙΚΟΥΔΗ

«Από την πολλή δουλειά, έφτασα να κοιμάμαι στη λιμουζίνα του πεθερού μου».

Αν ο πεθερός δεν είναι ιδιοκτήτης λιμουζίνας στη Βουκουρεστίου και η Κατερίνα οδηγός του με νυχτερινή βάρδια, η δήλωση είναι ξεκάθαρα φιλοκυβερνητικό ξέπλυμα. Η νεαρή ντιζέξ υπονοεί αφενός ότι πατάχθηκε η ανεργία στον χώρο του θεάματος και ότι ταυτόχρονα το βιοτικό επίπεδο ανέβηκε τόσο που οι νεαρές εργάτριες της τέχνης μετακινούνται με λιμουζίνες. Κρίμα, και την είχα για προοδευτική.

ΝΙΚΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

«Κάνετε λάθος, κυρία Βόζεμπεργκ. Το είχαμε τονίσει ως ΚΚΕ από τις αρχές της δεκαετίας του '90».

Ο βουλευτής ΚΚΕ, τσαντισμένος με την Ελίζα Βόζεμπεργκ, χτυπάει το χέρι στο τραπέζι και αποκαλύπτει πως το ΚΚΕ –πάντα μπροστά– ήξερε για τον πόλεμο στην Ουκρανία εδώ και 30 χρόνια. Καλύτερο και από τις προβλέψεις για το σκόλημα από το Νοστράδαμο, που δημοσιεύει καθημερινή φυλλάδα.

ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΓΟΝΙΑΗΣ

«Όταν είπα ότι με τη σκέψη μετακίνησα αντικείμενα, θεωρήθηκαν γραφικός. Ποτέ δεν λέω πράγματα που δεν είναι έτσι, ποτέ δεν είπα κάτι που είναι ψέματα. Αυτό που λέω ότι κάνω, μπορεί να το κάνει ο κάθε άνθρωπος, αρκεί να το δουλέψει».

Το μέντιουμ από τα θερμιά αναπερνάει τις ελπίδες όλων όσοι έχουμε κοιτάξει επίμονα το τηλεοπτικό που βρίσκεται μακριά από την ακτία του χειριού μας, όταν είμαστε «λιωμένοι» στον καναπέ.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ

«Θα είναι ένα μεγάλο λαϊκό μέτωπο».

Χωρίς να περιαυτολογεί, ο –φέρει τη σκάλα– πρώην υπουργός Ενέργειας της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ περιγράφει το μέγεθος του νέου του κόμματος. Αφού τονίσουμε για συμπάρσταση ότι «το μέγεθος δεν παίζει ρόλο», ας αναρωτηθούμε όλοι μαζί γιατί η προηγούμενη προσπάθεια, η Λαϊκή Ενότητα, δεν έγινε ακριβώς μαζική. Περισσότερο άπατη, θα λέγαμε, πήγε.

Γιάννης Μανιάτης

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Ρωσικός εκβιασμός και ενεργειακή ασφυξία της Ευρώπης

Ο καθηγητής και πρώην υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μάς εξηγεί γιατί ο πόλεμος της ενέργειας θέτει ζητήματα συνοχής της Ευρώπης και ποια είναι η ενεργειακή θωράκιση της Ελλάδας

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΓΚΡΟΥΣ

Οσο εξελίσσεται η ενεργειακή κρίση και κλιμακώνεται ο οικονομικός πόλεμος ανάμεσα στη Ρωσία και τη Δύση, αναζητήσαμε έναν από τους ανθρώπους που γνωρίζουν όσο λίγοι τα θέματα της ενέργειας, έχοντας ο ίδιος διατελέσει υπουργός Ενέργειας στην πρώτη ρωσο-ουκρανική κρίση, με την προσάρτηση της Κριμαίας, το 2014. Γίνεται όλο και πιο ξεκάθαρο πλέον ότι ο πόλεμος στην Ουκρανία μάς αφορά άμεσα, ή, όπως το έθεσε ο κ. Μανιάτης στην αρχή της συζήτησής μας, «είναι ένας πόλεμος που δεν αφορά μόνο τον ηρωικό λαό της Ουκρανίας, ο οποίος ανθίσταται απέναντι σε έναν εισβολέα, αλλά αφορά και ζητήματα που σχετίζονται με τον τρόπο λειτουργίας του ευρωπαϊκού και ευρύτερου συστήματος ασφάλειας και άμυνας». Η ενέργεια είναι ένας πολύ σημαντικός παράγοντας, «είναι όμως και η ανθρωπιστική και η επισιτιστική κρίση, που έχει αρχίσει να χτυπά χώρες της Αφρικής και της νοτιοανατολικής Ασίας, ενώ επιπλέον υπάρχουν πολύ σημαντικές επιπτώσεις στην αλυσίδα των προϊόντων με αποτέλεσμα την εκτίναξη των τιμών σε όλα τα αγαθά και τη συνακόλουθη ύφεση». Όλα αυτά συνιστούν ένα εξαιρετικά δυστοπικό παρόν, που επιτείνεται, καθώς, όσο ο πόλεμος στο πεδίο των μαχών δεν προχωράει σύμφωνα με τα σχέδια του Ρώσου προέδρου, ένα δεύτερο μέτωπο έχει ανοίξει με την απαίτηση η πληρωμή για τις παραδόσεις φυσικού αερίου από τις χώρες της Ευρώπης να γίνεται σε ρούβλια. Πρώτες η Πολωνία και η Βουλγαρία αρνήθηκαν να πληρώσουν και ο Πούτιν διέταξε τη διακοπή των ροών στις χώρες αυτές. Τι σημαίνουν όλα αυτά και πώς πρέπει να αντιδράσει η Ευρώπη;

Κύριε Μανιάτη, σας είχα ακούσει πριν από το ρωσικό τηλεσίγαφο να λέτε ότι θα ήταν αυτοκτονικό για την Ευρώπη να σταματήσει άμεσα και με δική της πρωτοβουλία την εισαγωγή ρωσικού φυσικού αερίου ως μέρος των κυρώσεων. Τώρα, μετά την παράλογη απαίτηση της Ρωσίας να πληρώνουν οι δυτικές εταιρείες που διχειρίζονται την ενέργεια σε ρούβλια στην Gazprom, ποια είναι η τοποθέτησή σας; Πώς θα πρέπει να αντιμετωπίσει αυτόν τον εκβιασμό η Ευρώπη;

Ας ξεκαθαρίσουμε το γεγονός ότι η Ευρώπη από μόνη της δεν έχει κανέναν λόγο να εντάξει αυτό το χρονικό διάστημα στις κυρώσεις το ρωσικό φυσικό αέριο, δεδομένου ότι δεν είναι ακόμα έτοιμη να αντικαταστήσει τα περίπου 155 δισ. κυβ. μέτρα (bcm) που εισάγει κάθε χρόνο από τη Ρωσία. Αλλά αυτό που διαδραματίζεται τώρα, αυτός ο ωμός εκβιασμός που πραγματοποιείται εκ μέρους του προέδρου Πούτιν να πληρώσει η Ευρώπη σε ρούβλια, και όχι στο συμφωνηθέν από τα συμβόλαια νόμισμα, έχει μεγάλη συμβολική σημασία, και αδιαμφισβήτητα θέτει την Ευρώπη μπροστά σε ένα μεγάλο ευρωπαϊκό δίλημμα. Ασφαλώς και η ίδια δεν παίρνει καμία πρωτοβουλία με σκοπό τη διακοπή της τροφοδοσίας με φυσικό αέριο των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων της, όμως, όταν τίθενται ζητήματα συνοχής και ενότητας της ίδιας της ΕΕ, τότε πρέπει να παρθούν ομόφωνες και ομόθυμες αποφάσεις. Εξάλλου, με αυτές τις κινήσεις, ο απώτερος σκοπός του προέδρου Πούτιν εστιάζεται στη διάσπαση της συνοχής της Ευρώπης, μέσα από τις χώρες που θα υποκύψουν στον εκβιασμό του, φοβούμενες για την ενεργειακή τους ασφάλεια.

Η δική μου θέση είναι ότι η Ευρώπη δεν πρέπει για κανέναν λόγο να υποκύψει, αν και έχει υπάρξει, δυστυχώς, καθυστέρηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για μια νομική γνωμοδότηση που θα λέει ξεκάθαρα ότι οι πληρωμές σε ρούβλια παραβιάζουν τις κυρώσεις εναντίον της Ρωσίας. Ας μην εστιάσουμε όμως στις τεχνικές λεπτομέρειες που μπορεί να κουράσουν. Αυτό που πρέπει να τονίσουμε είναι ότι το όλο ζήτημα είναι πρωτίστως πολιτικό και με βάση αυτόν τον γνώμονα οφείλουν να λειτουργήσουν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη-μέλη. Θέλω να ελπίζω ότι αυτός ο εκβιασμός δεν θα αποτελέσει την αρχή για τη διάσπαση της εσωτερικής συνοχής και ενότητας της Ευρώπης.

Η Ευρώπη είναι εξαρτημένη σε πολύ μεγάλο βαθμό από το ρωσικό αέριο, αλλά δεν είναι όλες οι χώρες το ίδιο εξαρτημένες. Αυτή η διαφοροποίηση στο ποσοστό εξάρτησης των κρατών-μελών από το ρωσικό αέριο, τι σημαίνει για την κοινή πολιτική;

Δεν υπάρχει αμφιβολία πως είναι εξαιρετικά δύσκολο ειδικά για τις χώρες της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης να αποδεχθούν τη

διακοπή του ρωσικού φυσικού αερίου, πολύ περισσότερο που σε λίγους μήνες θα έρθουν το φθινόπωρο και ο βαρύς χειμώνας, γιατί η εξάρτησή τους είναι πολύ μεγαλύτερη. Είναι κάπως πιο εύκολο για τις χώρες της Νότιας Ευρώπης, όπως η Ελλάδα, η Ισπανία, η Πορτογαλία, η Ιταλία, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι και αυτές δεν θα δυσκολευτούν σημαντικά. Έχουμε ξεφύγει από το καθαρά ενεργειακό ζήτημα και αναφερόμαστε πλέον σε θέματα χειρισμού της τροφοδοσίας της ίδιας της οικονομίας και κατ'επέκταση των νοικοκυριών. Σε αυτό ποντάρει ο πρόεδρος Πούτιν, να υποκύψουν οι χώρες στον εκβιασμό, φοβούμενες την εκτίναξη του ενεργειακού κόστους και τις συνακόλουθες κοινωνικές πιέσεις και αναταραχές. Είναι ξεκάθαρα ένα γεωπολιτικό παιχνίδι εκ μέρους της Ρωσίας και επομένως το «ναι» ή το «όχι» θα έχουν έναν υψηλότατο συμβολισμό.

Η Ρωσία επιπλέον με αυτό που εκβιαστικά απαιτεί κερδίζει την ενίσχυση του εθνικού της νομισματος δημιουργώντας μια πλασματική ζήτηση. Αλλά αυτό θα μπορούσε να το πετύχει και χωρίς να υποχρεώσει τις δυτικές εταιρείες να εξουσιοδοτήσουν την Gazprom bank να ανοίξει στο όνομά τους έναν δεύτερο λογαριασμό που θα μετατρέπει τα ευρώ σε ρούβλια. Δηλαδή, δεν εμποδίζει κανείς τη Ρωσία όταν εισπράξει έσοδα σε ευρώ ή σε δολάρια να τα μετατρέψει σε ρούβλια, επιδιώκει όμως να συμβεί αυτό με τη βούληση των δυτικών κυβερνήσεων, άρα να τους εμπλέξει στο παιχνίδι παρουσιάζοντας την εικόνα μιας Ευρώπης υποταγμένης και διχασμένης. Για αυτόν τον λόγο είναι κρίσιμο η Ευρώπη να απαντήσει

Ο απώτερος σκοπός του προέδρου Πούτιν εστιάζεται στη διάσπαση της συνοχής της Ευρώπης, μέσα από τις χώρες που θα υποκύψουν στον εκβιασμό του

σει ενιαία, με συνοχή και αποφασιστικότητα, και όχι να απο-
φασίσει το κάθε κράτος από μόνο του την πιο ανώδυνη λύση για
το ίδιο. Ας ελπίσουμε στο Συμβούλιο Κορυφής που θα γίνει στο
τέλος Μαΐου να επικρατήσουν οι πιο σώφρονες σκέψεις.

**Δεν είναι μόνο η Ευρώπη εξαρτημένη από το ρωσικό αέριο, αλλά
και η Ρωσία έχει ανάγκη τα έσοδα από την πώλησή του στις ευρω-
παϊκές χώρες. Τι σημαίνει αυτό για τη Ρωσία;**

Υπάρχει μία υψηλή εξάρτηση της Ευρώπης της τάξης του 45%
από το ρωσικό φυσικό αέριο, μαζί με μια μικρότερη εξάρτηση
από πετρέλαιο και άλλα ορυκτά καύσιμα. Η οποιαδήποτε δια-
κοπή τροφοδοσίας σε ενεργειακά προϊόντα της ΕΕ είναι βέβαιο
ότι θα δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα σε νοικοκυριά και
επιχειρήσεις. Όπως, επίσης, είναι βέβαιο ότι θα δημιουργήσει
σοβαρά οικονομικά προβλήματα στη ρωσική οικονομία το να
σταματήσει να εισρέει το ευρωπαϊκό χρήμα από την πώληση
ενεργειακών προϊόντων. Οι εκτιμήσεις για τα ενεργειακά προΐ-
όντα που πουλάει στην Ευρώπη η Ρωσία είναι της τάξης των 250
δισ δολαρίων ετησίως, τα οποία δεν είναι εύκολο να αντικατα-
σταθούν από τροφοδοσία σε άλλους πελάτες, όπως π.χ. η Κίνα,
πρωτίστως λόγω ανυπέρβλητων τεχνικών εμποδίων. Μόνο μέσα
στους δύο μήνες της εισβολής, η Ρωσία εισέπραξε από την Ευ-
ρώπη 43 δισ ευρώ. Άρα, είναι βέβαιο πως θα υπάρξει σημαντικό
πρόβλημα και στο εσωτερικό της Ρωσίας, συνυπολογίζοντας ότι
έχουν χαθεί ήδη 200.000 θέσεις εργασίας, με την αποχώρηση
των μεγάλων εταιριών.

**Υπήρχαν ενδείξεις για αυτό τον «ενεργειακό πόλεμο», ήταν κάτι που
η Ρωσία είχε προσχεδιάσει, όπως είχε προσχεδιάσει την εισβολή;**

Από το καλοκαίρι του 2021 έπρεπε να έχει υπάρξει μία εγρή-
γορη εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Διότι στο σύνολο
των υπόγειων αποθηκών φυσικού αερίου της Ευρώπης, πολλές
από τις οποίες διαχειρίζεται η Gazprom (όπως έχουν συμβόλαια
για την αγορά ρωσικού φυσικού αερίου, αντίστοιχα συμβόλαια
έχουν ώστε να είναι ο operator των αποθηκών), είχε υπάρξει
σοβαρό έλλειμμα στην πλήρωσή τους σε σχέση με την πάγια
ποσότητα που εισέρρεε τα προηγούμενα χρόνια, προκειμένου να
αντιμετωπιστούν οι ανάγκες του φθινοπώρου και του χειμώνα.
Δηλαδή, ενώ κάθε χρόνο μέσα καλοκαιριού οι αποθήκες ήταν
γεμάτες κατά 60-70%, το καλοκαίρι του 2021 βρίσκονταν στα
ελάχιστα όρια της τάξης 20-25%. Αυτό θα έπρεπε να είχε αποτε-
λέσει σημαντικό στοιχείο εγρήγορης των αντίστοιχων εθνικών
εποπτευόμενων αρχών αλλά και των ευρωπαϊκών μηχανισμών.
Δυστυχώς, αυτά τα μηνύματα δεν έγιναν αντιληπτά από την
Ευρώπη, και φτάσαμε στο τέλος του 2021, στην όξυνση της ενε-
ργειακής κρίσης, με την Ευρώπη να βρίσκεται χωρίς σημαντικά
αποθέματα φυσικού αερίου. Είναι προφανές λοιπόν, πως υπήρξε
σχέδιο και προετοιμασία, επί μήνες, τόσο για την εισβολή στην
Ουκρανία, όσο και για την «επιτηδευμένη» όξυνση της ενεργει-
ακής κρίσης.

**Τα σημάδια, βέβαια, υπήρχαν ήδη με την προσάρτηση της Κριμαίας.
Όταν η Δύση έπρεπε να είχε αντιδράσει απέναντι στην επιθετικό-
τητα της Ρωσίας, συνολικά. Ως υπουργός Ενέργειας είχατε κομβικό
ρόλο στην τότε κρίση.**

Πράγματι τα πρώτα μηνύματα δόθηκαν το 2014 με την προσάρ-
τηση της Κριμαίας στη Ρωσία. Εμείς, ως προεδρεύουσα χώρα της
ΕΕ, πήραμε πρωτοβουλίες ώστε να μην υπάρξουν προβλήματα
στην τροφοδοσία της Ευρώπης, και επιπλέον παραθέσαμε πολύ
συγκεκριμένες προτάσεις ώστε να μπορούν να αντιμετωπιστούν
τέτοιες καταστάσεις στο μέλλον. Με χαρακτηριστικότερη την ε-
πιστολή που είχα αποστείλει ως προεδρύν του Συμβουλίου
Υπουργών Ενέργειας στον τότε ευρωπαίο επίτροπο Ενέργειας,
με την οποία πρότεινα να διαμορφωθεί ένα ενιαίο ευρωπαϊκό
ταμείο το οποίο θα βοηθούσε τις πιο αδύναμες χώρες να αντι-
μετωπίσουν τις πολύ υψηλές τιμές στα φορτία υδρογονάνθρακα
φυσικού αερίου, που, αντί να έρχονται στην Ευρώπη, πήγαιναν
στην Κίνα, τη Νότια Κορέα, την Ιαπωνία...

Δυστυχώς, η πρόταση αυτή δεν εισακούστηκε, αλλά ευτυχώς ε-
πανέρχεται τώρα σε βελτιωμένη μορφή από τις χώρες του ευρω-
παϊκού νότου, και ιδιαίτερα από την Ελλάδα, αν και συνεχίζουν
να υπάρχουν οι αντιρρήσεις των χωρών της Κεντρικής Ευρώπης.
Εάν άμεσα τα κράτη-μέλη δεν αποφασίσουν τη συγκρότηση
αυτού του ενιαίου ευρωπαϊκού μηχανισμού, όπως και με την

πανδημία, θα είναι εξαιρετικά δύσκολο για το κάθε κράτος, ει-
δικά για τα κράτη με μεσαίες και μικρότερες οικονομίες, να α-
ντιμετωπίσουν τον ορυμαγδό αρνητικών επιπτώσεων από την
ενεργειακή κρίση.

**Η Ελλάδα δεν είναι από τις υψηλά εξαρτημένες χώρες, σωστά; Ποια
είναι η ενεργειακή μας θωράκιση;**

Σε σχέση με το φυσικό αέριο η Ελλάδα δεν είναι από τις πολύ
επηρεαζόμενες χώρες. Έχουμε μία διείσδυση του φυσικού αερί-
ου στην τελική κατανάλωση ενέργειας, δηλαδή στο σύνολο της
κατανάλωσης στον ηλεκτρισμό, σε θέρμανση-ψύξη και μετα-
φορές, της τάξης του 7%. Όταν υπάρχουν πολλές άλλες χώρες
που έχουν αντίστοιχα διείσδυση στο ενεργειακό τους ισοζύγιο
30-35%. Μέσα σε αυτό το 7% η εξάρτηση της Ελλάδας από το
ρωσικό αέριο είναι της τάξης του 40%. Άρα η Ελλάδα δεν έχει
την εξάρτηση που έχουν χώρες όπως η Λιθουανία, η Φινλανδία,
η Ουγγαρία, η Βουλγαρία, ακόμα και η Γερμανία, η Αυστρία, η
Ιταλία, η Ολλανδία. Υπάρχουν χώρες με 100% εξάρτηση. Αυτό
δίνει στην Ελλάδα τη δυνατότητα να λάβει έκτακτα μέτρα προ-
στασίας της κοινωνίας και των ελληνικών επιχειρήσεων.

Να πούμε εδώ ότι οι βάσεις για την ενεργειακή θωράκιση της
Ελλάδας μπήκαν το 1987, με τότε υπουργό Ενέργειας τον Σάκη
Πεπονή, που πήρε την πολύ σοφή απόφαση να δημιουργήσει τη
μονάδα υδρογονάνθρακα αερίου στη Ρεβυθούσα που έχουμε σή-
μερα. Στη συνέχεια εμείς το 2013 προχωρήσαμε στην αναβάθμι-
ση και επέκταση της χωρητικότητάς της κατά 70%. Ταυτόχρονα
τα χρόνια 2010-2014 καταφέραμε μια πολύ σπουδαία εθνική επι-
τυχία, να περάσουμε τον νότιο διάδρομο που είναι ο αγωγός ΤΑΡ
από την Ελλάδα. Καταφέραμε επίσης να εντάξουμε στα ευρωπαϊ-
κά χρηματοδοτούμενα προγράμματα (PCIs) τον σταθμό υδρο-
γονάνθρακα αερίου FSRU της Αλεξανδρούπολης, που τα εγκαίνια
του έγιναν πρόσφατα, ξεκινήσαμε τον ελληνοβουλγαρικό αγωγό
IGB, που είναι υπό ολοκλήρωση, και μια σειρά άλλες δράσεις,
όπως οι πρωτοβουλίες μας για τον αγωγό EastMed, που δίνουν
σήμερα στην Ελλάδα τη δυνατότητα να αντιμετωπίσει με κάπως
πιο μεγάλη ευχέρεια αυτή την πολύ μεγάλη κρίση που έχουμε
μπροστά μας. Αντίθετα, χώρες όπως για παράδειγμα η Γερμανία
έχουν βρεθεί απολύτως απροετοίμαστες, με αποτέλεσμα τώρα
να τρέχουν ασθμαίνοντας να δημιουργήσουν δύο μονάδες σαν
τη Ρεβυθούσα, την οποία εμείς έχουμε εδώ και 30 χρόνια.

Η χώρα μας μπορεί να αντιμετωπίσει τα δύσκολα που θα έρθουν;

Κανείς δεν ξέρει πώς ακριβώς θα εξελιχθεί η κατάσταση. Αυτό
που πρέπει να κάνουμε, και είναι η υποχρέωση της πολιτείας,
είναι να πάρουμε όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να μπορέσουμε
να αντιμετωπίσουμε τα χειρότερα δυνατά σενάρια. Τα έκτα-
κτα μέτρα, ήδη προετοιμασμένα από την προηγούμενη ρωσο-
ουκρανική κρίση, όπως η αύξηση της παραγωγής ηλεκτρισμού
από τα λιγνιτικά εργοστάσια, το να γυρίσουν τα εργοστάσια
που έχουν τις προδιαγραφές τους διακόπτες τους από αέριο σε
πετρέλαιο, το να τροφοδοτηθούμε όσο το δυνατόν περισσότερες
ποσότητες υδρογονάνθρακα φυσικού αερίου, έχουν ήδη δρομολο-
γηθεί ώστε να περάσουμε τον επόμενο χειμώνα και φθινόπωρο
όσο πιο ανώδυνα γίνεται.

Ποιοι είναι οι επόμενοι κρίσιμοι σταθμοί;

Περιμένουμε να δούμε πώς θα κάνει την πληρωμή της η Γερμα-
νία, καθώς η στάση της θα αποτελέσει οδηγό και για άλλες χώ-
ρες. Και πώς θα λειτουργήσουν και οι υπόλοιπες χώρες. Η Ελλά-
δα έχει δηλώσει ότι θα είναι συνεπής στις πληρωμές της στα
συμβόλαια που έχει υπογράψει χωρίς να παραβιάζει τις κυρώ-
σεις. Πώς ακριβώς θα γίνει αυτό; Θα το δούμε τότε. Αυτά είναι
και επιχειρηματικά απόρρητα που κανείς δεν τα ξέρει, αρκούμα-
στε στις δημόσιες δηλώσεις. Και βέβαια στην έκτακτη συνεδρία-
ση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στο τέλος του μήνα, θα δούμε τι
αποφάσεις θα πάρει η ΕΕ και αν θα αντιμετωπίσει ενιαία τις αυ-
ξήσεις στις τιμές του ηλεκτρικού ρεύματος και του φυσικού αε-
ρίου που πυροδοτούν οι επιθετικές κινήσεις της Ρωσίας. Χωρίς
την απόφαση να τεθεί σε λειτουργία ένα Ενιαίο Ευρωπαϊκό Τα-
μείο κατά αναλογία της ευρωπαϊκής αντίδρασης για την πανδη-
μία, τα πράγματα θα είναι πάρα πολύ δύσκολα για πολλές χώρες,
συνυπολογίζοντας ότι η ενεργειακή ασφυξία θα εκτινάξει το κό-
στος ζωής, θα φέρει κοινωνικές αναταράξεις, ενώ πιθανότατα θα
έχουμε έκρηξη του λαϊκισμού και της δημαγωγίας. **Α**

ΣΤΑΘΜΟΣ ΛΑΡΙΣΣΗΣ

Ο εκσυγχρονισμένος αναχρονισμός

Ένας αξιοπρεπής σταθμός τρένων με μεγάλη ιστορία και, δεν θα το πιστέψετε, με φρέσκο πρόσωπο

Της ΜΑΝΙΝΑΣ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ - Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

Χρόνια πάω κι έρχομαι στον Σταθμό Λαρίσης – ως άνθρωπος που δεν οδηγώ, πηγαίνω με τρένο, όχι «από δω κι από κει», κυρίως στη Θεσσαλονίκη ή στη Λάρισα. Μεγάλα κομμάτια της Ελλάδας δεν εξυπηρετούνται από σιδηροδρομικές γραμμές – έχω δοκιμάσει να πάω στη Δράμα με τρένο και από εκεί να πάρω ΚΤΕΛ για Καβάλα, π.χ., αλλά είναι άβολο, τρως πολλές ώρες στον δρόμο, μετέωρη ανάμεσα σε τρένο και λεωφορείο, και τέλος πάντων η γραμμή θα έπρεπε να πηγαίνει κατευθείαν στην Καβάλα, ή/και σε άλλες δέκα-είκοσι ελληνικές πόλεις, που βρίσκονται στο έλεος των αεροπορικών τιμών, σόρι, εταιρειών...

.....

Ο Σταθμός Λαρίσης μου θυμίζει πάντα γιορταστική ατμόσφαιρα, ετοιμασίες για Πάσχα ή για καλοκαιρινές διακοπές: αποσκευές β' κατηγορίας, σακούλες με δώρα για τις οποίες δεν ντρέπεσαι, τσουρέκια σε νάιλον, γλυκά σε χαρτονένια κουτιά, βιαστικές τυρόπιτες από κυλικείο, νερά περιπτέρου, τσεκ αν ξεχάσαμε κάτι (τα μισά), αποχαιρετισμούς όχι δακρύβρεχτους επειδή οι άλλοι ανεβαίνουν με αμάξι, μιλάμε για ώρες, σιγά, θα βρεθούμε στη Λάρισα, ή στη Θεσσαλονίκη, ή όπου. Ο Κεντρικός Σιδηροδρομικός Σταθμός Αθηνών εξυπηρετεί Χαλκίδα, Αεροδρόμιο, Κιάτο, Αίγιο, Καλαμπάκα, Λιανοκλάδι, Θεσσαλονίκη. Ξεκίνησε με ένα κτίριο το 1884 ως Σταθμός Πελοποννήσου, μην κοιτάτε που η Πελοπόννησος συνολικά δεν εξυπηρετείται σχεδόν ντιπ καθόλου, τότε ήτανε προορισμός (τρένου). Το 1889 κάποιοι Γάλλοι μηχανικοί ασχολήθηκαν διεξοδικά, αν και ο σταθμός πήρε την τελική του μορφή το 1912-13 σε σχέδια του Ερνστ Τσίλερ, οπότε και μπήκανε οι ωραίοι τρούλλοι. Το 1904 έφτανε το τρένο ως τον σταθμό Παραπούλι, στα τότε ελληνοτουρκικά σύνορα – αυτό ήτανε το βορειότερο άκρο του συρμού, και της Ελλάδας. Το 1907 ο πρωθυπουργός Γεώργιος Θεοτοκάς έκανε την επίσημη διαδρομή μέχρι τη Λάρισα, μαζί με τη βασιλική οικογένεια, προς μεγάλο ενθουσιασμό των Λαρισαίων, που για κάτι τέτοια πετάνε τη σκούφια τους μέχρι σήμερα.

Ωραία, ξεμπερδέψαμε με τα ιστορικά στοιχεία, φυσικά μπορεί κανείς να βρει μερικά ακόμα... όχι όσα χρειάζονται αν σκοπεύει να γράψει ένα διεξοδικό άρθρο – τα ίδια και τα ίδια στοιχεία στο ίντερνετ αναπαράγονται σε καμιά εικοσαριά άρθρα που έχουν γραφτεί κατά καιρούς για τον Σταθμό Λαρίσης. Οι κριτικές στο Trip Advisor είναι σκληρές: βρόμικες τουαλέτες, όχλος, δυσωδία, κακή εξυπηρέτηση,

**Ο Σταθμός Λαρίσης
μου θυμίζει πάντα
γιορταστική
ατμόσφαιρα, ετοιμασίες
για Πάσχα ή για
καλοκαιρινές διακοπές.**

μυγάκια, μέχρι μια τρίχα στη σούπα κάποιου. Και δεν είναι έτσι.

Μπορεί να ήταν κάποτε, και σίγουρα γίνεται σκοτωμός πριν από τον Δεκαπενταύγουστο, τη Μεγάλη Βδομάδα, πριν από τις Πορτές, σε αργίες και τριήμερα που ο κόσμος (που δεν οδηγεί) ορμάει στις πατρίδες του με το τρένο, επειδή είναι καλύτερο οχτώ φορές από το λεωφορείο. Τα βαγόνια, ακόμα και τα πιο στριμόκωλα, είναι ωραία. Έχουν σεναριοστεί από το 2000 για τους Ολυμπιακούς, τα καθίσματα είναι αναπαυτικά, χαζεύεις τη διαδρομή από τα μεγάλα, συνήθως καθαρά παράθυρα. Το αirkοντίσιον είναι παγωμένο όντως, φριτζιντέρ, χρειάζεσαι ζακέτα το καλοκαίρι, καλού κακού και τον χειμώνα. Οι τουαλέτες είναι όσο καθαρές περιμένεις να είναι οι τουαλέτες ενός τρένου, δεν θέλεις να κάτσεις μέσα μια ώρα ούτε να μπεις για σπα. Τα ίδια και με τις τουαλέτες του Σταθμού. Ίσως επειδή έχω επισκεφθεί εκατομμύρια δημόσιες τουαλέτες σε πολλές διαφορετικές χώρες, δεν περιμένω ότι περνάνε Παπωνέζες καθαρίστριες να τις τρίψουν με οδοντόβουρτσες, άπαξ και δουλεύει το καζανάκι είμαι ευχαριστημένη. Οι τουαλέτες στους σιδηροδρομικούς σταθμούς σε Γαλλία, Αγγλία, Ιταλία, Ισπανία, στο Βέλγιο, στην Ολλανδία, σε ολόκληρη την Αμερική και στη Γερμανία, είναι έτσι ακριβώς, ψιλο-βρόμικες αλλά όχι αποτρεπτικές, καθαρισμένες ελαφρά αλλά όχι από τη γιαγιά σου που ξέρει από Βιμ. Στην Τουρκία είναι χίλιες φορές χειρότερες και δεν θέλω να ξέρω πώς είναι στην Ινδία π.χ. ή στο Πακιστάν, οι ταξιτζήδες από αυτές τις χώρες μου λένε ΤΑ τέρατα, μια φορά είχανε βρει μέχρι κροκόδειλο σε δημόσια τουαλέτα τρένου στο Ισλαμαμπάντ, κάτι που δεν μπορεί να συμβεί εδώ, δόξα σοι – άντε να πετύχεις σε επαρχιακό σταθμό ένα βατράχι, κι αυτό θα είναι από χανγκόβερ. Πιθανώς δικό σου.

Ο Σταθμός Λαρίσης είναι σκουπισμένος, προσεγγμένος όσο γίνεται. Τα τελευταία λίγα χρόνια, εντυπωσιάζομαι από το προσωπικό: καμία σχέση με τις βαριεστημένες ντάμες που μασουλάγανε μπουγάτσες μιλώντας με τη μαμά τους ενώ (δεν) σε εξυπηρετούσαν στον πόνο σου, ενώ στεκόσουν έξω από το γκισέ τσαλαπατημένη, με ένα εισιτήριο στα δόντια και δάκρυα στα μάτια. Προχθές που πήγα για δουλίτσα, ο νεαρός με το άσπρο τριζάτο πουκάμισο πίσω από το τζάμι επανέλαβε δύο φορές τις επιθυμίες μου για κομπλικέ εισιτήρια (άλλος με επιστροφή, άλλος απλό, άλλος ανήλικο, άλλος μακρυπόδης, κ.λπ.). Τσέκαρε τις ημερομηνίες με καθαρή φωνή, σε περίπτωση που βαριακούω, εξήγησε τις εναλλακτικές, ανέλυσε προσεκτικά τα ωράρια. Ήταν ευγενέστατος, εκτός από νόστιμος, και η όλη υπόθεση των πολύ μπερδεμένων και κάμποσων εισιτηρίων έληξε με επιτυχία μέσα σε τρία λεπτά. Και όχι, δεν μου έτυχε ο καλός υπάλληλος επειδή είμαι βολικός πελάτης, όλοι οι υπάλληλοι, αγόρια και κορίτσια, ήτανε έτσι. Ο κόσμος περίμενε υπομονετικά σε ουρές που προχωρούσαν γρήγορα, και η αποτελεσματικότητα των υπαλλήλων είναι... υποδειγματική; Σίγουρα – σε πολλές μη δημόσιες υπηρεσίες παρακαλός για τη μισή εξυπηρέτηση, άσχετα που δεν την έχεις, επειδή έτσι είναι η ζωή, άδικη.

Η παραδοσιακή και απαραίτητη αθίγγανη/Ρομά μαντάμ του Σταθμού, όταν εμφανίζεται, είναι ξαφνιστικός αναχρονισμός: λες και την έφερε κάποιος από το κάστινγκ, για τοπικό χρώμα, για μια ρομαντική νότα παρελθόντος. Έχει δυο πιτσιρίκια μαζί της που μάλιστα, το ένα πουλάει χαρτομάντιλα, όπως το έχουμε συνηθίσει. Το άλλο χαζεύει και χοροπηδάει. «Μη κάνεις έτσι, ορέ!» το μαλώνει η μαμά του. «Να είσαι τσύριος, εσύ!» Μου παίρνει λίγη ώρα να καταλάβω ότι του λέει να είναι κύριος. Όταν έρχεται το τρένο, το μεγάφωνο ανακοινώνει τις πάντα μπερδευτικές οδηγίες: το βαγόνι ένα έχει τον αριθμό πέντε απάνω, και είναι τρίτο στη σειρά, το βαγόνι δύο είναι τελευταίο, το βαγόνι τρία έχει πάει προς νερού του, δεν το βλέπεις πουθενά. Ψάχνεις άνθρωπο να ρωτήσεις και τελικά βρίσκεις, λίγο πριν ξεκινήσουν στην ώρα τους λες κι είναι Εγγλέζοι όλα τα βαγόνια μαζί. Στο τσак, ανεβαίνεις στο σωστό βαγόνι, βρίσκεις τη θέση σου, και είσαι ευχαριστημένος, χαλαρός ταξιδιώτης μέχρι τη Σαλονίκη... ●

Σταθμός Λαρίσης, Πλατεία Σταθμού Λαρίσης, τηλ. εξυπηρέτησης πελατών 14511, 213 0121121, 210 527777

KATE'S bla bla

Της ΚΕΪΤ ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΟΥΣΗ

Αυτό που με τράβηξε στον Πάνο δεν ήταν μόνο το ότι ήταν όμορφος, αλλά και το ότι είχαμε τα ίδια ενδιαφέροντα και τρεις κοινές γλώσσες: αγγλικά, γαλλικά και ιταλικά – την τέταρτη, τα ελληνικά, τη μητρική του γλώσσα, τα έμαθα αργότερα. Ο κοινός ενθουσιασμός μας για τις ιδέες, τους ανθρώπους, τους ξένους πολιτισμούς και τις διαφορετικές εκφράσεις της γλώσσας σε διαφορετικά μέρη του κόσμου μας πρόσφερε αμέτρητες απολαυστικές ώρες ψυχαγωγίας, ανάλυσης και συζητήσεων. Ο Πάνος αποτύπωσε την ουσία πολλών από αυτά τα θέματα, εντυπώσεις και ιδέες στα έργα και τα γραπτά του.

Όταν σπούδαζε κινηματογράφο στη Ρώμη τη δεκαετία του 1950, ήξερε όλες τις ταινίες της εποχής, και τις ιταλικές εκφράσεις και τα ανέκδοτα όπως κι εγώ, όντας μισή Ιταλίδα. Μου είπε πως, όταν εκείνος και ο Τάσος Δενέγρης έμπαιναν σε λεωφορεία στη Ρώμη, έλεγαν δυνατά ο ένας στον άλλον «κάτσε εδώ, όχι θα κάτσω εκεί». Αυτό σόκαρε τους άλλους επιβάτες, καθώς κάτσω στα ιταλικά σημαίνει *ψωλή*. Μου έλεγε πως όπου κι αν γυρνούσες το βλέμμα σου στη Ρώμη έβλεπες υπερβολική ομορφιά και έπειτα από λίγο βαριόσουν και ήθελες να επιστρέψεις στην απλότητα και το χάος της Ελλάδας. Το ίδιο συνέβαινε και στη Γαλλία, αν και ποτέ δεν έμεινε για μεγάλο χρονικό διάστημα στο Παρίσι, οι ταινίες, το χιούμορ και η λογοτεχνία της Γαλλίας ήταν γνωστά και στους δυο μας.

Τα αγγλικά ήταν η πρώτη ξένη γλώσσα που έμαθε, και στο Κολλέγιο Αθηνών ήταν πάντα πρώτος στην τάξη του, καθώς διάβαζε και συνέλεγε με πάθος αμερικανικά κόμικς στη διάρκεια του

πολέμου, αλλά και μετά από αυτόν. Του προκάλεσε έκπληξη ότι κι εγώ διάβαζα και μάζευα κόμικς, από το γυμνάσιο κιόλας. Η επιστημονική φαντασία και τα βιβλία τρόμου ήταν άλλος ένας κοινός παρονομαστής. Συμπτωματικά, είχα διαβάσει κάνα-δυό βιβλία του Cordwainer Smith, που τύχαινε να είναι ο αγαπημένος συγγραφέας επιστημονικής φαντασίας του Πάνου.

Οι πίνακές του με γοήτευαν. Απλά σκίτσα στο πίσω μέρος από πακέτα τσιγάρων σε μετέφεραν σε έναν κόσμο φαντασίας, όπως και όλα τα έργα του. Έβλεπε απλές κηλίδες χρώματος σε χαρτί και χρησιμοποιώντας το ταλέντο του στη ζωγραφική τις μεταμόρφωνε σε πλήρεις εικόνες – τρελές, κωμικές, σοβαρές. Πολύ σπάνια ζωγράφιζε μεγάλα έργα, καθώς ποτέ δεν είχε τον απαραίτητο χώρο.

Οι ιστορίες του δυστυχώς είναι «all Greek to me», καθώς έμαθα ελληνικά αργότερα, γεγονός που περιορίζει κάπως την κατανόηση των λεπτών πολιτισμικών εκφάνσεων, που είναι αξεδιάλυτα υφασμένες σε αυτή την αρχαία γλώσσα. Προσεγγίζοντας με σχολαστικότητα τις γλωσσικές ιδιαιτερότητες της πατρίδας του, ήταν ένας τεχνίτης του αιώνιου ελληνικού πνεύματος, χιούμορ και ήθους στις ιστορίες του. Πιστεύω ότι αυτός είναι ο λόγος που γνωρίζουν τέτοια εκτίμηση μέχρι σήμερα και περνούν από γενιά σε γενιά. Υπομονετικά, μου εξηγούσε τα γραπτά του και πάντα χαιρόταν όταν οι άνθρωποι κατάλαβαν, απολάμβαναν και γελούσαν μαζί τους και ειδικά όταν πολλοί από αυτούς εντόπιζαν τα βαθύτερα νοήματα των ιστοριών του.

Ήταν μανιώδης συλλέκτης. Μετά τον θάνατό του, βρήκα εισιτήρια λεωφορείων από τότε που

σπούδαζε στη Ρώμη και αεροπορικά εισιτήρια από την εποχή που ήμασταν στις ΗΠΑ και το Μεξικό – και αναρωτήθηκα ποια δημιουργική έμπνευση είχε στο μυαλό του όταν αποθησαύριζε αυτά τα μικρά έργα τέχνης. Βρήκα επίσης μια σακούλα με παλιά προφυλακτικά που είχαμε αγοράσει στη Θεσσαλονίκη πριν από πολλά χρόνια επειδή του άρεσαν τα σχέδια στη συσκευασία, που ήταν πολύ αστεία. Όσο για τα περισσότερα από 1.000 κόμικς που είχε στη συλλογή του μου είπε ότι αν πέθαινε πριν από μένα θα έπρεπε να τα πουλήσω, όπως και έκανα.

Όσο για την τέχνη του, ελπίζω του χρόνου, όταν ο κόσμος ξαναβρεί τη λογική του, να γίνει μια έκθεση με τα έργα του. Μου είπε –και το πίστευε– «αν δεν μπορείς να πουλήσεις τα έργα μου, βάλ' τους φωτιά και κάψ' τα». Χμμμμμμ, θα δούμε – μάλλον όχι!

Ήμασταν διαρκώς μαζί από το ηρωί ως το βράδυ, εκτός από τα διαστήματα που έπρεπε να ταξιδέψει μόνος στις ΗΠΑ ή την Ελλάδα. Για χρόνια, ταξιδεύαμε οδικώς από το Λονδίνο στην Ελλάδα, μερικές φορές μέσω Ιταλίας και άλλες μέσω Βουδαπέστης. Τα συγγαρέζικα ήταν η μόνη γλώσσα που ποτέ δεν κατάφερε να μιλήσει. Οδηγούσα εγώ, και καθώς το αυτοκίνητο ήταν δεξιότιμονο, μου έλεγε πότε μπορούσα να προσπεράσω κάποια νταλικά στον δρόμο. Ήταν ένας πολύ λεπτός, ευγενικός άνθρωπος που συχνά γινόταν πολύ αυστηρός όχι μόνο απέναντι στους άλλους αλλά και απέναντι στον ίδιο του τον εαυτό. Αν και είχε μεγάλη συλλογή από «πιπεράτα» περιοδικά, γυμνές φωτογραφίες και σκίτσα από τη δεκαετία του 1930 μέχρι αυτή του 1990, η σκέψη ότι θα πήγαινε με άλλη γυναίκα δεν πέρασε ποτέ από το μυαλό του. Από αυτή την άποψη ήμασταν στο ίδιο μήκος κύματος, απόλυτα πιστοί ο ένας στον άλλον. Η αγάπη και τα *κοινά ενδιαφέροντα* κρατούν τα ζευγάρια μαζί μέχρι την προχωρημένη ηλικία, χωρίς να έχουν ποτέ ούτε μία βαρετή στιγμή. Τι άλλο μπορώ να πω πέρα από το ότι ήταν ο σύζυγός μου και ζήσαμε μαζί με χαρά και αρμονία για 53 χρόνια;

Μου λείπουν το χιούμορ του και οι απόψεις του για το νόημα της ζωής, τον θάνατο και το σύμπαν. Όταν είδαμε την κατάρρευση των Δίδυμων Πύργων το 2001, το πρώτο πράγμα που είπε ήταν «από σήμερα η ζωή στον πλανήτη θα γίνει κόλαση». Ίσως είχε δικιο που η επιτύμβια επιγραφή του είναι «Ευτυχώς που πέθανα». Ο Πάνος μπορεί να μην είναι πια ανάμεσά μας, αλλά το πνεύμα του συνεχίζει να ζει στην τέχνη και τα γραπτά του, και στις συλλογικές και προσωπικές αναμνήσεις πολλών – και το κύρος του όλο και μεγαλώνει καθώς διορατικά και φιλοπερίεργα πνεύματα ανακαλύπτουν ξανά και ξανά το έργο του.

Μας βλέπει, είμαι σίγουρη, και ίσως επιτρέπει στον εαυτό του να σκάσει ένα μικρό χαμόγελο.

INFO Ο Πάνος Κουτρουμπούσης στην αγκαλιά του Κρισγιαούρτι. Αναδρομική παρουσίαση του έργου του, σε επιμέλεια Χριστόφορου Μαρίνου, και προβολή του ντοκιμαντέρ των Ηρακλή και Γιώργου Μαυροϊδή για τον καλλιτέχνη στο Πολιτιστικό Κέντρο «Μελίνα» Δήμου Αθηναίων (6/5-5/6).

ΠΑΝΟΣ ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΟΥΣΗΣ

Μικρο- historia περίεργη

Της ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ

-Τι τρέχει!
-Τι τρέχει;
-Έβγαλε βιβλίο στο Futura. Τι τρέχει; το λέει.
-Ποιος;
-Ο Κρισγιαούρτι. Ο Πάνος ο Κουτρουμπούσης. Θυμάσαι το *En agkaliá de Kρισγιαούρτι y otros tachudráματα, y historias περίεργες*, τον *Μυθογράφο*;
-Είναι Ελλάδα;
-Θα γύρισε φαίνεται...

Κάπως έτσι πήγε η συζήτηση με τον Γ.Σ., από χρόνια φαν του Πητ –τον είχε ανακαλύψει όταν εντόπισε το πρώτο βιβλίο του στο POP11 της Τσακάλωφ το μακρινό 1978, φανταστικές ιστορίες, κόσμοι ολόκληροι συμπυκνωμένοι σε λίγες σειρές, γραμμένες σε αυτή την αλλόκοτη δική του γλώσσα – κι επιτόπου αποφασίσαμε ότι πρέπει να τον γνωρίσουμε. Έπρεπε οπωσδήποτε να τον συναντήσουμε γιατί είχαμε πολλά να τον ρωτήσουμε και πολλές απορίες να μας λύσει: για την Παράγκα και τους *υπαρξιστάς*, για τις πλάκες στο «Βυζάντιο» και στου Παπασπύρου, για τους Έλληνες μπίτνικ –υπήρχαν;– για την Υδρα και τον Πουλικά, το Πάλι και τη Σκηνή και το πώς βγήκε το ΚΔΩΑ με ω, για το ελληνικό underground, τον Χίτλερ που ζει και αν ο ίδιος ήταν όντως υποψήφιος για τρίτος αντιπρόεδρος της Βουλής, μάλιστα.

Θέλαμε να ακούσουμε ιστορίες για τις περιπλανήσεις του, να μας βάλει στη φάση του, στο underground Λονδίνου και τη Νέα Υόρκη, να μας πει για τότε που πήρε συνέντευξη στον γέρο Μπάροουζ και για τη φωτογραφία με τον Γκίνσμπεργκ στον πυργίσκο του Πάννη Σταθά και άλλα πολλά που τα είχαμε κρατήσει σημειώσεις από την εφηβεία μας. Και μπορεί να τον πείθαμε να μας πουλούσε κανέναν πίνακα με εξωγήινους ή κάποιο από εκείνα τα κόμικ που σχεδίαζε στο πόδι, πάνω σε κουτιά από σπέρτα και πακέτα τσιγάρων, σε αποκόμματα από εφημερίδες και περιοδικά. Αριστουργήματα.

Δικαιολογία είχαμε, μια συνέντευξη, ο Πάνος είπε να και να 'μαστε στο σπίτι του στα Εξάρχεια, τι λέω τώρα σπίτι, στον θάλαμο του Μυθογράφου μήκα-

Τα κείμενα, φόρος τιμής στον Πητ, δημοσιεύθηκαν μαζί με άλλα στο oanagnostis.gr

με, ένας σκοτεινός Αλλόκοσμος που έμπαινες με δικό σου ρίσκο και σε υποδέχονταν αναρχικοί εξωγήινοι με πανοπλίες που φρουρούσαν μια απίθανη συλλογή Kinder Έκπληξη και σουρεάλ νεκροκεφαλές που γιόρταζαν τη Día de Los Muertos, τόσο που νόμιζες ότι διακτινίστηκες σε κάποιο science fiction μουσείο κλειστό, με στοιβαγμένους θησαυρούς, στοίβες συλλεκτικά περιοδικά και σπάνια κόμικς, ζωγραφίες και πίνακες, αποκόμματα και σημειώσεις που θα χρησιμοποιηθούν κάποια στιγμή στο μέλλον και τον Αποτυχία να μας κοιτάει απειλητικός από τον απέναντι τοίχο. Ο ίδιος ο Πάνος, όπως και τα γραπτά του, όπως και η ζωγραφική του, δεν ήταν ένας συνηθισμένος τύπος. Τσιγάρο τότε, μετά το έκοψε, μακριά άσπρα μαλλιά, μαύρο χιούμορ μπερδεμένο με αυτοσαρκασμό, γκρίνια και πάλι πίσω, χαλαρή κουβέντα, γέλια και τι να λέμε τώρα, άσ' το βαριέμαι.

Κάπου τότε βγήκε και η Athens Voice, ο Πάνος τη βρήκε σε ένα κόκκινο σταντ, τη γούσταρε, ήμασταν και γείτονες, ερχόταν. Ανέβαινε στον τρίτο, καθόταν απέναντί μου με ένα μπλοκάκι σημειώσεων/παρατηρήσεις, έλεγε και τις έσβηνε μία μία. Πατί η Σ. έγραψε αυτό, ο άλλος δεν ξέρει ότι... σε εκείνο το κείμενο υπάρχουν τρεις ανορθογραφίες, τι μας λέει τώρα ο Βαλαωρίτης, δεν έγιναν έτσι τα πράγματα, πάλι πέρασε ο Χρηστάκης;... Μετά έπαιρνε μαζί του κάνα τεύχος που είχε χάσει, κανονίζαμε να γράψει ένα καινούργιο ταχύδρομα να δημοσιεύσουμε σε επόμενο, λέγαμε και για το εξώφυλλο που θα μας κάνει και έφευγε. Άλλες φορές, πάλι, έστελνε mail με διορθώσεις που πήγαιναν κάπως έτσι:

Αγγλική, καλο απογεμα (??)

[...] Το τωρινο attachment είναι για κατι που ειδα πως τελικα για μενα δεν εβγαζε νοημα ετσι που ειπωθηκε, εξου...διορθωση. Αν δεν είναι μεπelas, παρακαλω εφαρμωσε τις διορθωσεις πριν ξεχαστει. Υποσχομαι οτι αν βρω και τιποτ, αλλο δεν θα ενοχλησω..

Παντως, μεταξυ μας τωρα, το ελληνικο underground επ ουδενι λογω είναι μυθος. Αντιθετα είναι αρχαία ελληνικη ιστορια. Ο Διογενης που τιμηθηκε κι απ τον Μεγαλεξανδρο, τι πτανε? Βεβαια, είναι αληθεια οτι υπαρχει ενα χασμα πολλων αιωνων μεχρι τους προσφατους αλλα οπως εχει ειπωθει "τι είναι μερικοι αιωνες μπρος στην αιωνιοτητα ?". Και, επίσης μεταξυ μας και για πλακα, το attachment που εχω είναι η σφραγιδα του Συλλογου της Παραγκας του Σιμου. Οπως επρεπε, σαν στραβοχυμενος λουκουμας. Μπορει ιως να είναι μικρη εικονογραφηση στο κειμενο που θα μπει, με λεζαντα Διογενης "Το Ελληνικο Underground ΔΕΝ Είναι Μυθος. Είναι Αρχαία Ελληνικη Ιστορια". [...]

Χαιρετω, καθως κι η Καϊντ.

Πανος Κ.

Ο Πητ έφυγε πριν από δύο χρόνια, *γαμώτο*, και μου άφησε το τελευταίο κείμενό του για να το δημοσιεύσουμε, αστείο και αλλόκοτο, κλασικός Πάνος. Αν πας στο Τρίτο θα τον δεις να σε κοιτάει λοξά και να σου στέλνει και Σήμα «Ευτυχώς που πέθανα», δεν μπορεί, θα το καταλάβεις το αστείο.

Ο Πάνος μάς λείπει. Μου άφησε την Καϊντ, βέβαια, τη γυναίκα του, Ιταλοσυγγαρεζοαγγλίδα, που μιλάει αστεία τα ελληνικά αλλά έχει πάρει πολλά από το ύφος και το στίλ του –ο τρόπος, ας πούμε, που λέει πφφφφ όταν περιφρονεί κάτι– για να μου τον θυμίζει. **Α**

Ο Κυρο ήρθε στην αγκαλιά της Ελένης Γεωργακοπούλου πριν από περίπου δυόμισι χρόνια, την κατάλληλη στιγμή που ένιωσε ότι είχε επιτέλους τον χρόνο και την υπομονή για να φροντίσει ένα κουτάβι. Λίγες βδομάδες μετά, ξεκίνησε δειλά μια σελίδα στο Facebook σαν αυτές που δημιουργούν συχνά «σκυλομαμάδες», όπου αναρτούσε φωτογραφίες του κι αργότερα αυτοσχέδια βίντεο στο TikTok. Εκείνη τη στιγμή δεν μπορούσε να φανταστεί πως λίγους μήνες αργότερα ο Κυρο – πήρε το όνομά του από τα Google, τους χαρακτήρες από το παιχνίδι Final Fantasy – θα συγκέντρωνε πάνω από 107k ακόλουθους, εκατοντάδες χιλιάδες προβολές και σχόλια στις αναρτήσεις του. Το ακτύπητο δίδυμο θυμίζει αυτές τις περιπτώσεις από το εξωτερικό που γίνονται viral και φιλοξενούνται κατά καιρούς σε αμερικάνικα shows όπως της Helen De Generis.

Η Ελένη ασχολείται με τις καλές τέχνες και τη γραφιστική (έτσι δικαιολογείται και το ωραίο edit στα βίντεο που δημοσιεύει) και τελευταία δουλεύει πάνω σε ένα project μιας υπό κατασκευή mobile εφαρμογής σχετική με τη μόδα. Μας εξηγεί πως καταφέρνει με το περιεχόμενό της να διατηρεί το ενδιαφέρον των χιλιάδων ακολούθων αλλά και πως, μέσα από τα social media του 3χρονου σήμερα Κυρο, ξεκίνησε τη δική της καμπάνια fund raising για τα καταφύγια αδέσποτων. Ουσιαστικά η ιστορία του λογαριασμού ξεκίνησε για πλάκα, για να φτιάξουν οι δυο τους το κέφι των υπόλοιπων χρηστών.

«Ως παιδί της τεχνολογίας και της τέχνης, ψαχουλεύω τα διάφορα video effect apps, και έτσι βρήκα μια μέρα το “My Talking Pet” – την εφαρμογή που κάνει το animation για να μιλάει ο Κυρο – τυχαία στο App store. Έκανα ένα μικρό βιντεάκι για πλάκα αλλά βλέποντας ότι άρρεσε στο “κοινό” του, τους φίλους μου και τις υπόλοιπες καθαλιερομάνες δηλαδή, βγάλαμε κάποια ακόμα, πιο περίπλοκα, με πιο ολοκληρωμένα σενάρια. Το πρώτο video που έγινε viral για τα δεδομένα του FB ήταν ένα κωμικό επεισόδιο που είχα τον Κυρο ως παρουσιαστή talk show, και άλλα δύο Cavalier King Charles Spaniel, τους φίλους μας Gatsby και Pepper, ως καλεσμένους, να συζητάνε το πρώτο lockdown. Τότε, μια κοπέλα μου ανέφερε το TikTok, με το οποίο δεν είχα καμία επαφή, και μου εξήγησε ότι εκεί μπορεί οποιοσδήποτε να δει τα βίντεο που φτιάχνω, όχι μόνο οι “επαφές” μου. Το καλοκαίρι του 2021, βγάλαμε το πρώτο μας video με σοβαρό περιεχόμενο όπου μιλούσε ο Κυρο για τις τραγικές φωτιές της χρονιάς εκείνης, πράγμα που είχε τεράστια απήχηση και πολύ όμορφα σχόλια. Εκείνη τη στιγμή κατάλαβα ότι μπορούμε να περνάμε πραγματικά ωραία μηνύματα, μαζί με τα κωμικά και πιο ανάλαφρα πράγματα που ανεβάζουμε». Περιγράφει η Ελένη και μου εξηγεί πως ένας από τους σημαντικότερους στόχους του λογαριασμού ήταν να μη φιλτράρεται η αυθεντικότητα του περιεχομένου. Το σενάριο και η εκτέλεση στα βίντεο είναι δικά της. Κλικάρω σε ένα τυχαίο όπου ο Κυρο παρηγορεί κάποιον να ξεπεράσει έναν χωρισμό. Έχει συγκεντρώσει σχεδόν 1.700 σχόλια και πάνω από 315.000 προβολές. Σε ένα άλλο, σαν σωστός influencer μιλάει για τους followers που ποτέ δεν του είναι αρκετοί, και η μαμά του ζητά να μην επηρεάζεται η διάθεσή του από αυτούς. Ο λόγος που τους προτίμησαν άλλωστε οι ακόλουθοί τους, ήταν τα Kyro-style-video που βγάζουν, όχι κάποιο «προϊόν» που διαφημίζεται με σκοπό να πάρει likes και follows. Γιατί πιστεύετε έχει ο λογαριασμός σας τόσο μεγάλη απήχηση στον κόσμο; Τη ρωτάω...

«Δύσκολη ερώτηση. Εννοώ πως είναι δύσκολο να απαντηθεί με την ταπεινότητα που πρέπει. Σε μια πλατφόρμα όπως το TikTok, στην οποία παίζει πολύ το “αναπαράγω ήχο άλλου”, το να έχεις “original περιεχόμενο” ίσως είναι κάτι που ξεχωρίζει. Όσο για το μυστικό της επιτυχίας, αυτό που μπορώ να συμπεράνω από τα περισσότερα σχόλια είναι ότι τα σενάρια μας είναι... “βγαλμένα απ’ τη ζωή” και

Ο ΚΥΡΟ

της καρδιάς μας

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΚΑΜΠΟΣΟΥ

Η ιστορία πίσω από το πανέξυπνο κουταβάκι Cavalier που μιλάει. Από μια ταπεινή σελίδα στο Facebook έφτασε τους 100.000 ακόλουθους στο TikTok και συγκεντρώνει χρήματα για αδέσποτα.

πολύς κόσμος ταυτίζεται! Επίσης, ποτέ δεν βγάζουμε βίντεο με το ζόρι. Αν έχω δουλειά, αν δεν έχω χρόνο, αν στην τελική δεν έχω έμπνευση, προτιμώ να μην αναρτήσω για 4 μέρες παρά να ανεβάσω κάτι που το πιεσμένο και βιαστικό. Δεν ξεκίνησα με σκοπό να αποκτήσουμε followers, δεν μετριάται η αξία κανενός με το πόσα follow έχει. Αν το καλοσκεφτείς, ο αριθμός των followers δεν σημαίνει αναγκαστικά ότι κάνει κάτι ποιοτικό ή κάτι καλό. Συνεχίζουμε αυτό που κάνουμε επειδή μας αρέσει να βλέπουμε χαρούμενους ανθρώπους, και αυτό στο οποίο δίνω βάση είναι τα σχόλια και οι ζωγραφιές με τον Κυρο που στέλνουν τα πιτσιρίκια στο e-mail του κατά καιρούς. Είναι ασύλληπτο και συγκινητικό, πραγματικά το πόση χαρά παίρνουν μικροί και μεγάλοι από κάτι απλό και γνήσιο. Όταν ξεκινήσαμε το ΚυροTV, δεν γνωρίζαμε ότι θα είχαμε τόσα πιτσιρίκια να τον αγαπάνε και να τον έχουν για πρότυπο! Σε κάποιες βόλτες μας έχουμε ακούσει παιδάκια να μουρμουράνε στους γονείς τους: «Κοίτα, αυτό μοιάζει με τον Κυρο!» ή «Μαμά, βλέπω ένα τέτοιο στο TikTok», και οι γονείς συνήθως θα πουν «Σιγά μην είναι αυτό!» Πλέον, έχω τυπώσει και κυκλοφορώ με αυτοκολλητάκια ΚυροTV και, όποτε ακούω κάτι τέτοιο, σταματάμε και δίνουμε στα παιδάκια! Με γεμίζει άπιστευτα το γεγονός ότι διασκεδάζουμε τόσο κόσμο ή «εκπαιδεύουμε» κάποιους με τον δικό μας τρόπο. Οι μεγαλύτεροι μου γράφουν πόσο γελάνε μετά

από μια δύσκολη μέρα».

Τη μέρα που το πιστό κοινό του Κυρο ξεπέρασε τις 35.000 η Ελένη αποφάσισε να δημιουργήσει μια σελίδα-store με προϊόντα στα οποία πρωταγωνιστεί ο ίδιος, με στόχο να συλλέξει χρηματικά ποσά για την ενίσχυση των αδέσποτων και για τα καταφύγια με ζώα. Τρεις καλλιτέχνες, Amandine's Art, Pet Art Studio και My Hero Illustrations, ζωγράρισαν το Cavalier με διαφορετικά στυλ.

«Μετά από προσωπικές δωρεές στο «Takis

Shelter» της Κρήτης σκέφτηκα ότι θα μπορούσα να πουλάω μπλουζάκια, κούπες ή τσάντες με τη φασοούλα του επάνω, και τα κέρδη να τα δίνουμε εκεί! Μέσω του website μπορεί κάποιος να αγοράσει από μπλουζάκι μέχρι μαγιό ή κάλυμα για το κρεβάτι του με το Κυράκι!

Η ιστορία είναι λίγο πονεμένη, βέβαια, καθώς τα μόνα μαγαζιά «print on demand», αυτά δηλαδή που δεν χρειάζεται μαζική παραγωγή, και τυπώνονται μεμονωμένα προϊόντα όταν τα ζητήσει

ένας πελάτης, βρίσκονται στο εξωτερικό. Αν' ό,τι φαίνεται στα tracking των παραγγελιών που έχω κάνει, όλα τα πακέτα εξωτερικού, είτε είναι εντός ΕΕ είτε είναι εκτός, περνούν από τελωνείο, άρα αργούν πάρα πολύ να φτάσουν, μπορεί και δύο μήνες. Αυτές τις μέρες συζητώ με ένα μαγαζί στην Ελλάδα, για να κάνουμε μια δοκιμή με... Κυρο-κούπες, οι οποίες θα τυπώνονται εδώ και θα αποστέλλονται κατευθείαν!

Κάτι ακόμα που ξεκινήσαμε πριν από έναν μήνα, λίγο πριν φτάσουμε τους 100k followers στο TikTok, είναι η ιδέα του «1 ευρώ». Τρέχουμε μια fundraising καμπάνια ([HYPERLINKhttps://tinyurl.com/KyroTVHelpStrays/KyroTVHelpStrays](https://tinyurl.com/KyroTVHelpStrays/KyroTVHelpStrays)) που λέμε ότι μόνο 1 ευρώ αν βάλει ο καθένας, θα μπορούμε να βοηθήσουμε πολλά ζωάκια, και θα είναι ενεργή για ένα μήνα ακόμα.

Η ζωή μου από τότε που τον απέκτησα έχει αλλάξει προς το καλύτερο. Μετά την προσωπική μου εμπειρία, κοιτάω πολύ διαφορετικά τα σκυλάκια που συναντάμε στη βόλτα πλέον. Και δυστυχώς μερικές φορές αισθάνομαι ότι μπορεί και να «προβλέψω» ποια θα καταλήξουν μια μέρα... στον δρόμο. Το πρόβλημα που πρέπει να αντιμετωπιστεί άμεσα είναι ότι δεν υπάρχει σωστή πρόληψη για την κατάσταση των αδέσποτων ζώων. Καλά κάνουν και υπάρχουν καταφύγια για ζωάκια, και θα τα στηρίζουμε πάντα. Γιατί όμως να υπάρχει αυτή η ανάγκη για καταφύγια;»

Κι ένα un fact για τον Κυρο: Πριν περίπου ένα χρόνο, είχαν σταματήσει τον αδελφό του, τον Zane, στον δρόμο να τον ρωτήσουν αν τον λένε «Κυρο», και μας είχε στείλει τότε μήνυμα η «μαμά» του: «Τώρα ξέρω πως πρέπει να νιώθει ο Αποστόλος Ρουβάς!». **A**

Ajoy Bose/Peter Compton,
The Beatles In India

In-Edit Greece

Μουσική για τα μάτια σου

ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΜΟΥΣΙΚΟΥ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΕΠΙΣΤΡΕΦΕΙ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

T

ο **In-Edit** είναι το μεγαλύτερο φεστιβάλ μουσικού ντοκιμαντέρ στον κόσμο. Ξεκίνησε το 2003 από τη Βαρκελώνη και με στάσεις σε πόλεις όπως το Σαντιάγκο, η Μπογκοτά, το Σάο Πάολο και το Βερολίνο, ήρθε στην Ελλάδα το 2014 με πρώτη στάση τη Θεσσαλονίκη. Το 2015 διοργανώθηκε σε δύο εκδόσεις: Athens Edition και Thessaloniki Edition.

Αν σκεφτεί κανείς ότι η βιομηχανία του κινηματογράφου και η βιομηχανία της μουσικής είναι δύο από τις μεγαλύτερες βιομηχανίες παραγωγής πολιτισμού στον κόσμο, το συγκεκριμένο φεστιβάλ βρίσκει έναν μοναδικό τρόπο να τις συνδέσει.

Στη φετινή συγκομιδή ταινιών με κύριο θέμα τη μουσική, θα συναντήσουμε ανάμεσα σε άλλα τις περιπλανήσεις του **Moby** στον ηλεκτρονικό ήχο και τη Νέα Υόρκη, τα μαγικά ψυχεδελικά ταξίδια των **Beatles** στην Ινδία, τη σύνθεση νηπτικών κόσμων από τον **Laurent Garnier**, τη διαδικασία του ύπνου ως παραγωγός νηπτικού σύμπαντος από τον **Max Richter**, τον ήχο των κάκτων, όπως μόνο οι **ZZ Top** τον άκουσαν και μπορούν να τον μεταδώσουν, τις νηπτικές και προσωπικές περιπέτειες της **Sinead O'Connor**, την pop αισθητική των **A-Ha**, το καλοκαίρι της soul, που έμεινε κρυμμένο στη σκιά του Woodstock, τη μεγάλη συνεργασία του **Nick Cave** με τον **Warren Ellis**, τα έργα και οι ημέρες της ιέρειας **Patti Smith**.

Στο In-Edit τα ντοκιμαντέρ μιλάνε με μουσική αποκαλύπτοντας τις πιο συναρπαστικές ιστορίες από τα παρασκήνια ενός κρυμμένου, απαγορευμένου για εμάς τους κοινούς θνητούς, μουσικού κόσμου. Αρχαικό υλικό και συνεντεύξεις των ίδιων των πρωταγωνιστών, μαρτυρίες των πιο κοντινών τους ανθρώπων και, φυσικά, πολλή μουσική, σε μερικές από τις πιο δυνατές μουσικές ιστορίες που θα έχουμε την ευκαιρία να δούμε –και να ακούσουμε– κατά τη διάρκεια του φετινού In-Edit Greece.

Το υλικό που έχουμε στα χέρια μας μάς επιτρέπει να αποκτήσουμε μια πλούσια εικόνα για όσα θα συμβούν μπροστά στα μάτια μας και τ' αυτιά μας 5 με 11 Μαΐου στο λιμάνι της Θεσσαλονίκης. Το In Edit δυναμώνει την ένταση λίγο πριν επιστρέψει στην Αθήνα, τον Ιούνιο, για να επιβεβαιώσει το μότο που μας σιγοψιθύρισε ότι πουθενά δεν θα δεις τόσο μουσική.

Amir «Questlove» Thomson: *Summer Of Soul (Or, When The Revolution Could Not Be Televised)*

Τον γνωρίζουμε ως drummer, μέλος των **Roots** και παραγωγό. Ο **Amir «Questlove» Thomson**, ωστόσο, θα ήθελε να τον θεωρούμε πάνω απ' όλα αφηγητή ιστοριών. Αυτό που εξαρχής του κίνησε το ενδιαφέρον στο Harlem Music Festival του 1969 ήταν φυσικά η μουσική: **B.B. King, Nina Simone, Stevie Wonder, The Staple Singers, Sly & The Family Stone** και τόσοι πολλοί άλλοι. Όλοι αυτοί οι σπουδαίοι μουσικοί συμμετείχαν σ' ένα φεστιβάλ που έγινε τρεις μήνες πριν το Woodstock και κανείς δεν έμαθε τίποτα γι' αυτό. Μήπως τελικά η σιωπή γύρω από το φεστιβάλ ήταν ζήτημα φυλετικής διάκρισης; Αυτός ήταν ακριβώς ο λόγος για τον οποίο καταπνίγεται με αυτή την ιστορία και την αφηγείται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Andrew Dominik: *THIS MUCH I KNOW TO BE TRUE*

Το ντοκιμαντέρ του **Andrew Dominik** «*THIS MUCH I KNOW TO BE TRUE*», που παρουσιάστηκε στο φεστιβάλ του Βερολίνου, θα αποτελέσει την ταινία λήξης του In-Edit ως μέρος ενός παγκόσμιου event σε παράλληλη πρώτη και μοναδική προβολή. Το ντοκιμαντέρ αφηγείται τη δημιουργική σχέση του **Nick Cave** με τον **Warren Ellis**,

τον μουσικό που ξεκίνησε να παίζει βιολί με τους **Bad Seeds** και στη συνέχεια εξελίχθηκε στον βασικό συνεργάτη του Cave. Δεν είναι τυχαίο ότι οι τελευταίοι δύο δίσκοι του Cave έχουν κυκλοφορήσει ως ντουέτο με τον Ellis. Η φιλία, η δημιουργικότητα, η ποίηση, η μοναξιά, η εσωτερική αναζήτηση, ακόμη και ο φόβος του θανάτου γίνονται τα βασικά στοιχεία στα οποία δίνει έμφαση το εξαιρετικό αυτό ντοκιμαντέρ.

Natalie Johns: *Max Richter's Sleep*

«Πριν από πέντε χρόνια έγραφα το «Sleep» ως πρόκληση για παύση από την πολυσύχολη ζωή μας. Το τελευταίο διάστημα, όλοι έχουμε έρθει αντιμέτωποι με μίαν αναπάντεχη και ανεπιθύμητη παύση. Και μοιάζει δύσκολο να προσαρμοστούμε σ' αυτή τη νέα πραγματικότητα, που φέρνει καθημερινά αναστάτωση, ανησυχία και ταλαιπωρία, τόσο στις ευρύτερες κοινότητες που ζούμε όσο και σ' αυτούς που αγαπάμε – και φυσικά και σε μας τους ίδιους». Χρειάστηκαν δύο χρόνια έως ότου ο **Max Richter** να ολοκληρώσει το απαιτητικό project «Sleep» σε συνεργασία με τον **David Eagleman**, διάσημο Αμερικανό νευροεπιστήμονα, ειδικό σε θέματα ύπνου. Όσο για την ταινία-αντίδοτο στο σύγχρονο γρήγορο τρόπο ζωής, συνεργάστηκε με τη σύντροφό του και βραβευμένη κινηματογραφίστρια **Yulia Mahr**, την οποία σκηνοθέτησε η Natalie Johns.

Gabin Rivoire,
Laurent Garnier: *Off The Record*

Bunch Of Kunst,
A film about Sleaford Mods

Sam Dunn,
ZZTop: That Little Ol' Band
From Texas

Kathryn Ferguson,
Nothing Compares

Thomas Robsahm,
A-Ha: The Movie

Natalie Johns,
Max Richter's «Sleep»

ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ 5 ΕΩΣ ΤΙΣ 11 ΜΑΪΟΥ ΜΕΤΑΤΡΕΠΕΙ ΤΟ ΛΙΜΑΝΙ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΣΕ ΛΙΜΑΝΙ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ!

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΛΩΡΑΚΗ

Rob Gordon Bralver: *Moby Doc*

«Τα έμπλεξα με μία πραγματικά υπέροχη γυναίκα και την αγαπούσα πολύ. Αλλά ήξερα βαθιά μέσα μου ότι αυτή η σχέση δεν θα πήγαινε πουθενά. Το ζήτημα είναι να είσαι ερωτευμένος με κάποιον, αλλά να γνωρίζεις ότι δεν πρέπει να είστε μαζί». Το μελαγχολικό «*Porcelain*» βασίστηκε σ' αυτόν τον ιδιαίτερα επώδυνο χωρισμό. Αργότερα, το κομμάτι έντυσε μουσικά το τρέιλερ για το θρίλερ του **Leonardo DiCaprio** «*The Beach*» και πολύ γρήγορα έγινε παγκόσμια επιτυχία και μια από τις πιο αγαπημένες συνθέσεις του **Moby**. Τέτοιου είδους πληροφορίες περιλαμβάνει το «*Moby Doc*». Πληροφορίες που θα κάνουν ευτυχισμένο κάθε φίλο της μουσικής του.

Ajay Bose/Peter Compton: *The Beatles In India*

Η **Pattie Boyd**, σύζυγος του **George Harrison**, πέφτει τον Φεβρουάριο του 1967 τυχαία σε μία διαφήμιση για μαθήματα διαλογισμού. Έναν χρόνο αργότερα οι **Beatles** και τα κορίτσια τους βρίσκονται στην Ινδία. Μακριά από το πλήθος, απαλλαγμένοι από φορτωμένα προγράμματα και παραδομένοι στην ελευθερία που τους προσφέρει η ασφάλεια δίπλα στον **Maharishi Maheshi Yogi**, δημιουργούν υπέροχη μουσική και ταΐζουν με τον καλύτερο τρόπο το μυαλό τους.

Kathryn Ferguson: *Nothing Compares*

Η **Sinead O'Connor** το 1992 κατά τη διάρκεια της εμφάνισής της στο «*Saturday Night Live*» σκίζει μπροστά στις κάμερες τη φωτογραφία του Πάπα Ιωάννη Παύλου φωνάζοντας «πολέμα τον πραγματικό εκθρόνο». Μια επώδυνη σχέση με τον καθολικισμό, με την εξουσία, με τον κόσμο ολόκληρο, την κάνει να ξυρίσει το κεφάλι της σε μία εποχή όχι και τόσο δεκτική σε τέτοιου είδους πράξεις. Μια υπέροχη σχέση τη μουσική, τη βοηθάει να ξεπεράσει τα τραύματα του παρελθόντος αλλά και εκείνα που της επιφυλάσσει το μέλλον της. Ως έναν βαθμό, τουλάχιστον...

Thomas Robsahm: *A-Ha - The Movie*

Το «*Take On Me*» των **A-Ha** γράφτηκε στην προσπάθεια του κιθαρίστα του συγκροτήματος να κατακτήσει μια κοπέλα, τη Lauren Savoy. Τα κατάφερε και από τότε είναι μαζί. Το τραγούδι έφτασε στην κορυφή των charts του Billboard, φέρνοντας για πρώτη φορά ένα νορβηγικό συγκρότημα στη θέση αυτή. Τέτοιου είδους ιστορίες έρχεται να μας αφηγηθεί το πολύ πλούσιο αυτό ντοκιμαντέρ για τους A-Ha.

James Erskine: *Billie*

Για την κεφαλαιώδη σημασία της **Billie Holiday** στην ιστορία της μουσικής έχουν γραφτεί πολ-

λά. Για την ταραχώδη και τραγική ζωή της, όμως, τα ερωτηματικά παραμένουν άφθονα μέχρι σήμερα. Μερικές από τις απαντήσεις επιχειρεί να δώσει, τώρα, το πολύτιμο ντοκιμαντέρ του **James Erskine**. Οι απόψεις των ανθρώπων που τη γνώρισαν και οι αυτοβιογραφικοί στίχοι των τραγουδιών της διαπλέκονται, παρουσιάζοντας με τον πιο ζωντανό τρόπο το συγκινητικό της σύμπαν.

Anne Cutaia/Sophie Peyrard: *Patti Smith - La Poesie Du Punk*

Το ντοκιμαντέρ ακολουθεί την ποιήτρια, ηθοποιό και μουσικό σε κάθε μονοπάτι της ζωής της. Νεοϋορκέζικα – γεμάτα punk ήχο και αισθητική – κινηματογραφικά ντοκουμέντα, πλούσια σε υλικό συναυλιών και προσωπικών συνεντεύξεων, μας βυθίζουν στον καλλιτεχνικό της κόσμο που άλλαξε για πάντα τα κοινωνικά, ποιητικά και μουσικά πράγματα. Ως γνήσια εκπρόσωπος της punk ιδεολογίας, αντιμετωπίζει την τέχνη ως πολιτική δύναμη και την ελευθερία ως αναγκαιότητα.

Gabin Rivoire: *Laurent Garnier - Off The Record*

Ένας από τους σημαντικότερους DJ's της ηλεκτρονικής μουσικής, ο **Laurent Garnier** μεγάλωσε θαυμάζοντας την αμερικανική μουσική κουλ-

τούρα των μαύρων. Ανήλικος ακόμη, στάθηκε αρκετά τυχερός αφού ο μεγαλύτερος αδερφός του τον έβαζε κρυφά σε νυχτερινά μαγαζιά όπου και «κόλλησε το μικρόβιο» της disco. Κι αν πριν από εκείνον, η house του Chicago και το techno του Detroit ήταν δύο διαφορετικά πράγματα, στα πικάπ του έγιναν ένα.

Rita Baghdadi: *Sirens*

Η **Lilas** και η **Shery**, συνιδρύτριες και κιθαρίστριες του πρώτου αποκλειστικά γυναικείου metal συγκροτήματος της Μέσης Ανατολής, **Slave to Sirens**, παλεύουν με τη φιλία και τη σεξουαλικότητα στη προσπάθεια να γίνουν αστέρες του thrash στην κοινωνία του Λιβάνου, όπου το στιλ και η μουσική τους χαρακτηρίζονται σατανικά. Το ντοκιμαντέρ απέσπασε Ειδική Μνεία στο πρόσφατο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης.

Sam Dunn: *ZZ Top - That Little Ol' Band From Texas*

Τρεις παράξενοι έφηβοι που αγαπούν τα blues και το Texas γίνονται ένα από τα πιο αγαπημένα συγκροτήματα στον κόσμο, παραμένοντας στην επικαιρότητα 50 χρόνια μετά την ίδρυσή του. Κι αν ξέρουμε καλά τη μουσική τους, ίσως χάνουμε κάποια πράγματα από την ιστορία τους. Αυτό εδώ το ντοκιμαντέρ, θα λύσει κάθε απορία μας. **A**

Κοοκο

γιατί γεμίζεις με
κεραμικά
τους τοίχους
στα Εξάρχεια;

Της ΙΩΑΝΝΑΣ ΓΚΟΜΟΥΖΑ

Η Κωνσταντίνη
επί το έργον

Σύνθεση με κεραμικά της
Κοοκο σε τοίχο πολυκατοικίας
στη Νεάπολη Εξαρχείων
(Μαυρομιχάλη & Μαυρικήου)

Βρήκαμε την 21χρονη εικαστικό που ξετυλίγει τις κεραμικές συνθέσεις της στην πόλη και σας τη συστήνουμε

Πρωτοείδα τα κεραμικά της στις βόρειες παρυφές της Νεάπολης και φαντάστηκα ότι η παρέμβαση θα ήταν ανάθεση από το διπλανό αρτιστικό καφέ. Όταν, όμως, λίγες μέρες αργότερα, διασχίζοντας τη Μαυρομικάλη και τη Χαριλάου Τρικούπη βρέθηκα να καζεύω ξανά τις ανάγλυφες, γεμάτες ένταση φασούλες και τις φιγούρες της, άρχισε το ρεπορτάζ. Ποιος/ποια κρύβεται πίσω από την υπογραφή Κooko και γιατί ξεδιπλώνει αυτά τα εναλλακτικά κεραμικά «γκράφιτι» στους τοίχους της Αθήνας; Στα Εξάρχεια την έψαχνα, στη Γρανάδα τη βρήκα, γιατί η εικαστικός Κωνσταντίνος Λαζαρίδης που «ευθύνεται» για τούτα τα αναπάντεχα κεραμικά που σε κάνουν να κατεβάζεις ταχύτητα και να κοιτάζεις με άλλο μάτι τις αθηναϊκές πολυκατοικίες, βρίσκεται αυτό το διάστημα με πρόγραμμα Erasmus στην Ανδαλουσία.

Ξεκίνησε τη συγκεκριμένη δράση πριν από περίπου έναν χρόνο, λίγο καιρό μετά από την πρώτη της επαφή με την κεραμική στην ΑΣΚΤ. «Είχα εξ αρχής στο μυαλό μου ότι οι συνθέσεις με τα πλακάκια θέλω να τοποθετηθούν στον δημόσιο χώρο γιατί η ιδέα ξεκίνησε παρατηρώντας τους ανθρώπους στους δρόμους της Αθήνας» μου λέει. «Νομίζω ότι με τη δραστηριοποίησή μου στον δημόσιο χώρο προσπαθώ να προσεγγίσω μια διαφορετική πραγματικότητα από αυτή που αντιλαμβάνομαι όταν βρίσκομαι σε έναν κλειστό χώρο. Επίσης μου αρέσει να έχουν πρόσβαση στα έργα μου όλες οι κοινωνικές ομάδες, χωρίς κάποιον αποκλεισμό».

Η πρωτοβουλία αυτή τη βοήθησε να συνειδητοποιήσει ότι μια ιδέα που φάνταζε δύσκολο ή και ανέφικτο να υλοποιηθεί, στην πραγματικότητα δεν είναι. «Εκτός από τους φίλους μου οι οποίοι ήταν πάντα πρόθυμοι να βοηθήσουν, το ίδιο έκαναν και οι περαστικοί. Τις περισσότερες φορές σταματούσαν με περιέργεια, κάνοντας ερωτήσεις για την ιδέα και πρόσθεταν και τις δικές τους οπτικές. Κάτι που με χαροποίησε γιατί η αρχική ιδέα ξεκίνησε παρατηρώντας μερικούς από αυτούς τους ανθρώπους».

Τα έργα της μου θυμίζουν παζλ, καθώς πρόκειται για συνθέσεις που αποτελούνται από επιμέρους κομμάτια. Καθένα από αυτά, ωστόσο, θα μπορούσε ίσως να σταθεί και αυθύπαρκτα. «Σε μια προσπάθεια παρατήρησης του τι συμβαίνει γύρω μου, συνειδητοποιώ ότι τίποτα δεν είναι μονοδιάστατο. Έτσι με τα επιμέρους στοιχεία της σύνθεσης προσπαθώ να δημιουργήσω μια ολότητα η οποία αποτελείται από πολλές πολλαπλότητες, που η καθεμία έχει την δική της αυτόνομη υπόσταση» μου εξηγεί το σκεπτικό της.

Η πρώτη επαφή με την τέχνη

Δεν είναι, όμως, η πρώτη παρέμβασή της στον ανοικτό χώρο. Με το που τελείωσε το λύκειο, πήρε την πρωτοβουλία να αλλάξει την όψη σε ένα τοιχίο κατά μήκος του σιδηροδρομικού σταθμού στο Αμύνταιο, κοντά στο πατρικό της σπίτι. «Μου άρεσε να παρατηρώ τους ανθρώπους και συγκεκριμένα τις εκφράσεις τους κατά την άφιξη ή την αναχώρηση τους από τον σταθμό. Έτσι, αποφάσισα να σχεδιάσω σε μουσαμά τα πορτρέτα των γειτόνων αλλά και κοντινών μου φίλων, με διαφορετικές εκφράσεις και να τα κολλήσω στο τοιχίο. Δεν είχα σκοπό να δημιουργήσω κάτι μόνιμο, ήθελα το έργο με τον καιρό να αρχίσει να φθείρεται, όπως και έγινε, έχοντας στο μυαλό μου τα συναισθήματα των περαστικών τα οποία άλλαζαν συνεχώς».

Είναι προφανές και δεν το κρύβει ότι η δουλειά στον αστικό ιστό την εξιτάρει. Πώς βλέπει τις πόλεις όπου έχει ζήσει και πώς αντιλαμβάνεται τη σχέση της ως καλλιτέχνη με

αυτές; «Το γεγονός ότι η περιοχή του Αμύνταιου περιβάλλεται από λίμνες και βουνά με πλούσια βλάστηση αποτέλεσε βασικό παράγοντα και μέγιστη επιρροή στα έργα μου. Ερχόμενη στην Αθήνα για σπουδές είχα συχνά την ανάγκη της φύσης και της ηρεμίας στην καθημερινότητά μου. Τους πρώτους μήνες ένιωθα αρκετά πιεσμένη με τους ρυθμούς της πόλης και μου ήταν δύσκολο να συγκεντρωθώ και να εστιάσω σε κάτι που πραγματικά με ενδιέφερε, κάτι που δεν συνέβαινε και τόσο συχνά στο Αμύνταιο. Με τον καιρό άρχισα να συνειδητοποιώ ότι το χάος της πόλης που στην αρχή με τρόμαζε, συγχρόνως μου έδινε και έντονα κίνητρα δημιουργίας. Προσπάθησα να εκμεταλλευτώ αυτή την κατάσταση και πλέον νιώθω αρκετά ευχαριστημένη. Νομίζω ότι η ισορροπία ανάμεσα στην φύση και το αστικό τοπίο, αυτή την περίοδο με βοηθάει αρκετά στο να λειτουργώ περισσότερο στοχευμένα».

Αναρωτιέμαι πώς και πότε κατάλαβε ότι την ενδιαφέρει η τέχνη και μου μιλά για την τύχη που είχε από μικρή να ταξιδέψει αρκετά τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, σε ανεπτυγμένα και αναπτυσσόμενα κράτη. «Η επαφή με διαφορετικές κουλτούρες λαών με βοήθησε στο να έχω τις αισθήσεις μου σε συνεχή επαγρύπνηση» επισημαίνει. Στα πέντε της χρόνια άρχισε να φοιτά στο ωδείο της ακριτικής πόλης, στα 15 της, έχοντας καταπιαστεί με διάφορες δραστηριότητες, αποφάσισε ότι ο δρόμος της ήταν η τέχνη, χωρίς να έχει ακόμα ξεκάθαρο το αντικείμενο. Επειδή της άρεσε να φτιάχνει πράγματα με τα χέρια, τα μαθήματα ζωγραφικής ήταν η λογική συνέχεια. «Για μένα η τέχνη λειτουργεί ως μέσο έκφρασης όσων δεν μπορούν να ειπωθούν. Συχνά, δυσκολεύομαι να πω ακριβώς αυτό που σκέφτομαι με λόγια οπότε μέσω της τέχνης, από τη στιγμή που ξεκινάει η υλοποίηση μιας ιδέας αλλά και κατά τη διάρκεια, νιώθω μια απίστευτη συγκεντρωση και συγχρόνως ανακούφιση με έναν περιεργο, μοναδικό τρόπο».

Την πρώτη χρονιά στη σχολή ασχολήθηκε με τη ζωγραφική, στο δεύτερο έτος ήρθαν η γλυπτική και η επαφή με την κεραμική. Προσπαθεί να είναι ανοιχτή στα υλικά και να μην ταυτίζεται με κάτι συγκεκριμένο. Το τελευταίο διάστημα, όμως, θεωρεί ότι ο συνδυασμός κεραμικής και ζωγραφικής τη βοηθά να εκφραστεί καλύτερα.

Δημιουργοί που την ενδιαφέρουν και την έχουν επηρεάσει; «Αρχικά υπήρχαν συγκεκριμένοι καλλιτέχνες που πραγματικά θαύμαζα, όπως ο Μπέκον. Αυτό είναι και λίγο παγίδα γιατί συνειδητοποιώ ότι προσπαθώ να ταυτιστώ με τους καλλιτέχνες αυτούς χωρίς να με εκφράζουν απαραίτητα. Πλέον νομίζω ότι με γεμίζουν αρκετά οι συζητήσεις με ανθρώπους που υπάρχει μέσα τους μια απλότητα και αισιοδοξία, δίχως υπερβολές για τα πράγματα, χωρίς να αποκαλούνται απαραίτητα καλλιτέχνες. Είμαι ευγνώμων που τους έχω γύρω μου και με βοηθάνε να εξελιχθώ, όχι μόνο καλλιτεχνικά αλλά και ως άτομο».

Και μετά, τι;

Το Κooko δεν σημαίνει κάτι συγκεκριμένο, προέκυψε αυθόρμητα όταν ξεκίνησε να ανεβάζει τη δουλειά της στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ως ένας συνδυασμός του ονόματός της με μια φράση που έλεγαν με φίλους στο σχολείο. Τι ονειρεύεσαι, λοιπόν, Κωνσταντίνε; ρωτώ πριν κλείσουμε την κουβέντα μας. «Με τα σημερινά δεδομένα, γιατί το όνειρο συχνά αλλάζει, κάποια στιγμή στη ζωή μου, έχοντας ταξιδέψει, θα ήθελα να φτιάξω ένα πέτρινο σπίτι στο βουνό με ένα μικρό ζεστό εργαστήριο». Προς το παρόν πάντως, αυτό το εξάμηνο οι ιδέες και οι εξερευνησεις της επικεντρώνονται στη Γρανάδα, όπου βρίσκεται. «Θα ήθελα να συνεχίσω το πρότζεκτ με τις κεραμικές συνθέσεις με μια διαφορετική προσέγγιση». Αν σας φέρει ο δρόμος προς Ανδαλουσία ή Εξάρχεια μεριά, τον νου σας! **A**

Ξέρεις το Βατραχονήσι της Αθήνας;

Από πού πήρε το όνομά του, πού βρίσκεται και πόσο συχνά το προσπερνάμε;

A.V. Team

Αραγε πόσες φορές έχουμε διασχίσει και προσπεράσει βιαστικά κομβικά σημεία της Αθήνας χωρίς να μπορούμε καν να φανταστούμε την εικόνα που αυτά παρουσίαζαν, ορισμένες δεκαετίες πριν; Πόσο κοντά στον νου μας είναι η ιδέα ενός ποταμού που διασχίζει αυτή την πόλη ή η εικόνα μιας αραιοκατοικημένης συνοικίας στη θέση που βρίσκεται σήμερα ένα πολυσύχναστο σημείο της πρωτεύουσας; Κι όμως, κάπως έτσι ήταν διαμορφωμένη μέχρι και την αυγή του 20ού αιώνα, εκείνη η νησίδα γης στον Ιλισσό ποταμό, κοντά στο Παναθηναϊκό Στάδιο, με το τοπωνύμιο Βατραχονήσι. Για αυτό το ξεχωριστό κομμάτι της πόλης, μιλά στην ATHENS VOICE, ο γνωστός δημοσιογράφος, συγγραφέας και Αθηναιογράφος κ. **Νίκος Βατόπουλος**, ξεδιπλώνοντας θραύσματα μιας άλλης Αθήνας, που καθρεπτίζουν τις εποχές του αστικού ρομαντισμού.

Γνωρίζουμε σε ποιο σημείο της Αθήνας βρισκόταν το Βατραχονήσι, σε ποια περιοχή εκτεινόταν;

Το τοπωνύμιο Βατραχονήσι συνδέεται με τον ποταμό Ιλισσό στο ύψος του Παγκρατίου. Λέγεται ότι ήταν μια νησίδα γης στον Ιλισσό κοντά στο Παναθηναϊκό Στάδιο. Δεν νομίζω πως υπάρχει ακριβής ταύτιση, πάντως είναι βέβαιο ότι ήταν στο Παγκράτι κοντά στην Πλατεία Προσκόπων. Εκεί, υπήρχε και μια πολύ όμορφη ταβέρνα με την ονομασία «Βατραχονήσι», που λειτουργούσε ως τα τέλη της δεκαετίας του 1990. Το τοπωνύμιο μας θυμίζει την παλαιά μορφή της ευρύτερης περιοχής και μας συνδέει με τα παλιότερα τοπία καταγεγραμμένα από την αρχαιότητα, κομμάτι όχι μόνο του αθη-

ναϊκού τοπίου αλλά και με την ιδέα της Αθήνας, τη σχέση Φύσεως και Αστικής, εκεί όπου από παλιά η πόλη συναντούσε την εξοχή. Υπήρχε και διαχρονικά μια αίσθηση ιερότητας όσο και λαϊκότητας στο παλιό τοπίο.

Ποια ήταν η εικόνα της περιοχής μέχρι το 1930;

Ο Ιλισσός, ακόμη και όταν ήταν σχεδόν ξερός το καλοκαίρι, ήταν ένα όριο μέσα στην πόλη, μια χαρακιά, οπότε το τοπίο αλλά και η αστική ανάπτυξη οριζόταν από το όριο αυτό. Κοντά στο Στάδιο (λόγω των Ολυμπιακών Αγώνων του 1896) το περιβάλλον ήταν πιο περιποιημένο αλλά γενικά η κοίτη του Ιλισσού ήταν αφρόντιστη. Το Παγκράτι (όπως και το Μετς), που ήταν μια παλιόσυνη περιοχή, τουλάχιστον τα τμήματά του προς τη σημερινή Βασιλέως Κωνσταντίνου και Μιχαλακοπούλου, διατηρούσε έναν αραιοκατοικημένο χαρακτήρα ως τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και την Κατοχή. Είχε αναπτυχθεί η περιοχή μετά το 1925, αλλά όχι όσο άλλες αστικές περιοχές με μεγαλύτερη συνοχή όπως π.χ. η Κυψέλη.

Ήταν ένα σημείο της πόλης με βλάστηση;

Υπήρχε βλάστηση κοντά στην κοίτη του Ιλισσού, αλλά όχι σπουδαία πράγματα στη διάρκεια του 20ού αιώνα. Στην αρχαιότητα, η βλάστηση ήταν πλούσια και η ομορφιά της περιοχής έχει καταγραφεί από τον Πλάτωνα στον διάλογο του Σωκράτη με τον Φαίδρο. Η περιοχή ήταν προνομιούχος και την εποχή του αυτοκράτορα Αδριανού. Αλλά όπως γνωρίζουμε η Αθήνα είχε απολέσει μεγάλο τμήμα του φυσικού της πλούτου στους νεότερους χρόνους και σταδιακά μόνο, μετά το 1900 και ως τη δεκαετία του '50, αρχίζει μια κάπως συστηματική φύτευση των λόφων της Αθήνας.

Ξέρουμε γιατί ονομάστηκε Βατραχονήσι;

Πιθανώς από τα αμφίβια που ζούσαν στα βαλτόνερα. Βατράχια υπήρχαν πάντα στην Αθήνα, ας θυμηθούμε και τον Αριστοφάνη, αλλά σαφώς υπάρχει και η δύναμη του θρύλου, όπως και η δύναμη της συνήθειας. Πάντως είναι ένα ωραίο τοπωνύμιο, μακάρι να υπήρχαν και άλλα που να πηγάζουν από τη σχέση μας με το ζωικό βασίλειο.

Ήταν κατοικημένη περιοχή;

Ως τα μέσα του 20ού αιώνα ήταν αραιοκατοικημένη περιοχή. Τον 19ο αιώνα, ελάχιστα κατοικημένη. Υπάρχουν αεροφωτογραφίες του 1917 που δείχνουν το Στάδιο και το Παγκράτι. Η δόμηση είναι πολύ αραιή και όσα σπίτια υπάρχουν είναι μονώροφα. Από τη δεκαετία του '20 αρχίζει η ανάπτυξη του Παγκρατίου προς την κατεύθυνση μιας πιο συγκροτημένης συνοικίας.

Έχουμε εικόνα για το πότε άλλαξε χωροταξικά το σημείο, πότε σταμάτησε να υφίσταται το Βατραχονήσι;

Από τον Μεσοπόλεμο, ήδη, ο Ιλισσός και το τοπίο του πιέζονταν από τη διάχυση της Αθήνας. Είχε ήδη αρχίσει η συζήτηση για την κάλυψη του Ιλισσού αλλά το έργο δεν προχώρησε λόγω του πολέμου. Η κάλυψη έγινε στα χρόνια του '50 και χαιρετίστηκε ως ένα έργο προόδου. Η κοίτη του Ιλισσού είχε συχνά στάσιμα νερά, μάζευε κουνούπια, ήταν χώρος ακάθαρτος σε πολλά σημεία και σε αυτό ευθύνονταν τόσο η πολιτεία όσο και οι πολίτες. Σήμερα, θα είχαμε μια άλλη προσέγγιση σε ένα τόσο σύνθετο ζήτημα. Αλλά το Βατραχονήσι μάς θυμίζει τον εξοχικό χαρακτήρα της περιοχής γύρω από το Παναθηναϊκό Στάδιο, όπως και τα πρώτα χρόνια του Παγκρατίου. **Α**

Επιμέλεια:
ΤΑΝΙΑ ΔΕΛΗ

Η UGG φέρνει το καλοκαίρι στα πόδια σου

► Καλοκαίρι χωρίς χρώμα και παιχνιδιάρικα prints δεν γίνεται, γι' αυτό η UGG δημιούργησε τα Maxi και Sport Yeah μοντέλα που θα μας συνοδεύουν κάθε στιγμή της ημέρας με άνεση και στιλ. Τα νέα Maxi slides της UGG για μέσα αλλά και έξω από το σπίτι,

είναι bold χάρη στην υπερυψωμένη σόλα τους και σίγουρα δεν περνούν απαρατήρητα. Τα unisex Sport Yeah πάλι είναι αδιάβροχα και ευκολοφόρετα χάρη στο ελαστικό πίσω λουράκι και πάνε με όλα. Δείξε το τολμηρό στιλ σου!

➤ Η νέα συλλογή της UGG είναι διαθέσιμη σε επιλεγμένα καταστήματα.
Κεντρική Διεύθυνση Όμιλος F&S: 211 10 88 400

LANCÔME
Γυναικείο άρωμα
La Vie est Belle

SISLEY PARIS
Κραγιόν Le Phyto
Rouge €50,90

MAC
Μάσκαρα MACSTACK €34

VICHY
Ορός προσώπου Neovadiol
Meno 5 BI-SERUM για
ευαίσθητο δέρμα

Το νεσεσέρ της Άνοιξης

FOREO

Μάσκα προσώπου με
πράσινο τσάι, από τη σειρά
Farm to Table €14,95

LA ROCHE POSAY
Αντιηλιακό με SPF50+

ELVIVE

Σέρουμ ενυδάτωσης μαλ-
λιών Hydra Hyaluronic

MOROCCAN OIL

Προστατευτικό σπρέι
μαλλιών για βαμμένα
μαλλιά

ESTÉE LAUDER
Λοσιόν προσώπου Micro
Essence Treatment Lotion
€60,80/100ml

FREZYDERM

Αντιηλιακό σπρέι Sunscreen on
the move SPF50

NUXE

Επρόλαδι Huile
Prodigieuse® με άρωμα
πορτοκάλι και περγαμόντο
€36,40

BEECERA

Κρέμα ματιών ανόρθωσης
βλεφάρων

THE BODY SHOP

Ενυδατικό balm Sleep
Bedtime Balm €14

ESSENCE

Duo highlighter, από τη σειρά Everlasting Blooms €4,89

SHISEIDO
Αντιηλιακό προσώπου
SPF30

GLAMAZON

Περιμένοντας το επόμενο τριήμερο

Σαββατοκύριακα και αργίες
κάνουν καλό στην υγεία

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Το επόμενο triήμερο είναι πάντα το καλύτερο. Η επόμενη απόδραση είναι και η πιο συναρπαστική. Ιδίως όταν συνδυάζεται και με κάποιο σπορ, τότε ακόμα καλύτερα. Άσε που και όσοι μένουν πίσω απολαμβάνουν καλύτερες συνθήκες, ευκολότερες και γρηγορότερες μετακινήσεις. Πιο ανθρώπινες συνθήκες, συνθήως.

Δεν σε πτοούν η σκόνη, ο αέρας, η λασποβροχική, αν είναι να πάρεις τις ανάσες σου. Είτε είναι ένα όμορφο triημεράκι, κοντοζυγώνει του Αγίου Πνεύματος, είτε ένα γεμάτο Σαββατοκύριακο ευεξίας. Κάνει καλό και στην υγεία. Το υπογράφουν και οι επιστημονικές έρευνες. Όλοι ανεξαιρέτως αδημονούν πώς και πώς για το Σαββατοκύριακο μακριά από το τρέξιμο της δουλειάς. Ακόμα και η κατηγορία των εργασιομανών. Με την ανάπαυση ανεβαίνει και η διάθεση, αυτό δείχνουν οι έρευνες. Δεν χρειάζεται να μας το πουν οι έρευνες, το ξέρουμε ήδη, αλλά είναι σημαντικό να το επιβεβαιώνουν. Μια από αυτές έδειξε πως οι συμμετέχοντες ήταν πολύ πιο ανεβασμένοι, με μεγαλύτερη ζωτικότητα και λιγότερους πόνους από το απόγευμα της Παρασκευής έως το απόγευμα της Κυριακής, σε σύγκριση με την υπόλοιπη εβδομάδα της δουλειάς, των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων. «Οι εργαζόμενοι, ακόμη κι εκείνοι με ενδιαφέρουσες θέσεις εργασίας, υψηλού στάτους, είναι πραγματικά πιο ευτυχισμένοι το Σαββατοκύριακο», δήλωσε ο επικεφαλής της μελέτης Ρίτσαρντ Ράιαν, καθηγητής Ψυχολογίας στο Πανεπιστήμιο του Ρότσεστερ. Οι ερευνητές διαπίστωσαν πως οι εργαζόμενοι, άνδρες και γυναίκες, σε όλο το φάσμα των επαγγελμάτων, αισθάνονταν ψυχικά και σωματικά καλύτερα τα Σαββατοκύριακα ανεξάρτητα από το εισόδημά τους, τις ώρες εργασίας, την εκπαίδευση, την ηλικία ή την οικογενειακή κατάσταση.

Κι αν η απόδραση είναι κομματάκι δύσκολη, τότε αναπληρώνει τα κενά ένας ευεργετικός ύπνος, ή ένα beauty sleep. Κοιμάσαι και ονειρεύεσαι. Και ξεκουράζεσαι. Ο ύπνος το Σαββατοκύριακο κάνει καλό, μειώνει το άγχος. Αξίζει. Και αυτή την αξία υπογράφει ο ψυχολόγος Torbjorn Akerstedt, διευθυντής του Ινστιτούτου Έρευνας για το Στρες στο Πανεπιστήμιο της Στοκχόλμης, και η ομάδα του. Σε παλαιότερη μελέτη που δημοσιεύθηκε στο «Journal of Sleep Research», ο Akerstedt και οι συνεργάτες του παρακολούθησαν περισσότερα από 43.880 άτομα στη Σουηδία για 13 χρόνια, με έμφαση στις συνθήκες ύπνου τους το Σαββατοκύριακο έναντι των υπόλοιπων ημερών της εβδομάδας. Αυτή η ματιά στον ύπνο του Σαββατοκύριακου ήρθε να συμπληρώσει ένα κενό στην επιστήμη του ύπνου, είπε ο Akerstedt. Προηγούμενες μελέτες ύπνου ζητούσαν από τους ανθρώπους να μετρούν τις ώρες που κοιμούνται σε μια μέση νύχτα, χωρίς να κάνουν διάκριση μεταξύ εργασιμων ημερών και ρεπό. Όχι στη νέα μελέτη. Η οποία έδειξε, μεταξύ άλλων, ότι τα άτομα κάτω των 65 ετών που κοιμόντουσαν πέντε ώρες ή λιγότερο το Σαββατοκύριακο έζησαν λιγότερο από εκείνους που κοιμόντουσαν σταθερά επτά ώρες και τις επτά ημέρες της εβδομάδας. Υπογραμμίστηκε και η σημασία αναπλήρωσης του χαμένου ύπνου Σαββατοκύριακα, εορτές και αργίες. Άρα ύπνος και αποδράσεις για καλύτερη υγεία και μακροζωία. ●

«Nobody
is perfect.
I am
nobody».

CITY GUIDE

KEEP WALKING

Keep Walking Tour by Johnnie Walker

με τους Theodore & Danai Nielsen στο Fuzz Club. Μία μοναδική live εμπειρία την Τετάρτη 11 Μαΐου από το Johnnie Walker

Της **ΝΑΤΑΣΑΣ ΚΑΡΥΣΤΙΝΟΥ**

Την Τετάρτη 11 Μαΐου ο Theodore και η Danai Nielsen ανεβαίνουν στη σκηνή του Fuzz Club για να μοιραστούν μια top-class ζωντανή εμφάνιση με φουτουριστικούς ήχους και νέες μουσικές.

Εμπνεασμένος από κλασικές και ηλεκτρονικές συνθέσεις ο Theodore, ισορροπεί τη μουσική του μεταξύ ambient post rock και του gritty synth-wave της δεκαετίας του '80. Η solo dream-pop και synth-based τραγουδίστρια και συνθέτρια Danai Nielsen, δημιουργεί μοναδικούς ήχους στις live εμφανίσεις της αξιοποιώντας FX εφέ, μουσικούς βρόχους (loops) και οργανικούς ήχους, δημιουργώντας μουσικούς διαλόγους μεταξύ ενός θηλυκού και ενός αρσενικού alter ego. Δύο καλλιτέχνες που έχει αγαπήσει η πόλη σε μία ξεχωριστή μουσική βραδιά μαζί τους.

#KeepWalking

Δίπλα στην πόλη, δίπλα στη live μουσική, για άλλη μια χρονιά με τη νέα σειρά exclusive lives, το Keep Walking Tour by Johnnie Walker μας βάζει και πάλι σε ρυθμούς συναυλιών. Στηρίζοντας τη live μουσική, βοηθώντας ανερχόμενες μπάντες και καλλιτέχνες καθώς και όλους όσους παίρνουν μέρος στη δημιουργία ενός live session αλλά δε «φαίνονται» - όπως οι τεχνικοί, οι ηχολήπτες και όλοι εκείνοι που δουλεύουν για να απολαύσει ο κόσμος ένα ζωντανό μουσικό show -, το Keep Walking Tour by Johnnie Walker δημιουργεί νέες μοναδικές live εμπειρίες σε επιλεγμένα σημεία της Αθήνας που έχουν συνδεθεί με συναρπαστικές συναυλιακές στιγμές. Η πόλη συνδέεται ξανά με μουσικούς που πρωτοπορούν, εξερευνά νέα ακούσματα και διασκεδάζει.

Διακδικήστε διπλές προσκλήσεις στο athensvoice.gr και το IG της Athens Voice και Keep Walking.

Μαζί στηρίζουμε τη live μουσική και δημιουργούμε νέες αναμνήσεις.

JOHNNIE WALKER

Μη χάσετε αυτή την εβδομάδα

Πρεμιέρες στο θεατρικό σανίδι και την κινηματογραφική οθόνη, συναντήσεις στις γκαλερί αλλά και γεμάτες μουσική συζητήσεις και βιβλία. Τα ραντεβού που δεν θέλουμε να χάσουμε αυτή την εβδομάδα.

Της ΙΩΑΝΝΑΣ ΓΚΟΜΟΥΖΑ

Για να καταχωριστείτε στους οδηγούς της Α.Υ., στείλτε δελτία τύπου 2 εβδομάδες πριν από την προγραμματισμένη ημερομηνία. Ταχυδρομικώς στη διεύθυνση Χαρ. Τρικούπη 22, 10679 Αθήνα ή στο fax 210 3617310 ή στο avguide@athensvoice.gr

© PINELOPI GERASIMOU

1 Το «We are in the army now» έρχεται στη Στέγη

Απέσπασε 18 χιλιάδες views στην online εκδοχή του, παρουσιάστηκε στην Ισπανία και τη Γερμανία και από τις 6 Μαΐου έρχεται να μεταμορφώσει τη Μικρή Σκηνή της Στέγης σε ένα υβριδικό social medium, κάτι μεταξύ χορευτικού βίντεο στο TikTok και αρχικής οθόνης στο Twitter. Στην παράσταση του 31χρονου Ηλία Αδάμ, τέσσερις θλιμμένοι millennials ποστάρουν την ορμή και την οργή τους για την περιβαλλοντική κρίση και την κοινωνική αδικία, χορεύουν στον ρυθμό της Μπρίτνεϊ Σπίαρς και καταφεύγουν σε εξομολογήσεις μέσα από selfies και memes.

2 Πρεμιέρα για τη Βληχή του Γιώργου Λάνθιμου

Η λέξη «Βληχή» παραπέμπει στο βέλασμα των προβάτων. Η ταινία γυρίστηκε τον Φεβρουάριο του 2020 στην Τίνο και τα πρώτα ασπόμευρα πλάνα που είδαμε ντυμένα με τις μελωδίες του Ιάπωνα συνθέτη Τόσιο Χοσοκάβα, μας ταξίδεψαν στο κυκλαδίτικο τοπίο, με την Έμα Στόουν να περπατά ξυπόλυτη σε ένα ανεμοδαρμένο αλώνι. Στις 6, 7 και 8 Μαΐου 2022 η δεύτερη ανάθεση του προγράμματος της ΕΛΣ και του Οργανισμού NEON The Artist on the Composer κάνει παγκόσμια πρεμιέρα, συνοδεία μουσικών συνόλων, στην Εθνική Λυρική Σκηνή.

© Y. LANTHIMOS

3 Ένας Ηρακλής από την... Πράγα

Ο 31χρονος Τσέχος σκηνοθέτης Τομάς Λούζνυ στρέφει το βλέμμα του στον Ηρακλή, με αφετηρία τα κείμενα του Ευριπίδη και του Σενέκα, και προτείνει μια σύγχρονη σκηνική ερμηνεία με στοιχεία πειραματικής ραπ συναυλίας. Η παράσταση του οργανισμού Prague City Theatres έρχεται στο Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης από τις 7 έως τις 9 Μαΐου.

5 Η Φιλαρμόνια του Λονδίνου στο Μέγαρο

Το Σάββατο 7 Μαΐου (στις 20:30) μια διάσημη ορχήστρα που έχει συνδέσει το όνομά της με μαέστρους-θρύλους, η λονδρέζικη Philharmonia Orchestra, στην πρώτη της περιοδεία με τον νέο της βασικό αρχιμουσικό Santtu-Matias Rouvali ερμηνεύει στο Μέγαρο Μουσικής έργα Ροσίνι και Τσαϊκόφσκι και πλαισιώνει τον Κορεάτη Seong-Jin Cho στο δεξιότεχνικό «Δεύτερο Κοντσέρτο» για πιάνο του Προκόφιεφ.

Santtu Rouvali

© MARCO BORGREVE

so many
choices
only one
voice

4 Βιβλία από 1 ευρώ στην Κλαυθμώνος

Διακόσιοι εκδότες και 500.000 βιβλία για κάθε γούστο, κάποια εκ των οποίων θα μπορούμε να τα αποκτήσουμε ακόμα και με 1 ευρώ, μας περιμένουν από τις 6 Μαΐου στην καρδιά της Αθήνας. Έως τις 29 Μαΐου, καθημερινά από τις 9 το πρωί έως τις 10 το βράδυ, το 25ο Παζάρι Βιβλίου υπόσχεται πάνω από 10.000 τίτλους, σε τιμές που δεν ξεπερνούν το 30% της αρχικής τους λιανικής τιμής.

6 Η μουσική κάνει καλό στην υγεία

Αισθητική απόλαυση αλλά και θεραπεία, η μουσική επιδρά θετικά σε πολλές παθολογικές καταστάσεις, του σώματος και της ψυχής, ως ένα εξαιρετικό μέσο σταθεροποίησης του ανοσοποιητικού συστήματος. Αν σε ενδιαφέρει η μουσική παρέμβαση στη σύγχρονη κλινική πρακτική, κάνε την εγγραφή σου στο 7ο Διεπιστημονικό Συνέδριο για τη Μουσική και την Ιατρική, που διοργανώνει η Διεθνής Ένωση Μουσικής και Ιατρικής στις 28/5-3/6, υβριδικά, στο Ωδείο Αθηνών αλλά και μέσω διαδικτύου. Συμμετέχουν πάνω από 60 ομιλητές, όπως ο καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Στάνφορντ Γιάννης Ιωαννίδης, ο καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Κέμπριτζ Αθανάσιος Φωκάς, ο καρδιολόγος στο Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο Αθανάσιος Δρίτσας και η μουσικοθεραπεύτρια Joanne Loewy.

Για πληροφορίες: <https://iammonline.com/iamm2022/>

7 Μια γυναικεία «Γη-Νέκυια»

Οι καλλιτέχνιδες Μαργαρίτα Βασιλάκου, Κυριακή Μαυρογεώργη, Λαμπρινή Μποβιάτσου, Ισμήνη Μπονάτσου, Αννέττα Σπανουδάκη και η συγγραφέας-επιμελήτρια Μαρία Γιαγιάννου συναντιούνται στην Project Gallery σε μια έκθεση για το άσμα της ζωής και του θανάτου. Μέσα από τα ζωγραφικά έργα, τα γλυπτά και τις εγκαταστάσεις τους, με πορσελάνη, μολύβια, ρετάλια από κόκκινο βελούδο, κόκκινες κλωστές και χάρτινες δαντέλες καταθέτουν τη δική τους γυναικεία εμπειρία για τη ζωή σ' έναν μεταμοντέρνο κόσμο με αρχαίες ρίζες. Μέχρι 9/5 στην Νορμανού 3 στο Μοναστηράκι.

Ισμήνη Μπονάτσου

«Mixi (Chakki)»

8 Η αρχαιολογία στην οθόνη

500 χρόνια πίσω μας ταξιδεύει φέτος το 11ο Διεθνές Φεστιβάλ Αρχαιολογικής Ταινίας Αγών (10-15 Μαΐου). 58 ταινίες από 15 χώρες προβάλλονται στον κινηματογράφο Λαΐς της Ταινιοθήκης της Ελλάδος βάζοντας σε πρώτο πλάνο την ανθρωπινή δραστηριότητα ανά τους αιώνες.

10 Η Νύχτα των Ιδεών γιορτάζει την Ημέρα της Ευρώπης

Με την ευκαιρία της Ημέρας της Ευρώπης, στις 19:00 ο υφυπουργός Πολιτισμού Νικόλας Γιατρομανωλάκης, ο διεθνής διευθυντής του Manifesto Expo Paris, Alexandre Colliex, ο καλλιτεχνικός διευθυντής της Ελευσίνας, Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης 2023 Μιχαήλ Μαρμαρινός και η Σόφη Λάμπρου, ιδρύτρια του Impact Hub, συμμετέχουν σε συζήτηση με θέμα «(Ανα)δομούμε μαζί». Στις 20:00 ο καθηγητής Ευρωπαϊκής Πολιτικής και Οικονομίας Γεώργιος Παγουλάτος και ο ειδικός σύμβουλος στο Ίδρυμα Στρατηγικής Έρευνας στο Παρίσι François Heisbourg συνομιλούν για θέματα ασφαλείας στην Ευρώπη. Η εκδήλωση μεταδίδεται και διαδικτυακά στο www.ifg.gr

Δευτέρα 9 Μαΐου στο Γαλλικό Ινστιτούτο

11 Dennis Oppenheim στη Roma Gallery

Ο Αμερικανός διάσημος εννοιολογικός καλλιτέχνης (1938-2011) που δεν δίστασε να πειραματιστεί με κάθε μορφή έκφρασης από τις 5 Μαΐου στην γκαλερί της οδού Ρώμα, με 11 επιτοίχια έργα του σαν αφηγήσεις ενός ρευστού και επικίνδυνου κόσμου.

9 «Digital Art, A New World»

Πάνω από 80 ψηφιακά έργα 27 καλλιτεχνών συνθέτουν ένα ταξίδι στην ψηφιακή τέχνη και στον τρόπο που συμβάλλει στην αλλαγή της αισθητικής. Επιμέλεια: Δέσποινα Σταύρου, Φιόνα Μουζακίτη.

Στο THE EUROPEAN CENTRE / Contemporary Space Athens από τις 5 έως τις 22 Μαΐου

ΜΗΝ ΤΟ ΣΑΣΕΙΣ

© KONSTANTINOS KARDAKARIS

12 Δημητριάδης σε σκηνοθεσία Αλίκης Στενού

Με το εμβληματικό, γραμμένο το 1978, «Πεθαίνω σαν χώρα» του Δημήτρη Δημητριάδη μας υποδέχεται η ομάδα ΚNOT στο Bios. Στην παράσταση που σκηνοθετεί η Αλίκη Στενού, η δράση εκτυλίσσεται σε μια χώρα που καταρρέει, σε έναν χρόνο όπου καμία γυναίκα δεν φέρνει πια παιδιά στον κόσμο.

Χορευτική πανούκλα

© ALEXKAT62

13 Χορεύοντας μέχρι τελικής πτώσης

Τι συνέβη στο Στρασβούργο στις 14 Ιουλίου του 1518 και για λίγες εβδομάδες χιλιάδες πολίτες ξεχύθηκαν στους δρόμους χορεύοντας μέχρι εξαντλήσεως και θανάτου; Αντλώντας έμπνευση από ένα γεγονός που παραμένει από τα άλυτα μυστήρια της Ιστορίας, ο Κωνσταντίνος Μάρκελλος γράφει και σκηνοθετεί την «Χορευτική πανούκλα». Από τις 9 Μαΐου στη σκηνή Ωμέγα του Δημοτικού Θεάτρου Πειραιά.

© ΓΙΑΝΝΑ ΕΘΡΕΜΙΔΟΥ

14 Ο Ένκε Φεζολλάρι «διαβάζει» Αναγνώστáκη

Δέκα χρόνια μετά τη σκηνοθεσία του στην «Παρέλαση», από τις 5 Μαΐου στο Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης, αναμετρείται ξανά με τη γραφή της Λούλας Αναγνωστάκη. Στο μονόπρακτο από την τριλογία της Πόλης, με την οποία η σημαντική συγγραφέας συστήθηκε στο θεατρικό κοινό το 1965, η Ελισάβετ (Βάνα Πεφάνη) και ο Κίμων (Βασίλης Αφεντούλης) προσπαθούν να ξεорκίσουν το ζοφερό παρελθόν τους αναζητώντας στις αδιάκοπες μετακινήσεις τους ένα θύμα...

ΓΕΥΣΗ

13 ΝΕΑ ΣΤΕΚΙΑ για τις πρώτες καλοκαιρινές βόλτες

Της ΝΕΝΕΛΑΣ ΓΕΩΡΓΕΛΕ

Γαστρο-κουτούκια, στρείδια και σαμπάνιες, finger foods με κοκτέιλς, ολίγον από fine dining, burgers (πολλά), street food, κρασί και μεζεδάκια, «αλλιιώτικα» μπαρ και οι πρώτες ταρατσες... Απ' όλα τα ωραία σας έχω για τη σεζόν που τώρα ξεκινάει και μας θέλει όλους «έξω»...

Μεγάλη κινητικότητα παρατηρείται στο Σύνταγμα που –το έχουμε πει και θα το ξαναπούμε– δεν

πρνάει μέρα που να μην ανοίξει κάτι καινούργιο. Το **Thess Bao** έκανε χαλασμό στη Θεσσαλονίκη από την πρώτη μέρα που άνοιξε, το ίδιο συμβαίνει και με το αθηναϊκό αδερφάκι του που στήθηκε πριν 1 μήνα περίπου (*Περικλέους 30-32, 2103214717*) και με σύνθημα «η γαστρονομία που τρώγεται στο χέρι» προσφέρει αφράτα ασιατικά ψωμάκια bao γεμιστά με pulled pork και cimchi αγγούρι, crispy γαρίδες με spread αβοκάντο, αλλά και μουσακά ή και φουά γκρα. Μεγέθη θεσσαλονικιώτικα (μπαμπάτσικα), ποιότητα στα υλικά, 7 σεφ (!) να εξυπηρετούν τη μεγάλη ζήτηση, τιμές εξαιρετικές. Το **Grand Dame** (*Νίκης 46, 6936060481*) άνοιξε πριν περίπου ένα μήνα σε ένα κτίριο του 1817 και με τον πολύ καλό σεφ Γιάννη Σολάκη στην κουζίνα προσφέρει ωραία αθηναϊκή αστική κουζίνα με μοντέρνες παρεμβάσεις αλλά και καλό γκριλ (παλιές τεχνικές με κάρβουνα, αντικριστά κ.λπ., εξαιρετικά κρέατα από μικρούς παραγωγούς). Στα συν η μεγάλη του κάβα κρασιών (150 ετικέτες) και η όμορφη αυλή που ανοίγει εντός των ημερών. Το **Lobby** (*Βουλής 30, 2141006225*) έχει λίγες μόλις μέρες που έπια-

σε θέση στο πλάι του Electra Metropolis (εξ ου και το όνομα) και μπροστά στο «καυτό τρίγωνο» που σχηματίζουν το Nolan, το Sweet Nolan, το Birdman. Υπέρκωμο και πολύ urban, ανοιχτό 7/7, 1 το μεσημέρι με 1 το βράδυ, με ευγενέστατο σέρβις και με comfort πιάτα όπως burger από Wagyu και Black Angus, αλλά και burger με αστακό, προσεγμένα χοτ ντογκς, τάπας, κεφτεδάκια, όλα δε τα σετάρει με ωραία κοκτέιλς, κρασιά και μεγάλη γκάμα από ελληνικές μπίρες. Λίγο πιο κάτω, στο καινούργιο και ωραίο μοντέρνο **Mosaiko Hostel** (*Κολοκοτρώνη 61, 2103235000*), στην ταρατσα του με την ωραία θέα σε Αθήνα και Ακρόπολη φτιάχνεται πυρετωδώς για να ανοίξει εντός των ημερών το καλοκαιρινό πόστο της Στοάς Φιξ της Γωγώς Δελογιάννη με όνομα «**Πρότζεκτ Ταρατσα**», το οποίο σημαίνει πως εδώ θα δούμε ωραία ελληνικά πιάτα και πιτάκια με το πρωτότυπο άγγιγμα της δημοφιλούς μαγειρίσσας. Το **Blue Oyster** άνοιξε 10 μέτρα παρακάτω (*Κολοκοτρώνη 62, 2103221448*), είναι μικρό αλλά εντυπωσιακό, αποτελεί «σύμπραξη» του Φώτη Φωτεινόγλου (Φίτα) και της Φανής Σπυριδάκη

ΚΡΙΤΙΚΗ
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΩΝ /
ΠΡΟΣΩΠΑ /
ΑΦΙΞΕΙΣ /
ΣΥΝΤΑΓΕΣ /
TIPS ΓΕΥΣΗΣ

ΛΑΙΤ

LOBBY

JERAR

TSIFTIS

CATALYNA

GRAND DAME

LYRA

GUERRILLA CHEF BURGER

ΕΠΡΕΠΕ

TARANTINO

(Noel), στη μικρή του μπάρα σερβίρει στρείδια, μπουκιές από γαρίδες, χτένια και λοιπά νόστιμα και πειραγμένα, που συνταιριάζει με καλά κρασιά, σαμπάνιες και ωραίες μουσικές, ήδη μαθαίνω για αναπάντεχα after office που πάνε μέχρι αργά το βράδυ. Το **Λάιτ** βρίσκεται στη Λέκκα 19 στο ισόγειο του μικρού ξενοδοχείου «Φως», εκεί που παλιότερα ξέραμε το Λέκκα 19 του Σταύρου Θεοδωράκη. Ο χώρος άλλαξε εντελώς και το νέο wine bar θα είναι ανοιχτό από το πρωί με καφέ, θα συνεχίζει με πολλά κυρίως ελληνικά και κάποια διεθνή κρασιά (και) σε ποτήρι, θα υπάρχουν pinsa (οι ρωμάνικες πίτσες), πλατό τυριών - αλλαντικών, μίνι μπέργκερς και brunch για όσους κινούνται στα πόδια. Ανοίγει μεθαύριο, Σάββατο.

Για να μη νομίζετε πως μόνο στο Σύνταγμα συμβαίνουν τα ωραία, να σας πώ και λίγο παραπέρα, στην Πλάκα όπου το γνωστό Nice η Easy Group δεν έχει ούτε μήνα που άνοιξε το **Lyra** (Λυσίου 12, 2103229727), βασισμένο όπως

πάντα στη farm to table φιλοσοφία του ομίλου. Ο χώρος είναι ένα παλιό όμορφο ανακαινισμένο νεοκλασικό με πολλά επίπεδα αλλά και τραπεζάκια έξω, η κουζίνα είναι σύγχρονη ελληνική δημιουργική, περιλαμβάνει μοντέρνα πιάτα, φρέσκο ψάρι και brunch με ελληνικές πιελιές και πολλά προϊόντα μικρών παραγωγών. Στα Εξάρχεια άνοιξε το **Guerilla Chef Burger** (Σολωμού 33, 2130287944) ο Ελληνολιβανέζος Fahd Cassem, μάγειρας «αντάρτης» και πολύ αγαπητός επίσης. Σερβίρει 1 και μόνο burger, το κλασικό cheeseburger, το φτιάχνει ακαταμάχητο και το πουλάει 3 ευρώ! Φυσικά έχει και ντελίβερι αλλά ο Φαντ προτιμάει την άμεση επαφή, οπότε ήδη οι παρέες φτιάχνουν καθημερινά πηγαδάκια απ' έξω για να βρεθούν μεταξύ τους και να ακούσουν δυνατές πανκ μουσικές.

Στην Κυψέλη, δυο βήματα από τη Φωκίωνος Νέγρη (Αγ. Ζώνης 1), άνοιξε πριν 1,5 μήνα το μπαρ **Επρεπε** από την ομάδα που «κινεί» και τις Σευχέλες. Έκανε μπαμ με το καλημέρα, όλοι πια

μιλούν για τους τηγαντούς γίγαντες που προσφέρονται μαζί με τα ωραία ποτά αλλά και για τις πολύ καλές μουσικές και την ατμόσφαιρα. Πολύ πιο πέρα και σε γειτονιά που δεν ακούγεται (μέχρι τώρα) γαστρονομικά, τη Δάφνη, απέκτησε το ωραίο του εστιατόριο ο γνωστός, καλός σεφ Χάρης Νικολούζος. Το **Jerar** του (Αγίας Βαρβάρας 55, 6973039276) είναι ένα όμορφο, μίνιμαλ, τύπου παριζιάνικο μπιστρό εστιατόριο, έχει (και) τραπεζάκια έξω, σερβίρει πολύ καλό, θα μπορούσε κανείς να πει fine dining μενού, μόνο που ο Χάρης το θέλει πιο comfort, «καθημερινό», σε καλές τιμές. Σουζέ ήδη σημειώνουν η casio e reppe γαρίδες Μικρολίμανο, τα σπανακοπιτάκια σε σχήμα μαργαρίτας, ο κόκορας παστιτσάδα (...Κερκυραίος ο σεφ).

Λίγο πιο πάνω από την, τελευταία πολύ hot, πλατεία Βραζιλίας στα Ιλίσια, ένας άλλος καλός και γνωστός σεφ, ο Σήφης Μανουσέλης ετοιμάζει τον **Tsiftis** (Μιχαλακοπούλου & Σεβαστείας), εστιατόριο με ιντριγκαδόρικο όνομα

και κατά πως φαίνεται με εξίσου ενδιαφέρον μενού. Το οποίο, στο «γαστροκουτούκι» του όπως το προσδιορίζει, θα δούμε πιάτα ελληνικά και πρωτότυπα πειραγμένα, παστά, αλλαντικά και τυριά φτιαγμένα από τον ίδιο, όλα τα πιάτα θα είναι «της μοιρασιάς», μαζί με πολλά κρασιά αλλά και κοκτέιλς. Το opening αναμένεται γύρω στα μέσα με τέλη Μαΐου. Στο Παγκράτι ένα ακόμα αγαπημένο του κοινού (κι αυτό με θεσσαλονικιώτικη καταγωγή) μπέργκεράδικο, το **Tarantino**, μόλις πριν 3 μέρες άνοιξε ένα ακόμη αθηναϊκό πόστο (μετά από αυτό του Κουκακίου), αφιερωμένο σπείραλ σε όσους λατρεύουν το καλό αυθεντικό μπέργκερ και τις δυνατές hip hop και soul μουσικές (Ευφράνορος 8). Τέλος, να σας πώ και μια βόλτα νότια, στο **Catalyna Modern Mexican** της Χριστίνας Παππά που μόλις έκανε λαμπερά εγκαίνια στην πλατεία της Νέας Σμύρνης (25ης Μαρτίου 25-27) προσφέροντας ότι δηλώνει και το όνομά του μέσα σε περιβάλλον χαλαρό και κοσμοπολίτικο. ●

BIBΛΙΟ

Επιμέλεια:
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΠΙΡΜΠΛΗ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ /
ΕΚΔΟΣΕΙΣ /
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ /
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

ΑΜΗΧΑΝΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΛΕΞΗ που θα επέλεγα ως διαρκώς παρούσα στις σελίδες του «Εκεί που ζούμε». Η καλοκαιρινή Αθήνα ζωντανεύει μέσα από τη γραφή του Χρίστου Κυθρεώτη, ο οποίος υπογράφει ένα πολύ απολαυστικό μυθιστόρημα. Το βιβλίο μιλά για την ιστορία του νεαρού δικηγόρου Αντώνη Σπετσιώτη και περιγράφει μια ημέρα από τη ζωή του, λίγο καιρό πριν εγκαταλείψει την Ελλάδα. Ένα δικαστήριο, ένα ραντεβού με τον πρώτο του έρωτα και, τέλος, η υπόσχεση που έχει δώσει στον πατέρα του να τον συνοδεύσει σε μια τελευταία υποχρέωσή του πριν εκείνος συνταξιοδοτηθεί. Από τα δικαστήρια της Ευελπίδων στα Πατήσια και από εκεί στο Χαλκούτσι και τον Ορχομενό, ο Κυθρεώτης περιγράφει το 24ωρο του ήρωα.

Ο Αντώνης Σπετσιώτης είναι εσωστρεφής αλλά και χειμαρρώδης. Τουλάχιστον στις σκέψεις του. Διαβάζοντας το βιβλίο, πραγματικά δεν μπορείς να ξέρεις τι έχει νόημα για εκείνον. Τι μετράει για εκείνον, σε τι πιστεύει, σε τι ελπίζει, τι περιμένει από τη ζωή του, από τους γύρω του και από τον εαυτό του πρωτίστως.

Ο Χρίστος Κυθρεώτης γεννήθηκε το 1979 στη Λευκωσία και μεγάλωσε στην Αθήνα, όπου σπούδασε νομικά και εργάστηκε για αρκετά χρόνια ως δικηγόρος. Το 2014 κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Πατάκη η συλλογή διηγημάτων του «Μια χαρά», ενώ ο ίδιος τιμήθηκε με το Κρατικό Βραβείο Πρωτοεμφανιζόμενου Συγγραφέα. Το μυθιστόρημά του «Εκεί που ζούμε» (2019) τιμήθηκε με το κυριακό Κρατικό Βραβείο Μυθιστορήματος και το Βραβείο Πεζογραφίας του περιοδικού «Κλεψύδρα», ενώ βρέθηκε επίσης στη βραχεία λίστα του Κρατικού Βραβείου Μυθιστορήματος 2020. Το «Εκεί που ζούμε» θα μεταφερθεί στη μεγάλη οθόνη σε σενάριο και σκηνοθεσία του **Σωτήρη Γκορίτσα** και τα γυρίσματα θα ολοκληρωθούν στα μέσα Μαΐου.

«Αύριο θα πάω στα γυρίσματα, στην Ευελπίδων όπου έχω ζήσει πάρα πολλές στιγμές ανάλογες με εκείνες του βιβλίου. Οπότε είναι κάπως περίεργο να επιστρέψω στον ίδιο χώρο που ξεκίνησαν οι σκέψεις που μετά έγιναν βιβλίο και τώρα ταινία», μου λέει καθώς ανηφορίζουμε την οδό Δημοκρίτου για τη φωτογράφιση. Μου γεννιέται λοιπόν η εξής απορία καθώς ξεκινάμε την κουβέντα μας.

Δηλώνεις συγγραφέας ή δικηγόρος; Δεν δηλώνω πια δικηγόρος, αλλά προσπάθησα πάρα πολύ για να το πετύχω αυτό (γέλια). Ανάμεσα στα δύο θα έλεγα συγγραφέας. Επειδή όμως ελάχιστοι Έλληνες συγγραφείς βιοπορίζονται από τη συγγραφή, λέω επιμελητής κειμένων. Δεν αποποιούμαι την ιδιότητα του συγγραφέα και στον βαθμό που την αξίζω είμαι περήφανος γι' αυτήν. Αλλά, όταν σε ρωτάνε τι δουλειά κάνεις, συνήθως το μυαλό σου πάει σ' αυτό από το οποίο ζεις.

Πώς και αποφάσισες να σπουδάσεις νομικά; Σε ενδιέφεραν; Όπως ο Σπετσιώτης περίπου. Και όπως πάρα πολλοί άλλοι. Επειδή ήταν σχολή με υψηλή βαθμολογία με το σκεπτικό «σ' αυτήν πέρασα και βλέπουμε». Η Νομική μου άρεσε ως επιστήμη και ακόμα μου αρέσει πολύ. Θεωρώ ότι είναι καλό εργαλείο για το μυαλό και για να καταλαβαίνει κανείς τον κόσμο. Το επάγγελμα του δικηγόρου όμως δεν μου ταίριαζε. Οι συνθήκες κάτω από τις οποίες ασκείται η δικηγορία δεν είναι καλές και όσο πάνε χειροτερεύουν.

Πόσο πιστές στην πραγματικότητα είναι οι περιγραφές μέσα στο δικαστήριο και γιατί το διάλεξες; Επειδή η σύμβαση του βιβλίου ήταν ένα 24ωρο του ήρωα, σκέφτηκα ότι η δουλειά είναι ένα πολύ σημαντικό στοιχείο που δεν θα μπορούσε να λείπει. Γιατί διάλεξα τη Νομική; Ο βασικός λόγος είναι επειδή το

Ο Χρίστος Κυθρεώτης πάει σινεμά

ΤΟΥ ΠΑΡΙ ΔΟΜΑΛΗ - ΦΩΤΟ: ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

βιβλίο παίζει με τα όρια του δημόσιου και του ιδιωτικού, δηλαδή θέλει να μιλήσει γι' αυτό που συνέβαινε στην Ελλάδα τις προηγούμενες δεκαετίες αλλά όχι ευθέως, ούτε με τους άμεσα πολιτικούς όρους που μιλούσαν πολλά βιβλία που έβγαιναν αρχικά μέσα στην κρίση. Σκέφτηκα ότι μπορούσα αβίαστα μέσω της δικηγορίας να παρουσιάσω μια όψη της κοινωνίας. Ο δεύτερος λόγος είναι επειδή γνώριζα το επάγγελμα και δεν χρειαζόταν να κάνω έρευνα.

Ο χαρακτήρας παρατηρεί, συλλαμβάνει και αποτυπώνει πολύ ρεαλιστικά και ωμά την πραγματικότητα. Κάθε συγγραφέας παρατηρεί. Και όταν γίνεις συγγραφέας το κάνεις και πιο συνειδητά. Και εκεί μπορεί να χαλάει και λίγο. Γιατί αυτά που υποσυνείδητα σου εντυπώνονται είναι ίσως πιο δυνατά και τείνουν να αποτυπώνονται γνησιότερα στη γραφή. Φυσικά η παρατήρηση είναι πολύ σημαντική αλλά σημαντικότερη είναι ίσως η περιέργεια, να σε ενδιαφέρουν τα πράγματα.

Το βιβλίο έχει κινηματογραφική γραφή. Πίστευες ποτέ ότι θα γίνει ταινία; Έγραψες με αυτή την κρυφή ελπίδα; Καθόλου. Η αρχική μου τάση είναι προς ένα πιο εγκυφαλικό γράψιμο. Έχω προσπαθήσει συνειδητά να το μετριάσω αυτό, καλλιεργώντας μια γραφή με εικόνες, δράση, περιγραφή. Έτσι και αλλιώς, βέβαια, όλοι έχουμε δει αρκετό κινηματογράφο και το σύγχρονο γράψιμο έχει ωσμοωθεί με διάφορες κινηματογραφικές τεχνικές. Στα μυθιστορήματα του 19ου αιώνα που έχουν πάρα πολλές περιγραφές, οι οποίες σήμερα μπορεί να ξενίζουν ορισμένους, δεν υπήρχε άλλη κυρίαρχη αφηγηματική τέχνη, εκτός βέβαια από το θέατρο. Το σινεμά κατέστησε ματαιοπονία να προσπαθείς ως πεζογράφος να είσαι τόσο περιγραφικός με τον ίδιο τρόπο. Η περιγραφή περιορίστηκε σε άλλες λειτουργίες, όπως να αποδώσει πώς βλέπει ο χαρακτήρας την κατάσταση, την οπτική γωνία του.

Θα ήθελες να είσαι στα γυρίσματα; Να ελέγχεις μήπως κάτι δεν γίνει όπως το θέλεις, όπως το έγραψες; Σε ενδιαφέρει αν η μεταφορά είναι πιστή; Εμένα η δουλειά μου τέλειωσε όταν το έγραψα. Η ταινία θα είναι κάτι διαφορετικό. Το σενάριο το έχει γράψει ο Σωτήρης Γκορίτσας, που σκηνοθετεί και την ταινία. Βασίζεται απλώς στο βιβλίο. Άλλωστε, ο κινηματογράφος έχει άλλα εκφραστικά μέσα, τα οποία δεν τα ξέρω. Τα ξέρει ο Γκορίτσας. Γνωρίζω από παλιά το έργο του, γνωρίζω πώς προσεγγίζει τα πράγματα και τον εμπιστεύομαι ως σκηνοθέτη. Από και πέρα, το να θέλω να πει εκείνος τα πράγματα με τον τρόπο που τα είπα εγώ στο βιβλίο θα ήταν τελειώς αδιέξοδο. Θα με πήγαινε και πίσω να ασχολούμαι με κάτι με το οποίο έχω ήδη τελειώσει.

Απόρρητες ποτέ με κάτι που έγραψες; Εννοώ να το διαβάσεις και να πεις «καλά, εγώ το έγραψα αυτό»; Σίγουρα έχω απορήσει με το πόσο κακό είναι κάτι που έχω γράψει (γέλια). Στην αρχή, όταν γράφεις κάτι, είσαι ενθουσιασμένος. Αν το ξανα-

κοιτάξεις μετά από δύο ώρες λες «τι σχέση έχω εγώ με αυτό, ας κάνω κάτι άλλο με τη ζωή μου». Μετά σου παίρνει μια μέρα να το πεις αυτό και ύστερα ένα μήνα. Όταν μπαίνεις στη διαδικασία να γράφεις, κάποια στιγμή το γράψιμο αυτονομείται. Δεν ξέρω με ποιον τρόπο, δεν μιλάω για μεταφυσικά πράγματα προφανώς. Αλλά κάποια στιγμή υπαγορεύονται από τον ίδιο τον τρόπο με τον οποίο γράφεις. Ίσως οφείλεται στο ότι σε μεγάλο βαθμό συντονίζεσαι με λόγους που υπάρχουν ήδη γύρω σου, δεν τους επινοείς από το μηδέν. Και μετά το ένα

φέρνει το άλλο. Μετά από χρόνια, όταν το κοιτάς και είσαι έξω απ' αυτό, δεν μπορείς να φανταστείς τον εαυτό σου μέσα σ' αυτό, να το γράφεις. Όχι επειδή είναι πολύ καλό αυτό που έγραψες αλλά επειδή φαίνεται να βγαίνει πολύ φυσικά.

Θυμάσαι την πρώτη ιστορία που έγραψες; Εκτός από τα ποιήματα που ξέρω ότι έγραψες μικρός. Θυμάμαι ότι στο δημοτικό είχα γράψει ένα διήγημα, το οποίο ήταν περίπου τρεις σελίδες τετραδίου, όταν είχα διαβάσει Σαμαράκη, το οποίο λεγόταν «Λεπτομέρειες». Ένα παιδάκι το οποίο συνειδητοποιούσε πόσο σημαντικές είναι οι λεπτομέρειες στη ζωή.

Πότε ένιωσες έτοιμος περνώντας από τη διαδικασία της γραφής στο «γίνομαι συγγραφέας»; Πολύ ωραία ερώτηση. Εγώ πάντα έγραφα για να γίνω συγγραφέας. Διάβαζα πάρα πολύ, έγραφα διάφορα πράγματα. Όταν ήμουν 25 χρονών ένα βράδυ, θυμάμαι, είπα ότι θέλω να γίνω συγγραφέας. Και κάθισα και έγραψα κάτι.

Πριν δεν είχε περάσει από το μυαλό σου; Εννοείται ότι πάντα το σκεφτόμουν. Εκείνη την ημέρα απλώς ήταν που είπα ότι, αφού θέλω αυτό, ας κάνω και κάτι γι' αυτό. Γιατί έχεις τη σχολή, μετά να κάνω ένα μεταπτυχιακό, να βρω δουλειά... Επινοείς αναβολές διαρκώς. Και ενώ από παιδί το ήθελα, είναι άλλο να το λες και άλλο να το κάνεις. Όταν το κάνω περνάω καλά ή τέλος πάντων μου αρέσει. Ήθελα αυτό να μπορώ να το κάνω συστηματικά και επαγγελματικά. Ήξερα βέβαια ότι είναι πολύ δύσκολο να ζήσεις απ' αυτό. Μου άρεσε να γράφω. Αλλά δεν μου άρεσε να γράφω πράγματα τα οποία δεν θα δημοσίευα. Ήθελα αυτό που γράφω να κοινοποιηθεί. Δεν έγραφα ποτέ για τον εαυτό μου, δεν έγραφα ποτέ ημερολόγιο. Πέρα από όλα τα άλλα που είναι, το γράψιμο είναι μια μορφή επικοινωνίας.

Παρατηρώ ότι το μυαλό παίζει παιχνίδια. Μ' έναν περιεργο τρόπο μοιάζει να συνδέεται αυτό που έγραψες στα 13 σου με αυτό που έγραψες στα 40. Το ότι παίζουν πολύ μεγάλο ρόλο οι λεπτομέρειες, ας πούμε, που έγραψες εσύ στα 13 σου εμένα μου θύμισε το «Εκεί που ζούμε», τις αναλυτικές και πολύ λεπτομερείς περιγραφές. Αναρωτιέμαι αν δεν γίνεσαι στην πορεία αυτό που είσαι αλλά είναι κάτι που κουβαλάς από μικρός μέσα σου. Γι' αυτό σ' το ανέφερα. Γιατί η έμφαση στη λεπτομέρεια καθορίζει τον τρόπο που σκέφτομαι ως συγγραφέας. Όμως δεν το κατασκεύαζουμε και λίγο; Θυμάμαι αυτή την ιστορία γιατί ταιριάζει λίγο με την εικόνα που έχω σήμερα για τον εαυτό μου ως συγγραφέα. Μήπως είχα γράψει και κάτι άλλο και δεν το θυμάμαι;

Μοιάζει με αυτό που λέει ο Σπετσιώτης, ότι δηλαδή ο εαυτός μας είναι αποτέλεσμα μοντάζ, και μάλιστα τόσων μοντάζ όσοι και οι άνθρωποι που μας ξέρουν; Η αλήθεια είναι ότι παραλάσσουμε λίγο τις ιστορίες που λέμε. Εμφανίζουμε ή αποκρύπτουμε κομμάτια από την προσωπική μας εμπειρία ή και επινοούμε πράγματα που δεν έχουν συμβεί πραγματικά ανάλογα με τις ανάγκες της κάθε σχέσης μας. Φαντάζομαι ότι αν το ψάξει κανείς –αλλά δεν το πάω εκεί– έχει απόπνο από την υπαρξιστική φιλοσοφία που λέει ότι ο εαυτός μας δεν είναι μια αναλλοίωτη ουσία ούτε ζούμε με βάση αυτό που είναι ο εαυτός μας, αλλά ότι διαμορφώμαστε στην πορεία.

Πιστεύεις ότι υπάρχει δομή στο γράψιμο; Όταν διάλεγα βιβλία νεότερος, δεν ήξερα απαραίτητα τους συγγραφείς. Απλώς πήγαινα στα βιβλιοπωλεία, άνοιγα σε μια τυχαία σελίδα και αν μου άρεσε η σελίδα αγόραζα το βιβλίο. Ίσως λοιπόν απ' αυτό έχω αποκτήσει μια εμμονή κάθε πρόταση να είναι καλή, άσχετα αν το πετυχαίνω. Το γράψιμο νομίζω ότι είναι ένας συμβιβασμός ανάμεσα στο να πηγαίνει κάπου η ιστορία και να μπαίνουν μέσα στοιχεία αυθορμητισμού. Το σχέδιο ή η δομή δεν πρέπει να καταπνίξει το κομμάτι της ζωντανίας, της γλαφυρότητας. Όταν εκτελείς ένα σχέδιο κατά γράμμα όλη η χημεία της δημιουργίας φεύγει, μαζί ίσως με τη χαρά. Από την άλλη, δεν πρέπει να αφήσεις τον αυθορμητισμό να πάρει το πάνω χέ-

ρι και να προκύπτουν απλά σελίδες γοητευτικής κατά τη γνώμη σου γραφής που δεν καταλήγει πουθενά.

Το γράψιμο είναι συνέχεια της ανάγνωσης; Την προϋποθέτει; Για εμένα ναι. Πρέπει να έχεις κάποιες αναφορές. Πώς θα μιλήσεις σε μια γλώσσα που δεν έχεις ακούσει ποτέ; Η λογοτεχνία είναι ένας κώδικας. Λογοτεχνία θα κάνεις με τις λογοτεχνικές σου αναφορές. Το διάβασμα σε βοηθάει να είσαι υποψιασμένος. Να μη νομίζεις ότι πρωτοτυπείς, ότι κάνεις φοβερά πράγματα ενώ δεν κάνεις. Ο συγγραφέας μαθαίνει πολλά από τους άλλους συγγραφείς. Προφανώς ένας άνθρωπος που έχει φυσικό χάρισμα στο γράψιμο –αν υπάρχει κάτι τέτοιο– και κάτι πολύ ζωντανό να πει ο ίδιος, μια ιστορία πιθανότατα προσωπική, μπορεί να γράψει ένα καλό βιβλίο χωρίς πολλές αναφορές. Κατά βάση όμως, όταν γράφεις συστηματικά, η συγγραφή είναι η συνέχιση της ανάγνωσης με άλλα μέσα. Η διαδικασία είναι παρόμοια. Ο συγγραφέας, όταν διαβάσει, είναι σαν να γράφει.

Και πώς τότε κάποιοι φανατικοί αναγνώστες δεν γράφουν ποτέ; Αυτοί που δεν θέλουν να γράψουν είναι για εμένα το αίνιγμα. Γιατί ακούω συχνά ότι όλοι γράφουν. Ναι, γιατί άμα διαβάσεις θες και να γράψεις, είναι φυσικό. Σ' εμένα ακούγεται φυσικό τουλάχιστον. Έχω πρόβλημα με το να γράφεις χωρίς να διαβάξεις αλλά το να διαβάξεις και να θέλεις να γράψεις μου φαίνεται πολύ φυσικό.

Πώς τα πας με τις κριτικές; Μέχρι στιγμής η κριτική αποδοχή των βιβλίων μου είναι καλή. Έχω ακούσει επιφυλάξεις και αρνητικά σχόλια βέβαια, αλλά αν δεν έχεις ένα βιβλίο που να το έχουν θάψει όλοι τότε δεν μπορείς πραγματικά να πεις πώς στέκεσαι απέναντι στην κριτική. Η προδιάθεσή μου είναι να πω «αν είναι κακό, ας το πουν» και θέλω να κερδίσω από αυτό. Η αρνητική κριτική που σε πειράζει είναι αυτή που έχει κάποια βάση. Δηλαδή και εσύ ο ίδιος αμφιβάλεις. Ενώ αν είναι κάτι τελείως έξω από τον οριζόντά σου δεν σε πειράζει.

Γράφεις τώρα; Αυτή την περίοδο μαζεύω διάφορες σκέψεις και σημειώσεις αλλά όχι κάτι συγκεκριμένο.

Γενικά ποιους θαυμάζεις; Πάρα πολλούς συγγραφείς που διαμόρφωσαν σε κάποιο βαθμό τον τρόπο που σκέφτομαι τους διάβασα πριν αρχίσω να γράφω συστηματικά. Μπορεί να με έχουν επηρεάσει πολύ και σαν συγγραφέα και σαν άνθρωπο αλλά μ' έναν τρόπο που δεν αναγνωρίζω. Γιατί αν σ' έχουν επηρεάσει σαν άνθρωπο σ' έχουν επηρεάσει και σαν συγγραφέα. Αντίθετα αναγνωρίζω πιο εύκολα επιρροές από συγγραφείς που διάβασα αφοτό άρχισα να γράφω συστηματικά. Από Έλληνες, για παράδειγμα, οι συγγραφείς των γενιών του '80 και του '90 ήταν οι πρώτοι που μου έδειξαν πώς μπορεί να γίνει λογοτεχνία με τους κώδικες με τους οποίους μιλάμε τη γλώσσα σήμερα. Προφανώς, το είχαν κάνει και πολλοί άλλοι ωστόσο, μιλάω εδώ για την προσωπική αναγνωστική μου εμπειρία.

Το «Εκεί που ζούμε» είναι ένα μυθιστόρημα που διαβάζεται εύκολα, ρέει. Έρρε και τόσο πηγαία το γράψιμο από μέσα σου; Η ακριβώς το ανάποδο; Για να βγει κάτι καλό πρέπει να παιδεύτεί, να δοκιμαστεί ο συγγραφέας; Συνήθως ισχύει το ανάποδο. Δηλαδή το βιβλίο που διαβάζεται εύκολα έχει πίσω του πολλή δουλειά. Και μπορεί να είναι και δουλειά που έχει γίνει σε άλλα κείμενα, τα οποία δεν ολοκλήρωσες ποτέ, ή δεν θέλησες να δημοσιεύσεις, αλλά σε έφεραν πιο κοντά στο ύψος ή την οπτική γωνία του συγκεκριμένου βιβλίου. Για το «Εκεί που ζούμε», μια πρώτη γραφή μου πήρε έξι μήνες και μια δεύτερη γραφή, όπου ουσιαστικά το ξαναέγραψα, κράτησε τρεις τέσσερις μήνες. Ήμουν ανασφαλής γιατί δεν είχα γράψει ποτέ κάτι τόσο μεγάλο. Το άφησα ένα χρόνο να τελειώ, πριν το πιάσω ξανά. Μέσα σ' αυτό το χρόνο έκανα ένα μεταπτυχιακό. Πήρα σχόλια από φίλους, και το δούλεψα άλλους 6-7 μήνες. Άρα η δουλειά ήταν 2 χρόνια περίπου. Όταν έγραφα όμως, το έκανα σε καθημερινή βάση. ►

Χρίστος Κυθρεώτης
«Εκεί που ζούμε»
εκδ. Πατάκης

Ποιοι είναι οι ήρωες του βιβλίου; Ποιους ανθρώπους επιλέγεις; Τους χαρακτήρες τους βρίσκεις από τη ζωή, είτε είναι στενός κύκλος, ή κάτι που έχεις δει σε μια καφετέρια. Και τους βρίσκεις και στη λογοτεχνία. Από άλλα βιβλία. Συνήθως το ερέθισμα είναι κάτι που έχεις βιώσει ή έχεις δει, σε μια κοινωνική συναναστροφή ή παρατηρώντας και ο ήρωας παίρνει ζωή από χαρακτήρες παρόμοιους που έχεις διαβάσει.

Υπάρχουν πράγματα που δεν λέει ο χαρακτήρας; Πάλι είναι ωραία ερώτηση. Είναι ωραίες οι ερωτήσεις που κάνεις (γέλια). Υπάρχουν διάφορες προσεγγίσεις στην αφήγηση. Μπορείς να δουλέψεις πολύ με τον υπαινιγμό ως αφηγητής. Υπάρχουν όμως και αφηγητές που λένε πολλά. Ο Σπετσιώτης είναι ένας αφηγητής που λέει πολλά. Μοιράζεται με τον αναγνώστη σκέψεις και απόψεις που έχει. Δεν ήθελα να αφήσω τυφλά σημεία, πράγματα δηλαδή που ο αφηγητής δεν βλέπει για τον εαυτό του και τα βλέπει ο αναγνώστης. Αυτό είναι συνήθως ένα πολύ ενδιαφέρον στοιχείο για τον αναγνώστη, όμως ο συγκεκριμένος αφηγητής δεν έχει τέτοια πράγματα. Όχι γιατί δεν υπάρχουν, αλλά επειδή ό,τι μπορούσα εγώ να φανταστώ για τη ζωή του το έβαλα. Υπάρχουν πράγματα που δεν βλέπει αλλά δεν τα βλέπω ούτε και εγώ.

Πώς κατέληξες σ' αυτόν τον τίτλο; Ήταν η μέρα που θα το παρέδίδα στον εκδότη, είχα έναν τίτλο εργασίας... αλλά δεν είχα καταλήξει. Σκέφτηκα ένα ποίημα του Σεφέρη για τις ημέρες και διάφορα τέτοια. Μου ήρθε εκείνο το ποίημα του Φίλιπ Λάρκιν που ξεκινάει με το «*Days are where we live*». «Οι μέρες είναι εκεί που ζούμε». Και σκέφτηκα «Εκεί που ζούμε». Αυτό είναι! Ταίριαζε και με το κλίμα του βιβλίου.

Γιατί τυραννά τόσο πολύ η αλλαγή των Σπετσιώτη; Φοβάται ο άνθρωπος την αλλαγή; Είναι αλήθεια αυτό. Νομίζω ότι πιο πολύ έχει πρόβλημα με την αλλαγή που θα προκαλέσει ο ίδιος. Δηλαδή όταν όλα τα ενδεχόμενα μπροστά σου είναι κάπως παρόμοια και δεν βρίσκεις το ένα προτιμότερο από το άλλο τότε είναι δύσκολο να πάρεις την απόφαση. Τον τυραννά πολύ η απόφαση νομίζω και όχι τόσο η αλλαγή.

Η πλοκή και περισσότερο οι χαρακτήρες έχουν τόσες προεκτάσεις, θίγουν τόσα θέματα που είναι πραγματικά αδύνατο να πεις με δυο λόγια την ιστορία. Εσύ τι θα έλεγες; Τι ιστορία είναι αυτή; Πιο πολύ νομίζω είναι το «τι λέμε όταν δεν έχουμε καμιά ιστορία να πούμε, όταν τα έχουμε πει όλα». Ολόκληρο το κλίμα της εποχής δεν σε αφήνει να ανοιχτείς προς το μέλλον, ο μακροχρόνιος σχεδιασμός δεν ευνοείται από την κρίση και τα λοιπά. Δεν υπάρχει αφήγηση, δεν λέμε ιστορία, η ζωή μας δεν μπορεί εύκολα να είναι μια μνημειώδης ιστορία που μπορεί να αντιπροσωπεύσει μια εποχή. Ωστόσο συνεχίζουμε να μιλάμε, κάτι θέλουμε να πούμε. Και τι λέμε; Λέμε τον χρόνο στην πραγματικότητα. Αυτό είναι το βιβλίο.

Το ενδιαφέρον στο βιβλίο είναι η ιδέα ότι έχει μια ζωή γεμάτη, ένα 24ωρο, αλλά ταυτόχρονα δεν συμβαίνει και τίποτα εντυπωσιακό. Πώς ένα βιβλίο χωρίς ιδιαίτερα ενδιαφέροντα συμβάντα καθίσταται ενδιαφέρον; Δεν υπάρχει τίποτα συγκλονιστικό πράγματι. Δεν γίνεται τίποτα. Γι' αυτό σου λέω «τι λέμε όταν δεν έχουμε να πούμε τίποτα». Ήταν συνειδητή επιλογή, εννοείται. Το στοιχείο ήταν πώς αυτό θα γίνει ενδιαφέρον. Έπρεπε να γίνει μέσω της γραφής. Πώς θα βρεις μια ενδιαφέρουσα οπτική γωνία, αυτό είναι πάντα το στοιχείο. Ακόμα και τα βιβλία που έχουν μια πολύ δυνατή ιστορία δεν είναι συναρπαστικά αποκλειστικά γι' αυτό. Αλλά και γιατί ο χαρακτήρας λέει τα πράγματα από μια ιδιαίτερη αφηγηματική οπτική γωνία, που τη βρίσκει ενδιαφέρουσα ο αναγνώστης, ανεξαρτήτως αν του αρέσει ή όχι.

Ο Σπετσιώτης τι αντικατοπτρίζει; Την αποτυχία της γενιάς; Τις χαμένες ευκαιρίες; Την μιζέρια της γενιάς της κρίσης; Την προσκόλληση στα παλιά; Σκέφτομαι την ερώτηση με τον όρο «αντιπροσωπεύει». Εμένα με παιδεύει αυτό. Πρέπει να αποφύγεις τον κίνδυνο να κάνεις πεζογραφία σαν να κάνεις κοινωνιολογία. Να έχεις δηλαδή έναν ανθρώπινο τύπο. Από την άλλη, εάν ο ήρωας που φτιάχνεις δεν αφορά κανέναν εκτός από τον εαυτό του τότε τι νόημα έχει; Άρα κάτι αντιπροσωπεύει. Πρέπει να πετύχεις ένα συμβιβασμό ανάμεσα στη φυσικότητα, στο να είναι ο ήρωας ένας πραγματικός άνθρωπος, και από την άλλη πρέπει να αφορά αυτό που συμβαίνει και κάποιον άλλον. Ο συγκεκριμένος εκφράζει λίγο την αμηχανία της ελληνικής κοινωνίας τα τελευταία σαράντα χρόνια μετά τη χρεοκοπία πολλών πραγμάτων και την ανάγκη να ζήσει μια ζωή που δεν είναι απλώς άθροισμα στιγμών.

Υπάρχουν μέρες που συνοψίζουν όλη μας τη ζωή; Όλες. Σίγουρα κάποιες μέρες πιο emblematic. Αν έχεις μια μέρα ενός ανθρώπου, πρόσβαση στις σκέψεις του και σε αυτά που κάνει και έχεις διάθεση να δεις τη ζωή του, θα τη δεις. Κάθε μέρα.

Διαβάζοντας το βιβλίο κάθε αναγνώστης πιστεύω πως βρίσκει κομμάτια του εαυτού του, ταυτίζεται με τον ήρωα. Σκέψεις του καθενός είναι ψηφίδες της σκέψης του. Αν έχεις κοινά βιώματα, αν είσαι δικηγόρος ας πούμε, είναι πιο εύκολο. Για μένα αυτό είναι θετικό και χαίρομαι πολύ που το λες. Μου αρέσει να μου λένε οι αναγνώστες «είδα τον εαυτό μου», επειδή και εμένα σαν αναγνώστη μου αρέσει να μου τυχαίνει. Ο ήρωας βέβαια που επέλεξα είναι σε γενικές γραμμές ο μέσος άνθρωπος, ο οποίος πιστεύω κάνει αυτές τις σκέψεις. Μπορεί να μην τις κάνει με αυτά τα λόγια γιατί αυτό έχει να κάνει με τη μόρφωση, το περιβάλλον, με το τι κώδικες χρησιμοποιεί. Το καλό είναι ότι όταν διαλέγεις μια κοινή τετριμμένη εμπειρία όλοι μπορούν να φανταστούν κάτι ανάλογο. Το θέμα είναι όποιον ήρωα και να έχεις, να μην τον υποτιμήσεις. Να του δώσεις όσα έχεις και ας τα αξιοποιήσει αυτός όπως μπορεί. Να μη θεωρήσεις ότι κάποιος άνθρωπος είναι πιο απλός από εσένα.

Τι απαντάς όταν σου λένε ότι έχεις γράψει ένα από τα ωραιότερα μυθιστορήματα; Τι να απαντήσω; (γέλια). Διαβάστε περισσότερα βιβλία! Προφανώς κάθε συγγραφέας θεωρεί ότι αυτό που έγραψε είναι καλό για να θέλει να το εκδώσει. Λοιπόν χαίρομαι πολύ όταν μου το λένε, ντρέπομαι λίγο βέβαια. Κάποια τα βρίσκω υπερβολικά. Υπάρχουν άπειρα καλύτερα βιβλία να διαβάσεις. Υπάρχει και το υποκειμενικό στοιχείο ωστόσο. Μπορεί κάποιος να το λέει γιατί νιώθει πολύ κοντά του παρότι έχει διαβάσει πολλά καλύτερα βιβλία.

Ποια είναι η φιλοσοφία σου για τη ζωή; Μάλλον έχω αλλά δεν την έχω σκεφτεί συνειδητά. Κάποιες στάσεις έχω περισσότερο απέναντι στα πράγματα. Προσπαθώ να δίνω χώρο στα πράγματα. Να δίνω αέρα, χρόνο, περιθώριο...

Σ' ευχαριστώ πολύ για τη συζήτηση. Εγώ ευχαριστώ πάρα πολύ, Πάρι!

Ο **Χρίστος Κυθρεώτης** είναι αυτό που περιμένα. Μια ήρεμη λογοτεχνική δύναμη. Ταπεινός, στωικός παρατηρητής που έχει ένα σπάνιο ταλέντο να παρατηρεί καταστάσεις, να συλλαμβάνει το πνεύμα τους και να το μεταφράζει σε λέξεις. Αφού μου υπογράφει μερικά βιβλία κλείνουμε αυτή τη συζήτηση, πίνοντας μια τελευταία γουλιά από το λευκό κρασί που είχαμε παραγγείλει. Καθώς τον αποχαιρετώ σκέφτομαι ότι ανυπομονώ να δω την κινηματογραφική εκδοχή του «Εκεί που ζούμε». **Α**

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ
ΜΕ ΑΙΤΙΑ

Στα κύματα της Βαλτικής

Του ΑΡΗ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ

Σαν ήμουνα παιδάριο του δημοτικού, η γιαγιά μου με έπαιρνε τα καλοκαίρια και παραθερίζαμε σε λουτρόπολη του Ευβοϊκού, γνωστή και ως Αιδηψός. Δεν υπήρχαν τότε τα μπουτίκ ξενοδοχεία, ούτε οι περικομψες καφετέριες με τη δυνατή μουσική (ευτυχώς). Υπήρχε η ραστώνη του απομεσήμερου κι ο ηλιόσπορος στα θερινά σινεμά. Στους δρόμους της λουτρόπολης περπατούσαν με λευκές πετσέτες στους ώμους κάτι ευσταλή γερόντια που αναζητούσαν την πηγή της αιώνιας νιότης στα ιαματικά λουτρά της περιοχής. Τα τζιτζίκια τερέτιζαν. Δεν ακούγονται τζιτζίκια στο κομψό αυτό μυθιστόρημα του Γερμανού Έντουαρντ φον Κάιζερλινγκ κι ας εξελίσσεται σε λουτρόπολη. Ίσως επειδή η τοποθεσία βρίσκεται στον βορρά της Βαλτικής θάλασσας, κι αυτό που ακούγεται συνήθως είναι το λυσοσμόνημα του ανέμου και των κυμάτων το βουητό. Εκεί, κοντά στην Έσχατη Θούλη, παραθερίζουν οι ήρωες του Κάιζερλινγκ. Μια οικογένεια αριστοκρατών κοντά στις καλύβες των ψαράδων.

Τον αναγνώστη έλκει μια πανέμορφη κόμισσα που εγκατέλειψε τον γηραιό σύζυγό της για να βρει απάγκιο στην αγκαλιά ενός βουκόλου ζωγράφου που ανέλαβε να κάνει το πορτρέτο της κι αντ' αυτού την οδήγησε να εγκαταλείψει το σπιτικό της. Μέγα όνειδος στο αριστοκρατικό περιβάλλον. Επειδή, όπως λέει και μια άλλη ηρωίδα του βιβλίου: «Είναι τρομερή ευθύνη να έχεις τόσο ομορφιά».

Η απαρνηθείσα τα προνόμια της νεαρής κόμισσα αναστατώνει τα ιαματικά λουτρά με την εμφάνισή της. Τα αρσενικά μαζεύονται γύρω της σαν το μελίσι γύρω από άνθος με μπόλικη γύρη. Εκείνη, γνήσια ανάφτρα, δεν τους αρνείται την ευνοία της, με αποτέλεσμα ο νεαρός ζωγράφος που την οδήγησε στην ανομία να δέχεται τώρα εξ αλλοτρίων τα ίδια.

Ο αναγνώστης περιφέρεται, χάρη στην πένα του συγγραφέα και τη μετάφραση της Αναστασίας Χατζηγιαννίδη, στην ακρογιαλιά όπου σκάνε τα κύματα της Βαλτικής, βουτάει στα παγωμένα νερά, συμμετέχει σε χωριά-

νικο γιορτάσι, βγαίνει για ψάρεμα στη φεγγαράδα και αφουγκράζεται το κάλεσμα των σειρήνων.

Τίθεται για μια ακόμη φορά το ερώτημα κατά πόσον δυο άνθρωποι από διαφορετικές τάξεις μπορούν να συνυπάρξουν και να ζήσουν μαζί αρμονικά. Το ίδιο ερώτημα έχει τεθεί εξάισια στην ταινία του Γουίλιαμ Γουάιλερ «Ο συλλέκτης» – ταινία που πρωταγωνιστεί ο Τέρενς Σταμπ κι αξίζει οπωσδήποτε να αναζητήσετε.

Δυο λόγια για τον εκδοτικό οίκο Loggia. Είναι καινούργιος κι ανήκει σε συγγραφέα και μάλιστα καλό συγγραφέα. Ομιλώ για τον Νίκο Κουφάκη, που έχει εκδώσει

μια συλλογή με διηγήματα στον Κέδρο με τίτλο «Οικογενειακή πορσελάνη». Πώς αποφάσισε να ασχοληθεί με τις εκδόσεις δεν γνωρίζω. Ξέρω όμως ότι κάνει εξαιρετική δουλειά, αν κρίνω από τους τίτλους του οίκου του. Επιστρέφοντας στο βιβλίο του Γερμανού φον Κάιζερλινγκ, συνειδητοποιώ τώρα ότι κι αυτό με μια οικογενειακή πορσελάνη ασχολείται, μια πορσελάνη βέβαια αριστοκρατική που ο καιρός έχει αρχίσει να ραγίζει, καθώς η εποχή της Χρυσής Βίβλου φτάνει στο τέλος της και το φάντασμα μιας Decadance αρχίζει να πλανάται πάνω από την Ευρώπη. Θα κλείσει κι αυτή τον κύκλο της, όπως το θρυλικό μπαρ Decadence, που μας γαλούχησε ευφρόσυνα τη δεκαετία του '80 στα ψηλώματα των Εξαρχείων.

Κλασικά μυθιστορήματα στο Goodreads

Κάναμε το πείραμα με την «Αλίκη στη Χώρα των Θαυμάτων»
του Lewis Carroll

Του ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ

Έξαλλες «κριτικές» κλασικών, εγνωσμένης αξίας, πραγματικά μεγάλων και διαχρονικών μυθιστορημάτων, από αναγνώστες στο Goodreads. Σταχυολογούμε ένα ελάχιστο μόνο δείγμα από όσα μπορεί να διαβάσει κανείς αν ανατρέξει στις φαρμακερές κριτικές με ένα αστεράκι. Τις μεταφέρουμε σχεδόν αυτούσιες, μεταφρασμένες από τα αγγλικά. Εμάς μάς έκαναν να χαμογελάσουμε. Σήμερα, η υπέροχη «Αλίκη στη Χώρα των Θαυμάτων» του Lewis Carroll. Διαβάστε τη μετάφραση του Μένη Κουμανταρέα από τις Εκδόσεις Πατάκη.

ρούνε να πάνε τα πράγματα;»
⇒ Η απάντηση στην ερώτηση: «Τι είναι προτιμότερο, να διαβάσει ένα παιδί την «Αλίκη στη Χώρα των Θαυμάτων» ή να δει ένα πολύ χαμηλής ποιότητας παιδικό στην τηλεόραση;» είναι: «Να έχει χαμηλά την τηλεόραση».
⇒ Τι αναιδέστατοι ήρωες, όλοι τους. Τι αγενείς. Πόσο απαίσιοι! Και η Αλίκη; Η χειρότερη απ' όλους. Ωραία μηνύματα, μπράβο —θα σας ειδοποιήσουμε.
⇒ Δεν είμαι σίγουρος πως είναι παιδικό βιβλίο. Πιστεύω πως το κατέταξαν εκεί μπας και πουλήσει τίποτε. Πατί για μεγάλους ΔΕΝ είναι. Όμως δεν είναι ούτε για παιδιά. Σοβαρά τώρα, δεν είναι για κανέναν.

- ⇒ Μεγάλη βλακεία.
- ⇒ Ότι παίρνει στα χέρια της η Disney, το κάνει σαν τα μούτρα της.
- ⇒ Δεν υπάρχει τίποτε λογικό σε αυτό το βιβλίο. Είναι μια μπαλαφάρα από την αρχή μέχρι το τέλος.
- ⇒ Ελπίζω να μην το διαβάσει ποτέ κανένα παιδί.
- ⇒ Υπάρχει πιο πολύ νόημα σε μια δαγκωνιά μήλο από ό,τι σε ολόκληρη την «Αλίκη στη Χώρα των Θαυμάτων».
- ⇒ Πέφτει σε μια τρύπα, γνωρίζει διάφορους τρελούς, έχει και κάτι ποιηματάκια με παλαβές ρίμες και... εκμ... και τελειώνει. Τρομερό βιβλίο, τι να σας πω.
- ⇒ Μοιάζει γραμμένο από δεκατετράχρονη μαθήτρια. Και όχι από τις καλές δεκατετράχρονες μαθήτριες.
- ⇒ Πλάκα-πλάκα, τα τρία πρώτα κεφάλαια είναι καλά, αλλά μετά το βιβλίο παίρνει την κατηφόρα και γίνεται ανεπανόληπη ανόητο. Σήμερα δεν θα έβγαине με την καμιά. Πάρτε επιμελητή, μάθετε να γράφετε.
- ⇒ Ο τύπος πρέπει να έπαιρνε πολλά ναρκωτικά. Και ψιλοχαλασμένα.
- ⇒ Το παράτησα είκοσι σελίδες πριν το τέλος, αν και θα μπορούσα να το παρατήσω και ΜΙΑ σελίδα πριν το τέλος, απλώς και μόνο για να του τη σπάσω. Τι ανοησία, Θεέ μου!
- ⇒ Ο συγγραφέας θα μπορούσε να γράψει τα αντίθετα από αυτά που έγραψε, ή εντελώς άλλα, ή μία άλλη σειρά από επίσης ό,τι να 'ναι καταστάσεις, να του βάλει τον ίδιο τίτλο, και να το κυκλοφορήσει κανονικά, σαν να ήταν το ίδιο βιβλίο. Και πάλι κάποιοι θα το έλεγαν... «κλασικό». Τι ζούμε, ρε σεις.
- ⇒ Προσπάθησα να το διαβάσω στον γιο μου που είναι τριών χρονών στα τέσσερα, και νομίζω ότι με μίσησε. Τύπου, «Να μιλήσουμε για τον Κέβιν».
- ⇒ Είπαμε να γράφουμε ανοησίες, αλλά όχι και ότι μάς κατέβει, ρε φίλε. Καθίστε και σκεφτείτε λιγάκι. Σοβαρευτείτε.
- ⇒ Ότι δηλαδή άρεσε σε κάποιον αυτό και είπε, «Ναι, ας το τυπώσουμε, πόσο χειρότερα μπο-

- ⇒ Μούφα. Σόρι κιόλας, αλλά μούφα.
- ⇒ Ο τύπος ήταν ανώμαλος, ξεμονάχιαζε και φωτογράφιζε κοριτσάκια, τα πασπάτευε, τους έπαιρνε δώρα, φουστανάκια, κορδελίτσες... Σήμερα θα ήταν στη φυλακή και θα κρεμιόταν εκεί μέσα.
- ⇒ Τι είναι κλασική λογοτεχνία τελικά; ΑΥΤΟ; Πάτε καλά ορισμένοι;
- ⇒ Σιχαμένο κορίτσι. Όλο αναιδία και τουπέ. Την αντιπάθησα τρομερά. Μέχρι και κλοτσιές σε ανύποπτα αγοράκια ρίχνει — και τα πετάει στις καμινάδες. Τι πρότυπο!
- ⇒ Χαμπάρι δεν έχω τι έγινε στο βιβλίο. Αλλά πιθανόν ξέρω περισσότερα από τον συγγραφέα του.
- ⇒ Συγχαρητήρια για τις επιλογές του υπουργείου, που μου το βάλανε και στα σχολεία αυτό το αίσχος!
- ⇒ Κάποιες καλές ιδέες εδώ κι εκεί θα μπορούσαν να δώσουν κάποια άλλα βιβλία. Αλλά αν τα έγραφε κάποιος άλλος. Ο τύπος αυτός όχι. Δεν ξέρει να αναπτύσσει μία ιδέα, δεν ξέρει το παραμικρό από δομή, είναι πανάσχετος.
- ⇒ Θα σας πω ένα πράγμα: όταν αναρωτιέστε αν αυτό που διαβάζετε είναι σι' αλήθεια αριστούργημα ή βλακεία, τότε είναι βλακεία. Αυτό ισχύει 100% για την «Αλίκη στη Χώρα των Θαυμάτων».
- ⇒ Ένα σωρό άσχετα μεταξύ τους πράγματα που φτιάχνουν (δθήεν) ένα βιβλίο, δεν είναι τελικά παρά ένα σωρό άσχετα μεταξύ τους πράγματα που φτιάχνουν μια μεγαλειώδη ανοησία.
- ⇒ Βιβλίο-απάτη.
- ⇒ Έχω διαβάσει κι άλλα κλασικά βιβλία που ήταν φρόλες, αλλά αυτό είναι στην κορυφή της λίστας μου.
- ⇒ Κάνει κακό στα παιδιά, μην τους το παίρνετε. Παιδόφιλος!
- ⇒ Η εναλλαγή των σκηνών είναι τόσο απότομη και χάλια, που σε κάνει να θες να τσιρίξεις.
- ⇒ Σίγουρα υπάρχουν χειρότερα βιβλία από αυτό. Απλώς εκείνα δεν έκαναν σουξέ. Τώρα, τι μέσον είχε ο τύπος, δεν ξέρω, θα σας γελάσω.
- ⇒ Έχει ξεσηκώσει ΟΛΑ τα αστεία από την παλιά ταινία κινουμένων σχεδίων, και τα έχει κάνει α-γνώ-ρι-στα. Και μόνο γι' αυτό, βέβαια, του αξίζει ένα αστεράκι. ●

ΜΙΣΑΝΘΡΩΠΟΣ

ΜΟΛΙΕΡΟΥ

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ ΑΝΤΖΕΛΑ ΜΠΡΟΥΣΚΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΩΡΓΑΛΗΣ ΜΑΡΙΑ ΔΙΑΚΟΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ
ΠΑΡΘΕΝΟΠΗ ΜΠΟΥΖΟΥΡΗ ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΠΑΝΑΔΗΣ
ΘΑΝΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΤΣΙΛΙΚΑ
ΧΑΡΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΚΑΖΕΠΗΣ ΘΑΝΟΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΙΑΝΝΑΣ ΧΟΥΣΜΕΝ

ΘΕΑΤΡΟ ΣΦΕΝΔΟΝΗ

ΜΑΚΡΗ 4 ΑΘΗΝΑ ΣΤΑΣΗ ΜΕΤΡΟ: ΑΚΡΟΠΟΛΗ

ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΩΣ
29 ΜΑΪΟΥ 2022
ΠΕΜΠΤΗ - ΣΑΒΒΑΤΟ 21:00 / ΚΥΡΙΑΚΗ 19:30

ΠΡΟΠΩΛΗΣΗ VIVA.GR
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ 694 5054160

ΣΥΜΠΑΡΑΓΙΣΗ ΘΕΑΤΡΟ ΔΩΜΑΤΙΟΥ

Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΕΙΤΑΙ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ATHENS ATHENS GR

ΣΙΝΕΜΑ

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΚΑΪΜΑΚΗ

critic's CHOICE

Doctor Strange in the Multiverse of Madness **

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Σαμ Ράιμι ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Μπένεντικτ Κάμπερματς, Ελίζαμπεθ Όλσεν, Τσιουετέλ Ετζόφορ, Μπένεντικτ Γουόνγκ, Ρέιτσελ Μακ Άνταμς

Με βαριά καρδιά ο Στίβεν Στρέιντζ πηγαίνει στο γάμο της πρώην του Κριστίν, με την οποία είναι ακόμη ερωτευμένος. Η τελετή διακόπτεται όταν ένα τεράστιο χταπόδι εμφανίζεται από το πουθενά και σκορπά τον θάνατο. Ο Δρ Στρέιντζ αναλαμβάνει δράση και μαζί με ένα φίλο από τα παλιά, τον Γουόνγκ, κατορθώνουν να σκοτώσουν το τέρας σώζοντας ταυτόχρονα ένα κορίτσι από τα θανατηφόρα πλοκάμια του. Η μυστική δύναμη της κοπέλας είναι πως μπορεί να μεταφέρεται από σύμπαν σε σύμπαν και για αυτό έχει μπει στο μάτι της ισχυρότερης μάγισσας του κόσμου, της Γουάντα Μαξίμοφ.

Το πρώτο φιλμ του «Dr Strange» το 2016 ήταν σκηνοθετημένο από τον Σκοτ Ντέρικσον («Ο εξορκισμός της Έμιλι Ρόουζ»), κόστισε γύρω στα 200 εκατομμύρια δολάρια και συγκέντρωσε σχεδόν 700 εκατομμύρια από τις διεθνείς αγορές. Θα έχει ενδιαφέρον να δούμε πως θα αντιδράσει το κοινό της μετά κορωνοϊού εποχής στη στιλιζαρισμένη άποψη του Σαμ Ράιμι, δημιουργού της πρώτης τριλογίας του Σπίντερμαν στα οοs (με τον Τόμπι Μαγκουάιρ) και θιασώτη των ταινιών τρόμου. Είναι προφανές ότι η νέα περιπέτεια του μάγου της Marvel, τον οποίο υποδύεται και πάλι ο Μπένεντικτ Κάμπερματς, απευθύνεται κυρίως στους πιστούς οπαδούς του κόμικ ήρωα. Η 28η ταινία της MU έχει σαφέστατο σεναριακό προσανατολισμό καθώς η πλοκή της ενώνεται με το νήμα προηγούμενων φιλμ, όπως την «Τελευταία Πράξη» των Εκδικητών αλλά και την κοινή περιπέτεια του ήρωα με τον Σπίντερμαν στο «No way home». Οι γνώστες των ταινιών αυτών ξέρουν ότι τα ξόρκια του DrStrange έχουν κάνει άνω κάτω τον πλανήτη καθώς άνοιξαν τις πύλες στα πολυσύμπαντα προκαλώντας ανυπολόγιστες ζημιές. Στο «Multiverse of Madness» αυτό το μοτίβο πηγαίνει ένα βήμα παραπέρα, προσθέτοντας στοιχεία (τα όνειρα που βλέπουμε είναι σύμφωνα με το σενάριο οι εμπειρίες που βιώνουμε σε κάποιο άλλο σύμπαν) που συνεισφέρουν ως προς τη δημιουργική κατεύθυνση μιας ιστορίας που θέλει να είναι διασκεδαστική αλλά και δραματική ταυτόχρονα. Για το δεύτερο σκέλος οι δημιουργοί του φιλμ εστιάζουν την προσοχή τους στην πανίσχυρη Γουάντα της Ελίζαμπεθ Όλσεν που θέλει να έχει την ύψιστη δύναμη ώστε να είναι συνέχεια με τα παιδιά της, δύο αγόρια που βλέπει μονάχα στο όνειρο της. Ο Σαμ Ράιμι επιλέχτηκε για να κάνει τις παραπάνω συνθήκες όσο πιο συναρπαστικές γίνεται. Δεν τα καταφέρνει καλά καθώς η ανισότητα χαρακτηρίζει την αφήγησή του. Στα σημεία που το φιλμ επιχειρεί να γίνει πιο σκοτεινό ο έμπειρος Ράιμι διαθέτει το know how: η σκηνή που η τραυματισμένη Γουάντα καταδιώκει τον ήρωα με τις δύο γυναίκες είναι βγαλμένη από τη δεξαμενή του φιλμικού τρόμου. Όμως ο ενθουσιασμός λείπει στα υπόλοιπα σημεία του έργου. Το χιούμορ είναι από ελάχιστο έως άστοχο, οι σκηνές δράσης (με εξαίρεση τα περάσματα από το ένα σύμπαν στο άλλο όπου τα ειδικά εφέ οργιάζουν) όσο περνά η ώρα γίνονται μονότονοι και τα σημεία που έχουν κάτι διαφορετικό να πουν είναι όταν επιστρατεύονται εμβληματικοί χαρακτήρες από άλλες ταινίες της Marvel, για να μπει ξανά η λέξη έκπληξη στο λεξικό του φιλμ.

JUST THE FACTS

Doctor Strange in the Multiverse of Madness (")
I put a spell on you

Δωμάτιο 108 (""")
Αθώς ή ένοχος;

Ο Πύργος του Downton 2: Μια Νέα Εποχή (""½)
Οι Κρόουλι της νέας εποχής

FullTime (""")
Αγώνας για επιβίωση στο σύγχρονο Παρίσι

100% λύκος (")
Η δύναμη της αγέλης

Πικροδάφνες
Εργάτριες του σεξ στην Αθήνα

ΑΔΙΑΦΟΡΗ *
ΜΕΤΡΙΑ **
ΚΑΛΗ ***
ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ ****
ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ *****

People are strange

Ο Πύργος του Downton 2: Μια Νέα Εποχή

(DOWNTON ABBEY: A NEW ERA) **1/2

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Σάιμον Κέρτις
ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Χίου Μπόνβιλ, Ελίζαμπεθ ΜακΓκόβερν, Μάγκι Σμιθ, Μισέλ Ντόκερι

Οι ένοικοι του Πύργου του Ντάουντον αντιμετώπιζαν με τη νέα εποχή όταν μια κινηματογραφική εταιρεία νοικιάζει τον πύργο για μια βωβή ταινία.

Όλοι σχεδόν οι ηθοποιοί της σειράς είναι εδώ, όμως τα φώτα πέφτουν στη Βάιολετ-Μάγκι Σμιθ που δεν έχει μόνο κορυφαίες ατάκες αλλά και τον ρόλο κλειδί για την συνέχιση της οικογένειας. Το πέρασμα σε μια νέα περίοδο γίνεται με απρόσμενα απλό και θελκτικό τρόπο.

Δωμάτιο 108 (L' ENNEMI) ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Στεφάν Στρεκέρ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Ζερεμί Ρενιέ, Αλμά Χοδορόφσκι, Εμανουέλ Μπερκό

Διάσημος πολιτικός κατηγορείται ότι σκότωσε τη νεαρή γυναίκα του.

Πίσω από μια τυπική ιστορία αστυνομικού ενδιαφέροντος αναπτύσσεται τα θέματα που τον απασχολούν και τα εντάσσει με μια εμπνευσμένη σε μια καλοκουρδισμένη ιστορία που εκτός από διεξοδική μελέτη για την ανθρώπινη φύση γίνεται κι ένα συναρπαστικό θρίλερ μυστηρίου.

Full Time (À PLEIN TEMPS) **

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Ερίκ Γκραβέλ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Λορ Καλαμί, Αν Σουάρες, Ζενεβιέβ Μινς, Νολάν Αριζμαντί, Συρίλ Γκουέι

Η Ζιλί, αρχικαμαριέρα σε 5άστερο ξενοδοχείο στο Παρίσι, μεγαλώνει μόνη τα δύο ανήλικα παιδιά της.

Η Λορ Καλαμί είναι το πιο δυνατό στοιχείο του προσχηματικού μελοδράματος που εστιάζει στην προσπάθεια της ηρωίδας να τα φέρει βόλτα. Η πραγματικότητα της Ζιλί είναι καλά σχεδιασμένη αλλά το πρόβλημα σχετίζεται με την επιδερμική σκιαγράφηση του χαρακτήρα της.

>>> Το παιδικό animation «100% λύκος» (") είναι μια διεθνής συμπαραγωγή που έχει για ήρωα ένα 14χρονο που θέλει να βαδίσει στα ένδοξα πεδία των τρομερών λυκανθρώπων της οικογένειάς του αλλά την κρίσιμη πανσέληνο της αναγέννησής του μεταμορφώνεται σε χαριτωμένο ροζ κανίς! Διδακτισμός και πολιτική ορθότητα στη συσκευασία ενός συμμαθούς animation που απευθύνεται κυρίως στην πιτσιρικάριά.

>>> Οι «Πικροδάφνες» της Πάολα Ρεβενιόπη είναι ένα ντοκιμαντέρ για τις παλιές ερωτικές πιάτσες της Αθήνας που τείνουν να εξαφανιστούν.

«Δεν είμαι κάνα τέρας. Είμαι απλώς μια μητέρα» (In Gouanthe Elyzabeth Olsén στο «Doctor Strange in the Multiverse of Madness»)

Stella: Το νέο album για τη Sub Pop

⇒ Η ιστορία το έχει ότι στα τέλη της δεκαετίας του '60 ή τις αρχές της δεκαετίας του '70, η **Αρλέτα** που ήδη γνώριζε αρκετά μεγάλη επιτυχία στην Ελλάδα, ηχογράφησε ένα demo με αγγλόφωνα τραγούδια, που θέλησε να προωθήσει μέσω της δισκογραφικής της εταιρείας, της Lyra, στο εξωτερικό. Η ιστορία το έχει ότι ο τότε μεγάλος διευθυντής της εταιρείας, ο **Αλέκος Πατσιφάς** –για τον οποίο έχουν γραφτεί ύμνοι, και δικαίως, μέσα στα χρόνια– αποφάσισε να κρατήσει το demo στο συρτάρι του και να μην το στείλει πουθενά για να μη χάσει την Αρλέτα από την ανερχόμενη –πραγματικά– δισκογραφική αγορά της Ελλάδας. Αν αληθεύει αυτή η αχαρκτήριστη κίνηση, είναι παρήγορο που σήμερα η τεχνολογία έχει ξεπεράσει για πάντα τέτοιους είδους πρακτικές. Έτσι, το demo σου είναι εύκολο να φτάσει σε κάθε δισκογραφική εταιρεία στον κόσμο κι αν κάποιο στέλεχος της μυριστεί κάτι ενδιαφέρον, δεν είναι απίθανο να υπογράψεις ένα συμβόλαιο. Προφανώς είναι ευκολότερο αν έρχεσαι από την Αμερική ή τη Βρετανία απ' ό,τι αν έρχεσαι από τη -διόλου- ανερχόμενη –πλέον– δισκογραφική αγορά της Ελλάδας. Να όμως που η **Stella** τα κατάφερε και η ιστορική **Sub Pop** έχει να πει για τον επερχόμενο δίσκο της τα εξής: «Η *Sub Pop* ανακοινώνει με μεγάλη χαρά την ένταξη της Ελληνίδας *Stella* στον εμβληματικό κατάλογο των καλλιτεχνών της. Με καταγωγή από την Αθήνα, η *Stella* έχει προ πολλού αποδείξει την έμφυτη ικανότητά της να διηγείται ιστορίες με *old-school* pop ύμνους για τα πάθη και την έκσταση του έρωτα». Με βασικό συνεργάτη και παραγωγό τον **Redinho** από τους **Sweet Shop Boys**, η *Stella* αποκάλυψε πρώτα το «*Charmed*», που αποδείχτηκε απίστευτα εθιστικό και μόλις πριν από μερικές μέρες το εξαιρετικό «*Up And Away*», που μιλάει για δύο μουσικούς του ρεμπέτικου κι έχει πολλά στοιχεία ελληνικού ήχου. Περιμένουμε την κυκλοφορία του δίσκου στις 17 Ιουνίου.

⇒ Η αυθεντική έκδοση του «*Love And Hate In A Different Time*» των **Gabriels**, αυτή που κυκλοφόρησαν μόνοι τους, πριν αρχίσουν να φλερτάρουν με την Parlophone, είναι σήμερα αρκετά σπάνια και η τιμή

της στην ελεύθερη αγορά ξεκινάει από τα 80 ευρώ για να φτάσει έως τα 200, ανάλογα με την κατάσταση του δίσκου. Το σήμα που αποτελείται από τον τραγουδιστή gospel, διευθυντή χορωδίας και συμμετέχοντα στο American Idol του 2011, Jacob Lusk και τους παρωγούς Ryan Hope και Ari Balouzian, συνεχίζει να κάνει σπουδαία soul με τραγούδια όπως το «*Bloodline*» και το «*Blame*». Τα τέσσερα τραγούδια που το σχήμα κυκλοφόρησε στις ψηφιακές πλατφόρμες στα τέλη της προηγούμενης χρονιάς, κυκλοφόρησαν ελέω **Record Store Day** από την Parlophone σε 1.000

κομμάτια κόκκινου βινυλίου, αποκλειστικά στη Βρετανία. Δεν είναι φθηνό στο discogs αλλά ούτε και πολύ ακριβό... ακόμα.

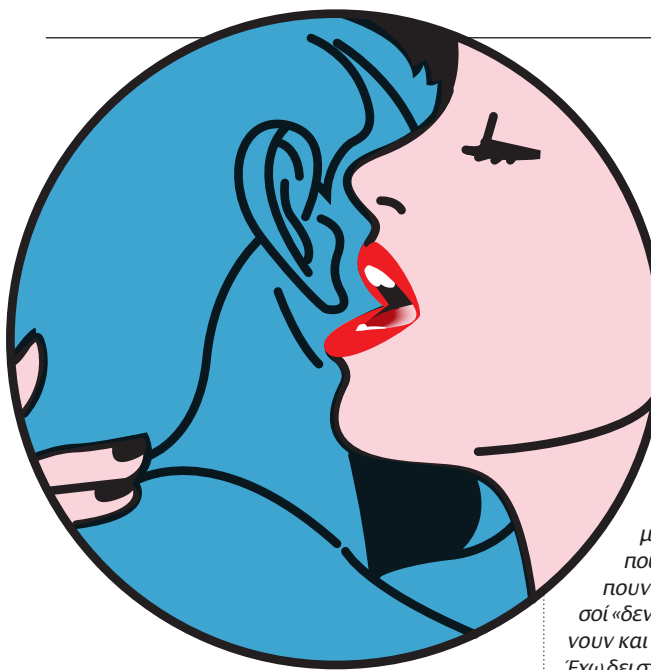
⇒ Γνωρίζουμε πολύ καλά τον **Brad Mehldau** ως έναν σπουδαίο πιανίστα της jazz. Ίσως οι καλύτερες στιγμές του είναι αυτές που το πιάνο του συνοδεύεται από κοντραμπάσο και τύμπανα ενώ συχνά το trio ξεπερνάει τον κόσμο της jazz. Για παράδειγμα, όσοι έχουν αδυναμία στον Nick Drake θα βρουν συγκλονιστική την εκδοχή του «*River Man*» κι όσοι αγαπούν τους Radiohead, θα λατρεύουν το «*Exit Music For A Film*». Στον επερχόμενο δίσκο του, «*Jacob's Ladder*», ο Mehldau δημιουργεί έναν απίθανο ήχο, που κινείται κάπου ανάμεσα στην κλασική μουσική, τη jazz και το progressive rock. Δεν πρόκειται για ένα εύκολα προσπελάσιμο δίσκο αλλά αρκετοί από εμάς, ακούν μουσική για να αποκρυσταλώσουν σύνθετους αλλά κι ενδιαφέροντες μουσικούς κόσμους.

⇒ Επανακυκλοφορούν τον επόμενο μήνα τα δύο studio albums των Βρετανών **Trees**, αυτά που κυκλοφόρησαν μέσα στο 1970. Πρόκειται για δύο ψυχεδελικά folk αριστουργήματα που έρχονται σε πολύ προσεγγμένες επανεκδόσεις από την Earth Recordings. Δεν θα το κρύψω, αγαπώ μέχρι και σήμερα τη φωνή της Celia Humphris, ειδικά στη συνεργασία της με τη Judy Dyble στο «*Talking With Strangers*» του 2009, όπου έπαιζε και ο Simon Nicol των Fairport Convention.

P.S.: Τώρα που άκουσα ολόκληρο το «*Chloe And The New 20th Century*» του **Father John Misty**, βεβαιώθηκα ότι πρόκειται για έναν από τους καλύτερους δίσκους της χρονιάς...

Σημειώσεις Ενός Μονομανούς CXXXI

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΛΩΡΑΚΗ

ότι υπάρχει το ενδεχόμενο να μην ξαναεπισκεφτούμε μαζί. Επιμένει πολύ και το προσπαθεί κι εγώ τον αγαπώ, όμως πώς θα συνεχίσω μετά από αυτό;

Έλα μου ντε; Νομίζω, θα τα θυμάσαι για αρκετό καιρό αυτά τα γενέθλια. Κοιτά τώρα, εδώ δεν υπάρχει ένα και μοναδικό σενάριο. 50 ανθρώπους να ρωτήσεις, οι μισοί θα σου πουν «παράτα τον» και οι άλλοι μισοί «δεν έγινε και τίποτα, αυτά συμβαίνουν και στις καλύτερες οικογένειες». Έχω δει στον κύκλο μου να παίζουν και οι δυο φασούλες, όπως φαντάζομαι κι εσύ στον δικό σου. Δεν υπάρχει σωστό ή λάθος. Ένα έχει σημασία. Εσύ πώς νιώθεις και όχι απαραίτητως σήμερα, αλλά εν καιρώ. Προς το παρόν, λοιπόν, μία θα έλεγα πως είναι η λύση. Ο χρόνος. Δώσε χρόνο ο ένας στον άλλον, για να περάσετε κάποια αναγκαία στάδια και ζυγίσει μέσα σου τι έχει περισσότερη σημασία.

Μανεκέν μου Τζένν, για άλλη μια φορά θα θελήσω τη συμβουλή σου. Γνώρισα ένα παιδί, παιδί τώρα τρoπος του λέγειν, 30 χρόνων... Μιλάμε συνεχώς με μηνύματα, υπάρχει όλο αυτό της χημείας, έχουμε βγει δύο-τρεις φορές για ποτό, αλλά ποτέ οι δυο μας. Να ελπίζω σε κάτι ή να τον αφήσω στη δειλία του;

Απαξ και φτάσαμε στο σημείο να μου ξαναστείλεις, σημαίνει ότι είσαι ευχαριστημένη πελάτισσα της στήλης και πολύ χαίρομαι. Θα έλεγα, λοιπόν, ότι υπάρχει ενδιαφέρον από πλευράς του, σε ένα ίσως συνεσταλμένο επίπεδο, αλλά υπάρχει. Ειδικά, γιατί να μπει στη διαδικασία να μιλάει συνεχώς με μηνύματα. Απ' ό,τι κατάλαβα, έχετε κοινές παρέες για να μου λες ότι δεν έχετε βγει ποτέ μόνοι σας, οπότε φρόντισε κι εσύ να κάνεις την προσωπική σου έρευνα και να το ζήσεις λίγο Ηρακλής Πουαρό, για να δεις τι παίζει με την πάρτη του. Αν όλα είναι κομπλέ και δεν παίζει κανένα περίεργο μπέρδεμα, εγώ θα σε συμβούλευα να μη μείνεις στο «ελπίζω», αλλά να μεις δυναμικά και να στείλεις μήνυμα για να βγείτε τα δυο σας. Γιατί δηλαδή, τι έχουμε να χάσουμε; Αν δεν τοιμηπίσει ούτε τότε, πάμε για άλλα. Καλοκαιράκι έρχεται!

Ήμασταν στην καλύτερη φάση της ζωής μας. Είχαμε περάσει 3 φανταστικά χρόνια, είχαμε στηρίξει πολύ ο ένας τον άλλον σε δύσκολα οικογενειακά θέματα. Τη μέρα των γενεθλίων μου, μου αποκάλυψε ότι όσο έλειπα σε ένα ταξίδι με τη δουλειά, φιλήθηκε με άλλη, αλλά ότι έβαλε τα κλάματα κατευθείαν, μετάνιωσε και ακόμα και σήμερα δεν μπορεί να δεχτεί

Ερωτικά αδιέξοδα, sexy απορίες, κρυμμένα μυστικά... και στα fm! Το «Μίλα μου βρόμικα» κάνει τα ερωτικά σας θέματα να ακούγονται σαν παθιασμένο τραγούδι στο **Athens Voice Radio 102.5**

Μικρές αγγελίες

Για να καταχωρίσετε μια αγγελία επικοινωνήστε με το 210 3617.369 (11.00-18.00) Χρεώσεις: € 34 οι 20 πρώτες λέξεις και € 0,35 κάθε επιπλέον. Αγγελία σε πλαίσιο: € 45.

Σε γνωρίζω... 40χρονος επιχειρηματίας, 33χρονη ψυχολόγος, 45χρονος δημόσιος υπάλληλος, 60χρονος διευθυντής εταιρείας, 48χρονος οικονομολόγος, 56χρονος φαρμακοβιομήχανος, 40χρονη υπεύθυνη πωλήσεων, 70χρονος συνταξιούχος πανεπιστημιακός καθηγητής, 52χρονη τραπεζίτης, «**ΠΑΠΑΣ**», Ομήρου 38, Κολωνάκι, τηλ. 210 3620.147, 6944137189 www.pappas.gr

Τζένν, έχω πάθει πλάκα με τον κλειδάρα, φίλο ενός φίλου μου. Μου τον σύστησαν σε ένα μπαρ, φιλομνημόναμε εκεί, φάνηκε κάπως να του αρέσω κι εγώ, ανταλλάξαμε τηλεφώνω, ακολουθηθήκαμε στο instagram, αλλά έκτοτε τζίφος. Μέχρι που τυτύπηκα, στολίστηκα ένα βράδυ πριν μια βδομάδα, έκανα ότι κλείστηκα απ' έξω (έπρεπε να μ' έβλεπε) και τον πήρα τηλεφώνω. Ήρθε, ξεκλειδώσε, έφυγε. Λέω δεν μπορεί. Την επόμενη μέρα, του έστειλα μήνυμα να τον ευχαριστήσω και μου απάντησε πάλι πολύ τυπικά και επαγγελματικά. Δεν θα το βάλω κάτω, να ξέρεις! Εσύ τι λες;

Αρχικά, έτσι σας θέλω, μανεκέν μου! Η πόλη αυτή πρέπει να φλερτάρει και να μην κοιμάται όρθια! Τι κι αν δεν σου απάντησε θερμά, όπως θα ήθελες; Εσύ πέρασες τέλεια με αυτήν ιστοριούλα, έσπασες; Είσαι μεγαλύτερη παίχτρια που υπάρχει; Είσαι! Το λέω εγώ. Το λοιπόν, φίλη μου, αν έχεις όρεξη και κέφι, εννοείται μην το βάλεις κάτω. Κάνε τις προσπάθειές σου, μιλά στον κοινό σας φίλο, κανόνισε καμιά «τυχαία» συνάντηση σε άλλο μπαράκι το know us better. Πάντως, γενικά, συνέχισε έτσι με το ταπεραμένο σου και με την αυτοπεποίθησή σου. Από μένα είναι «να»!

Μίλα μου βρόμικα.
Μίλα μου αληθινά.
email: info@athensvoice.gr
instagram: [@melittajenny](https://www.instagram.com/melittajenny)

ΚΡΙΟΣ (20 Μαρτίου - 19 Απριλίου)

Η πρώτη εβδομάδα του Μαΐου χρήζει αξιοποίησης σχεδόν σε όλα τα επίπεδα και αν οργανωθείς θα μπορέσεις να ξεμπερδεύσεις με εκκρεμότητες, καθώς ο Ερμής από τους Διδύμους σου χαρίζει ευστροφία, αντανakλαστικά, ικανότητες για multitasking, ευνοώντας συζητήσεις στα επαγγελματικά, πριν γυρίσει ανάδρομος next week, «ανatreπόντας» όλα τα παραπάνω, φέρνοντας καθυστερήσεις και αυξημένο άγχος. Σημαντικό να επιπεύσεις αγορές μεταφορικών μέσων και προϊόντων τεχνολογίας, αλλά και να κάνεις back up σε αρχεία, υπολογιστές, κ.λπ. Τη Δευτέρα η Αφροδίτη περνά στο ζώδιό σου ως τις 28/5 και γίνεσαι πιο αυθόρμητος στην έκφραση του συναισθήματός σου, αλλά και πιο διεκδικητικός στα ερωτικά, γεγονός που σου δίνει «αβαντάζ» στο φλερτ και τις νέες γνωριμίες, αφού απ’ όπου περνάς «θα γυρίζουν κεφάλια», ενώ θα μπορέσεις να περιποιηθείς και παραπάνω την εξωτερική σου εμφάνιση, να δοκιμάσεις έναν καινούργιο στυλ κ.λπ. Το εξάγωνο Δία-Πλούτωνα την Τετάρτη μπορεί να φέρει κάποιες ευκαιρίες στον επαγγελματικό τομέα, όμως η σύννοδος Ήλιου-Ουρανού την Πέμπτη θέλει λίγη προσοχή.

ΤΑΥΡΟΣ (20 Απριλίου - 19 Μαΐου)

Τη Δευτέρα ο κυβερνήτης σου, η Αφροδίτη, εισέρχεται στον Κριό και ένα πιο «σκοτεινό» κομμάτι του ωροσκοπίου σου μέχρι τις 28/5, διαφοροποιώντας τον τρόπο που δίνεις και παίρνεις αγάπη, κάνοντας σε ίσως λίγο πιο διστακτικό ή και «ανόρεχτο» να εμπλακείς σε αισθηματικές υποθέσεις, προτιμώντας να περνάς ποιοτικό χρόνο με τον εαυτό σου. Η παρουσία του Ερμή στους Διδύμους σε προτρέπει να ασχοληθείς με τα οικονομικά σου και μάλιστα θα πρέπει να τρέξεις γρήγορα σχετικές συζητήσεις, διακανονισμούς, ρυθμίσεις, αφού από την επόμενη βδομάδα θα γυρίσει ανάδρομος. Το εξάγωνο Δία-Πλούτωνα την Τετάρτη, ενισχύει την αυτοπεποίθησή σου, δίνοντας άλλη οπτική σε στόχους και όνειρα που έχεις για το μέλλον, φέρνοντας ίσως και κάποιες ευκαιρίες για ορισμένους, μέσα από τη στήριξη προσώπων του κύκλου σου, ενώ η σύννοδος Ήλιου-Ουρανού στο ζώδιο σου την Πέμπτη δημιουργεί ένα ασταθές πλαίσιο, φέρνοντας ξαφνικές αλλαγές, καθώς η ανάγκη να σπάσεις το κατεστημένο της ζωής σου «θεριεύει».

ΔΙΔΥΜΟΙ (20 Μαΐου - 20 Ιουνίου)

Η εβδομάδα ξεκινά με πιο allegria διάθεση στις κοινωνικές σου συναντροφές, θέλοντας, όσο καλοκαιριάζει ο καιρός, να περνάς όλο και περισσότερο εκτός σπιτιού, κανονίζοντας εξόδους με φίλους, βλέποντας παραπάνω τον σύντροφο σου, ενώ αν είσαι single οι πιθανότητες να γνωρίσεις ένα άτομο που σου κάνει «κλικ» θα είναι περισσότερες, αρκεί να «δραστηριοποιηθείς». Μια καλή μέρα είναι η Παρασκευή με το εξάγωνο Ερμή-Αφροδίτης, βοηθώντας στην έκφραση των συναισθημάτων, στη διασκέδαση, στις κοινωνικές επαφές, αλλά παράλληλα και στις επαγγελματικές συζητήσεις και διαπραγματεύσεις, στο να επικοινωνήσεις τις ιδέες σου με συνεργάτες κ.λπ. Μην ξεχνάς πως ο Ερμής βρίσκεται στο ζώδιό σου, οπότε «στροφάρεις» γενικώς, όμως θα πρέπει να βιαστείς με εκκρεμότητες καθώς και νέα σχέδια, αφού θα γυρίσει ανάδρομος next week, ξεκινώντας το «μαρτύριο» της ασυνεννοσίας, του παιδέματος στις μετακινήσεις, του «τρέχω και δεν φτάνω» και... δεν συμμαζεύεται. Το εξάγωνο Δία-Πλούτωνα την Τετάρτη, που επηρεάζει κυρίως τους γεννημένους τελευταίες μέρες, ευνοεί τις οικονομικές συζητήσεις και συμφωνίες στα επαγγελματικά, τα κληρονομικά, τις ρυθμίσεις οφειλών κ.λπ., η Πέμπτη όμως είναι αρκετά «νευρική» με τη σύννοδο Ήλιου-Ουρανού και μπορεί να σε ζορίσει κάπως.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ (21 Ιουνίου - 21 Ιουλίου)

Η πρώτη εβδομάδα του μήνα ξεκινά με την Αφροδίτη να παίρνει θέση στον Κριό, δίνοντάς σου αυτοπεποίθηση να διεκδικήσεις όσα σου αξίζουν στα επαγγελματικά, προβάλλοντας τον εαυτό σου με μεγαλύτερη δυναμικότητα. Εκμεταλλεύσου αυτή τη «στήριξη» για να κερδίσεις τις εντυπώσεις, αλλά και την εύνοια προσώπων σε θέσεις ισχύος, καθώς και για να ασχοληθείς με νέα σχέδια. Αυτά ωστόσο θα πρέπει να επισπευσθούν, αφού ο Ερμής που βρίσκεται στους Διδύμους, δείχνοντας πως υπάρχει έντονη κινητοποίηση, θα γυρίσει ανάδρομος από την άλλη βδομάδα, δυσχεραίνοντας τα πλάνα σου με καθυστερήσεις, δυσκολίες στην επικοινωνία κ.λπ. Βιάσου, λοιπόν, τακτοποιώντας εκκρεμότητες. Τα εξάγωνο Δία-Πλούτωνα (4/5) είναι εξαιρετικό για επαγγελματικές συζητήσεις, διαπραγματεύσεις, συμφωνίες, φέρνοντας ευκαιρίες συνεργασίας, αλλά και θετικές εξελίξεις σε θέματα σπουδών, εξωτερικού, νομικών υποθέσεων και προσωπικών. Το εξάγωνο Άρν-Ουρανού την Τετάρτη βοηθά στην υλοποίηση πλάνων που σχετίζονται με συλλογικά πρότζεκτς, όπως επίσης στην κοινωνικότητα και στο φλερτ.

ΛΕΩΝ (22 Ιουλίου - 22 Αυγούστου)

Θετικά ξεκινά η εβδομάδα, φίλε Λέοντα, με την Αφροδίτη να προχωρά τη Δευτέρα στον Κριό ως τις 28/5, ανεβάζοντας τη διάθεση σου μέσα σε μια περίοδο επιρροής των Ανοιξιάτικων Εκλείψεων στον ζωδιακό σου σταυρό. Έτσι λοιπόν, «ανεβάξεις ταχύτητες» στις κοινωνικές συναναστροφές και στο φλερτ, εκδηλώνοντας μεγαλύτερη εξωστρέφεια στην καθημερινότητά σου, προγραμματίζοντας και κάποια ταξιδάκια ή μίνι αποδράσεις με τον σύντροφο και τους φίλους για το επόμενο διάστημα, ειδικά αν δε κατάφερες να «ξεσκάσεις» το Πάσχα ή το τριήμερο της Πρωτομαγιάς. Θέματα που αφορούν σπουδές και νομικές υποθέσεις μπορούν να πάνε καλύτερα, ενώ με την ταυτόχρονη παρουσία του Ερμή στους Διδύμους, η συλλογική δουλειά και οι επαφές με συνεργάτες μπορούν να ρολάρουν καλύτερα. Υπάρχει όμως ένα «αλλά» και αυτό γιατί από την επόμενη βδομάδα θα γυρίσει ανάδρομος, αρχίζοντας τα γνωστά «παρatrάγουδα» με καθυστερήσεις, δυσκολίες στην συνεννόηση κ.λπ. Το εξάγωνο Δία-Πλούτωνα την Τετάρτη, μπορεί να βοηθήσει σε οικονομικές συζητήσεις και διαπραγματεύσεις για τα εργασιακά.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ (23 Αυγούστου - 21 Σεπτεμβρίου)

Η πρώτη εβδομάδα του Μαΐου κάνει «ποδαρικό» τη Δευτέρα με την είσοδο της Αφροδίτης στον Κριό ως 28/5, μια θέση ευνοϊκή για τα οικονομικά σου. Ταυτόχρονα ξυπνά και την ερωτική σου διάθεση, θέλοντας τώρα να νιώσεις έντονες «συγκινήσεις», να διεκδικήσεις με θάρρος το πρόσωπο που σε ενδιαφέρει αν είσαι ελεύθερος, να ανανεώσεις σεξουαλικά τη σχέση σου, απόφυγε όμως υπερβολές ζήλιας και κτητικότητας που χαλάνε το κλίμα. Ο κυβερνήτης σου Ερμής κινείται στον τομέα της καριέρας σου, βοηθώντας τις φιλοδοξίες σου, θα πρέπει όμως να μπεις σε πρόγραμμα και να τρέξεις σημαντικές επαφές και αποφάσεις για νέα σχέδια, καθώς από την άλλη βδομάδα θα αρχίσει η ανδρομική πορεία του, φέρνοντας εμπόδια, αναβολές, «φρενάρισμα» στην επικοινωνία και... πολλά νεύρα, οπότε «run Forrest, run!» όσο προλαβαίνεις. Το εξάγωνο Δία-Πλούτωνα την Τετάρτη, που επηρεάζει κυρίως τους γεννημένους τελευταίες μέρες, μπορεί να φέρει επιτυχία σε δημιουργικά και επιχειρηματικά σχέδια, στα αισθηματικά, αλλά και σε θέματα παιδιών. Η Πέμπτη με τη σύννοδο Ήλιου-Ουρανού είναι αρκετά αγχώδης και... απρόβλεπτη, καθώς μπορεί να φέρει μια αλλαγή στα πλάνα σου, ενώ θέλει προσοχή στις μετακινήσεις (2ο δεκαήμερο).

ΖΥΓΟΣ (22 Σεπτεμβρίου - 22 Οκτωβρίου)

Με τις καλύτερες προδιαγραφές ξεκινά η εβδομάδα σου, αφού τη Δευτέρα ο κυβερνήτης του ζωδίου σου, η Αφροδίτη, περνά απέναντί σου στον Κριό ως τις 28/5, ανοίγοντας σου την «όρεξη» για ρομάντζα και γνωριμίες αν είναι single, για να έρθεις πιο κοντά με το ταίρι σου, ξεπερνώντας εμπόδια και παρεξηγήσεις, κάνοντας ένα πιο «τολμηρό» βήμα συναισθηματικά, βοηθώντας επίσης και σε επαγγελματικές συνεργασίες. Η Παρασκευή είναι σούπερ για εμπορικές δοσοληψίες, αλλά και για πρώτα ραντεβού, ερωτικές εξομολογήσεις, εξόδους και ταξιδάκια με φίλους ή το αμόρε. Με τον Ερμή να βρίσκεται στους Διδύμους, η καθημερινότητά σου έχει γρήγορους ρυθμούς και πολλές επαφές, ενώ θέματα σπουδών σε απασχολούν περισσότερο. Όμως πρέπει να βιαστείς με νέα σχέδια και εκκρεμότητες που έχουν απαιτήσεις, καθώς την άλλη βδομάδα γυρίζει φαινομενικά ανάδρομος, γεγονός που θα σε κουράσει σε επίπεδο επικοινωνίας και μετακινήσεων. Το εξάγωνο Δία-Πλούτωνα την Τετάρτη είναι βοηθητικό για τα οικογενειακά και τα επαγγελματικά, ενώ με τη σύννοδο Ήλιου-Ουρανού την Πέμπτη ίσως προκύψουν ξαφνικά έξοδα.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ (23 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου)

Η εβδομάδα που ξεκινά βρίσκεται στο Μεσοδιάστημα δύο Εκλείψεων στον άξονά σου, με την Ηλιακή στον Ταύρο που προηγήθηκε το Σάββατο και τη Σεληνιακή στο ζώδιό σου που έπεται στις 16/5 να βαράνε δυνατά το «ντέφι» των αλλαγών στη ζωή σου. Η Πέμπτη μάλιστα είναι μια μέρα στην ίδια περίπου... «λογική» και με αρκετά «similarities» με την έννοια των εκπλήξεων και των απρόοπτων καταστάσεων στον τομέα των σχέσεων και των συνεργασιών σου, με τη σύννοδο Ήλιου-Ουρανού στον Ταύρο να δημιουργεί ένα κλίμα αστάθειας και μια τάση για ξεσπάσματα και ρήξεις, οπότε θέλει προσοχή. Παρά ταύτα, η είσοδος της Αφροδίτης τη Δευτέρα στον Κριό ως 28/5 σε βοηθά να βελτιώσεις την ποιότητα της καθημερινότητάς σου, οργανώνοντας καλύτερα τον χρόνο σου, φροντίζοντας περισσότερο το σώμα ενόψει του καλοκαιριού, κανονίζοντας π.χ. κάποιο μασάζ που θα σε βοηθήσει να χαλαρώσεις από την όλη ένταση των ημερών. Ο Ερμής από τους Διδύμους σε κινητοποιεί να τακτοποιήσεις τα οικονομικά σου, θα πρέπει όμως να το κάνεις άμεσα, αφού από την επόμενη βδομάδα γυρίζει ανάδρομος, φέρνοντας εμπόδια στα σχέδιά σου. Το εξάγωνο Δία-Πλούτωνα πάντως την Τετάρτη, που αφορά κυρίως τις τελευταίες μέρες, ευνοεί συζητήσεις, διαπραγματεύσεις, την υλοποίηση επιχειρηματικών και δημιουργικών σχεδίων, αλλά και τα ερωτικά σου.

ΤΟΞΟΤΗΣ (22 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου)

Όμορφα ξεκινά η εβδομάδα για σένα Τοξότη μου, με την Αφροδίτη να προχωρά στον Κριό ως 28/5 βάζοντας σε όχι μόνο σε ανοιξιάτικο αλλά και καλοκαιρινό mood, φέρνοντας χαρά και ενθουσιασμό στην καθημερινότητά σου. Έχεις όρεξη να ασχοληθείς με δημιουργικές δραστηριότητες, να κάνεις κάποιο σπορ που ανεβάζει την αδρεναλίνη, νιώθοντας αυξημένη αυτοπεποίθηση και στον ερωτικό τομέα, εισηπώντας και «απτή ανταπόκριση» από το περιβάλλον σου, αφού τώρα «αρέσεις παιδί μου, αρέσεις!»! Εξαιρετικό διάστημα για «να γυρίσεις, να μυρίσεις και να κατακτήσεις» αν είσαι ελεύθερος και να απολαύσεις τον έρωτά σου αν ήδη τον έχεις βρει, με την Παρασκευή μάλιστα να είναι σούπερ για πρώτα ραντεβουδάκια, εξόδους και αποδράσεις. Ο Ερμής βέβαια βρίσκεται απέναντί σου στους Διδύμους και καθώς next week θα γυρίσει ανάδρομος φρόντισε να ολοκληρώσεις σημαντικές εκκρεμότητες ή «να δώσεις τα χέρια» για τυχόν συμφωνίες, καθώς μετά όλα αυτά θα πάνε πίσω. Το εξάγωνο Δία-Ποσειδώνα την Τετάρτη μπορεί να φέρει εύνοια σε θέματα ακινήτων, κληρονομικών, αγοραπωλησιών και οικογενειακών, ενώ η σύννοδος Ήλιου-Ουρανού την Πέμπτη ίσως βγάλει κάποια απρόοπτα σε θέματα υγείας και εργασίας.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ (21 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου)

Η είσοδος της Αφροδίτης στον Κριό τη Δευτέρα ως 28/5 δημιουργεί μια πιο χαλαρή ατμόσφαιρα στο περιβάλλον του σπιτιού και πιθανώς να θέλεις ν’ ασχοληθείς με τον προσωπικό σου χώρο, κάνοντας αλλαγές στη διαρρύθμιση, αγοράζοντας ίσως έπιπλα, δίνοντας έναν φρέσκο αέρα στο «πουχαστήριο» σου. Μπορεί να πιάσεις τον εαυτό σου να αναζητά την απομόνωση ώρες ώρες για να «ρυθμιστεί» σε ενεργειακό επίπεδο. Μην ξεχνάς πως παράλληλα βρίσκεται και ένας Ερμής στους Διδύμους στον οίκο της εργασίας, της καθημερινότητας και της υγείας σου, έτοιμος να γυρίσει ανάδρομος από την επόμενη βδομάδα, μια συνθήκη που θα στρεσάρει και θα σε «τρέξει αρκετά», οπότε κοίταξε άμεσα σχέδια που έχεις σε αναμονή, γιατί μετά ενδέχεται να αντιμετωπίσουν εμπόδια και καθυστερήσεις. Αν ήθελες να ξεκινήσεις διατροφή και άσκηση, ξεκίνα χτες, γιατί μετά θα είσαι ανακόλουθος με το πρόγραμμα σου. Το εξάγωνο Δία-Πλούτωνα την Τετάρτη δίνει εύνοια σε συζητήσεις, διαπραγματεύσεις, αγοραπωλησίες και επιτυχία σε επαγγελματικά θέματα, ενώ η σύννοδος Ήλιου-Ουρανού την Πέμπτη μπορεί να φέρει συναρπαστικές γνωριμίες.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ (20 Ιανουαρίου - 17 Φεβρουαρίου)

Ενώ βρισκόμαστε στην περίοδο των ανοιξιάτικων εκλείψεων στον ζωδιακό σου σταυρό, η πρώτη έλαβε χώρα την περασμένη Κυριακή και η επόμενη έρχεται στις 16/5, η είσοδος τη Δευτέρα της Αφροδίτης στον Κριό ως 28/5 είναι σίγουρα good news για σένα, Υδροχόε μου. Μέσα στο γενικότερο ασταθές πλαίσιο των επικείμενων αλλαγών στη ζωή σου, σε βοηθά να δεις (και να ξαναθυμηθείς) λίγο τη χαρούμενη πλευρά της καθημερινότητας, να περιορίσεις την εσωστρέφειά σου, να έρθεις σε επαφή με περισσότερο κόσμο, να κανονίσεις ένα ταξιδάκι με το ταίρι και τους φίλους σου, να φλερτάρεις ξανά, έτσι, just got the fun of it, δίνοντας και παίρνοντας επιβεβαίωση. Η Παρασκευή με το εξάγωνο Ερμή-Αφροδίτης, που επηρεάζει κυρίως τους γεννημένους πρώτες μέρες, είναι πολύ επικοινωνιακή και πολυσχολη, βοηθώντας σε να ξεδώσεις αλλά και να κάνεις νέες γνωριμίες. Ούτως ή άλλως, με τον Ερμή στους Διδύμους το μυαλό σου σκέφτεται τα ερωτικά, όμως από την επόμενη εβδομάδα θα περάσει σε αναδρομή πορεία, άρα καλό είναι αυτές τις μέρες να δώσεις «γκάζα» ξεμπερδεύοντας με ό,τι «μπελαλίδικο» που μπορεί αργότερα να αντιμετωπίσει εμπόδια. Η Τετάρτη με το εξάγωνο Δία-Πλούτωνα μπορεί να βγάλει κάτι θετικό στα οικονομικά, η Πέμπτη όμως με τη σύννοδο Ήλιου-Ουρανού είναι μέρα «εκπλήξεων».

ΙΧΘΥΕΣ (18 Φεβρουαρίου - 19 Μαρτίου)

Με τον Ερμή να βρίσκεται στους Διδύμους, θέματα που αφορούν το σπίτι και τα οικογενειακά σου σε απασχολούν περισσότερο, ενώ καθώς στο ξεκίνημα της εβδομάδας η Αφροδίτη εισέρχεται στον Κριό ως τις 28/5, μπαίνουν και τα οικονομικά ζητήματα στο προσκήνιο. Λαμβάνεις βοήθειες για να τα οργανώσεις σωστά, αφού μπορείς να προχωρήσεις σε διαπραγματεύσεις, να ζητήσεις προσφορές, να ετοιμάσεις τα φερολογικά σου ή ακόμα και να ξεκινήσεις αποταμίευση για τις διακοπές του καλοκαιριού. Όμως, θα πρέπει να δράσεις ταχύτατα, αφού ο Ερμής θα γυρίσει ανάδρομος από την άλλη εβδομάδα βγάζοντας καθυστερήσεις και μπλεξίματα, οπότε ό,τι δεν καταφέρει να ολοκληρώσεις θα πρέπει να το αφήσεις για μετά τις 4/6. Το εξάγωνο Δία-Πλούτωνα την Τετάρτη ευνοεί τις επαφές, τις δοσοληψίες αλλά και τις επιτυχίες σε ομάδες ανθρώπων με κοινούς στόχους, ενώ τα εξάγωνα Άρν-Ουρανού και Ήλιου-Άρν, την Τετάρτη το Σάββατο, φέρνουν ενθουσιασμό για ανάληψη πρωτοβουλιών στα επαγγελματικά, όντας εξαιρετικά για διαπραγματεύσεις, συνεντεύξεις για δουλειά, παρουσιάσεις κ.λπ.. Παράλληλα δίνουν θάρρος στο ερωτικό παιχνίδι, χαρίζοντας άλλη «δυναμική» στο φλερτ. Η Πέμπτη ωστόσο με τη σύννοδο Ήλιου-Ουρανού θέλει προσοχή. **■**

**Για πιο ολοκληρωμένη εικόνα των αστρολογικών σου τάσεων θα πρέπει να διαβάξεις και τον ωροσκόπο σου*

NEW!

Ένα βιβλίο
για τη ματαιίωση,
την απώλεια –
και τη λύτρωση.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΜΑΡΑΣ
ΤΕΛΙΚΗ ΤΕΘΛΑΣΜΕΝΗ

Μυθιστόρημα

την Πέμπτη 5 Μαΐου 2022, στις 18:30
στην Γκαλερί Ζουμπουλάκη, Πλατεία Φιλικής Εταιρείας (Πλ. Κολωνακίου) 20

Για το βιβλίο θα μιλήσουν οι:

ΠΑΥΛΟΣ ΤΣΙΜΑΣ, δημοσιογράφος
ΣΟΦΙΑ ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ, δημοσιογράφος
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΥΛΑΚΗΣ, ηθοποιός - σκηνοθέτης
ΗΛΙΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗΣ, σκηνοθέτης

ATHENS
voicebooks

ΒΡΕΙΤΕ ΤΟ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

στα γραφεία μας, Χαριλάου Τρικούπη 22, Αθήνα, 210 3617310
ή παραγγείλτε το on-line στο athensvoice.gr/culture/books/athens-voice-books

Ξεκινάμε! **Για να φέρουμε 100% οπτική ίνα** **στα 2/3 της Ελλάδας.**

Αναβαθμίζουμε τη χώρα επεκτείνοντας το δίκτυο COSMOTE Fiber. Φέρνουμε 100% εγγυημένη ταχύτητα σε 1.000.000 σπίτια και επιχειρήσεις μέχρι το τέλος του 2022 και στα 2/3 της χώρας έως το τέλος του 2027.

Γιατί ένας κόσμος πιο γρήγορος για όλους,
είναι ένας κόσμος καλύτερος για όλους.

cosmote.gr/fiber

COSMOTE

Ένας κόσμος, καλύτερος για όλους.

ΦΡΑΝΚΕΝΣΤΑΪΝ
— Ο ΧΑΜΕΝΟΣ
ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ

ΛΕΝΑ ΚΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

ΘΕΑΤΡΟ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ
18.05—05.06.22 | 20:30

→ onassis.org

ONASSIS
STEGI

ΛΕΝΑ ΚΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ
ΛΕΝΑ ΚΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ
ΛΕΝΑ ΚΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

ΦΡΑΝΚΕΝΣΤΑΪΝ Ο ΧΑΜΕΝΟΣ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ

ATHENS voice

ΔΟΥΛΕΙΑ ΜΑΣ
ΕΙΝΑΙ ΟΣΑ ΔΙΝΟΥΝ ΑΞΙΑ
ΣΤΟ ΠΙΑΤΟ ΣΑΣ.

ΕΥΘΥΝΗ ΜΑΣ,
ΟΣΑ ΔΙΝΟΥΝ ΑΞΙΑ ΣΕ
ΟΛΟΚΛΗΡΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ.

Στη Lidl Ελλάς, φροντίζουμε κάθε μας βήμα να αφήνει το μικρότερο δυνατό περιβαλλοντικό αποτύπωμα. Γι' αυτό, εφαρμόζουμε αρχές βιωσιμότητας και υπευθυνότητας σε κάθε μας δραστηριότητα, ενώ θέτουμε συγκεκριμένους στόχους και παρακολουθούμε συνεχώς τους κατάλληλους δείκτες, για να είμαστε σίγουροι πως κάθε κίνησή μας θα οδηγήσει σε ένα καλύτερο αύριο. Και αυτό μας κάνει Lidl!

2022: ΣΤΟΝ ΔΡΟΜΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑ*

*Αποκλειστικά με τις δράσεις και δράσεις ενεργητικό, σύμφωνα με την οριστική μέθοδο υπολογισμού της Δράσης 1000, που αναπτύχθηκε.

ΣΤΟΝ ΔΡΟΜΟ
ΓΙΑ ΕΝΑ
ΚΑΛΥΤΕΡΟ
ΑΥΡΙΟ

© 2022 Lidl Hellas. All rights reserved.

